

Årsrapport 2012

Energi Fyn a.m.b.a. · Energi Fyn-koncernen

EnergiFyn

Indholdsfortegnelse

Påtegninger

- 03 Ledelsespåtegning
- 04 Den uafhængige revisors erklæringer

Ledelsesberetning for Energi Fyn a.m.b.a. og koncernen

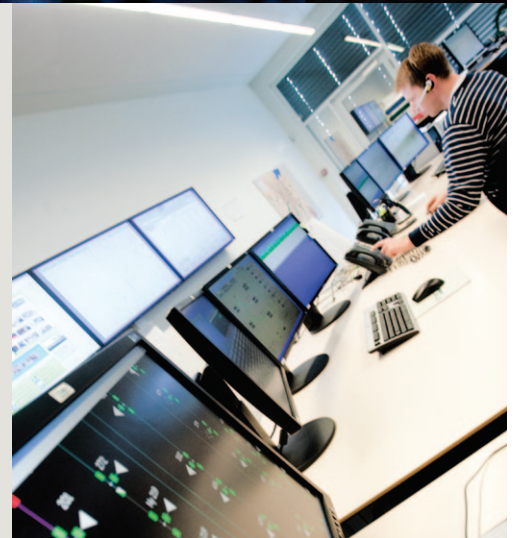
- 05 Selskabsoplysninger
- 06 Bestyrelse og direktion
- 07 Repræsentantskabet for Energi Fyn a.m.b.a.
- 08 Hoved- og nøgletal for koncernen
- 09 Ledelsesberetning

Regnskabspraksis

- 46 Anvendt regnskabspraksis

Årsrapport 2012 for Energi Fyn a.m.b.a. og koncernen

- 51 Resultatopgørelse
- 52 Balance
- 54 Pengestrømsopgørelse
- 55 Noter

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2012 for Energi Fyn a.m.b.a.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvi-

sende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2012 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2012.

Det er endvidere vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i kon-

cernens og selskabets aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultat og for koncernens og selskabets finansielle stilling.

Årsrapporten indstilles til repræsentantskabets godkendelse.

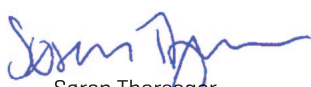
Odense, den 11. april 2013

Direktion

Bent Agerholm
Koncernchef

Bestyrelse

Søren Thorsager
Formand

Bjarne Ivan Hansen
Næstformand

Knud Bjørn

Steffen Hartig

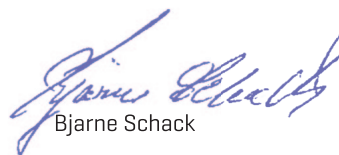
Lars Chr. Lilleholt

Preben Erik Nielsen

Albert Pedersen

Bjarne Schack

Den uafhængige revisors erklæringer

Til andelshaverne i Energi Fyn a.m.b.a.

Påtegning på koncernregnskabet og årsregnskabet

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Energi Fyn a.m.b.a. for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2012. Koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelse og noter for såvel koncernen som selskabet. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i koncernregnskabet og i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risici for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for virksomhedens udarbejdelse af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af virksomhedens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2012 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2012 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til årsregnskabsloven gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i til læg til den udførte revision af koncernregnskabet og årsregnskabet. Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet.

Odense, den 11. april 2013

KPMG

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Brian Skovhus Jakobsen
Statsautoriseret revisor

Jakob Nyborg
Statsautoriseret revisor

Selskabsoplysninger

Selskabsoplysninger

Energi Fyn a.m.b.a.
Sanderumvej 16
5250 Odense SV
CVR 53777813

Energi Fyn Holding A/S
Sanderumvej 16
5250 Odense SV
CVR 27471870

Telefon 63 17 19 00
Fax 63 17 19 19
energifyn@energifyn.dk
www.energifyn.dk

Regnskabsår
01.01.2012 - 31.12.2012

Bestyrelse i Energi Fyn a.m.b.a.

Søren Thorsager, formand
Bjarne Ivan Hansen, næstformand
Bjarne Schack
Albert Pedersen**
Lars Chr. Lilleholt
Steffen Hartig
Preben Erik Nielsen
Knud Bjørn

Bestyrelse i Energi Fyn Holding A/S

Søren Thorsager, formand
Bjarne Ivan Hansen, næstformand
Bjarne Schack
Albert Pedersen**
Lars Chr. Lilleholt
Steffen Hartig
Preben Erik Nielsen
Knud Bjørn
René Johnny Larsen*
Laurits Peter Lauritsen*
Gitte Nørgaard Hansen*
Kell Bergmann Olesen*

Direktion

Koncernchef Bent Agerholm

Revision

KPMG Statsautoriseret
Revisionspartnerselskab
Englandsgade 25
5100 Odense C

Bank

Danske Bank
Albani Torv 2-3
5000 Odense C

Advokat

FOCUS ADVOKATER I/S
Englandsgade 25
5100 Odense C

Godkendt på ordinært repræsentant-
skabsmøde den 23. april 2013.

Dirigent

* Medarbejdervalgte bestyrelses-
medlemmer i Energi Fyn Holding A/S.

** Udpeget af byrådet i Nyborg
Kommune.

Bestyrelse i Energi Fyn a.m.b.a. og Energi Fyn Holding A/S

Øverst fra venstre: Knud Bjørn, Lars Chr. Lilleholt, Bent Agerholm [koncernchef], Preben Erik Nielsen, Albert Pedersen, Bjarne Schack, Søren Thorsager [formand], Bjarne Ivan Hansen [næstformand], Gitte Nørgaard Hansen, Laurits Peter Lauritsen, René Johnny Larsen, Steffen Hartig og Kell Bergmann Olesen.

Repræsentantskabet for Energi Fyn a.m.b.a.

Valgområde 1

Bent Rubæk, Teglværksvej 39, 5492 Vissenbjerg
 Carsten Carstensen, Bogensevej 49, 5620 Glamsbjerg
 Christian Lundegaard, Mosemarksvej 5, 5631 Ebberup
 Ebbe Knudsen, Parkvej 73, 5492 Vissenbjerg
 Ingrid Dorthe Andersen, Kertevej 7, 5560 Aarup
 Jens Otto Dalhøj, Rugbjerg 24, 5400 Bogense
 Jørn Frederik Jørgensen, Høedvej 7, 5620 Glamsbjerg
 Kurt Pedersen, Fenrisvænget 15, 5610 Assens
 Laila Chemnitz, Hårevej 54, 5591 Gelsted
 Lars Møller Flø, Snerlevej 7, 5560 Aarup
 Morten Mortensen, Elledalen 4, 5462 Morud
 Niels Rysse, Hegnet 8, 5631 Ebberup
 Peder Offer Madsen, som repræsentant for Gartneriet Offer Madsen A/S, Odensevej 32, 5620 Glamsbjerg
 Svend Hansen, Solvænget 52, 5580 Nr. Aaby
 Søren Edlefsen, som repræsentant for Kulturcenter Tobaksgården, Møllevej 1, 5610 Assens

Valgområde 2

Erik Mogensen, Ravnebjerggyden 181, 5250 Odense SV
 Finn Hansen Trøjgaard, H.P. Simonsens Allé 139, 5250 Odense SV
 Hans Juel Jensen, Dannesbovej 54, 5690 Tommerup
 Hans Aage Rasmussen, Nørregårdsvej 27, 5672 Broby
 Hans L. Petersen, Solvænget 7, 5690 Tommerup
 Helge Christensen, Daugstrupvej 12, 5450 Otterup
 Henning Harder, Mågebakken 71, 5250 Odense SV
 Jonna Refstrup, Svenstrupvænget 5 E, 5260 Odense S
 Kenneth Hertz Bassøe, Bjergmarken 41, 5260 Odense S
 Leif Henriksen*, Rughøjvej 78, 5250 Odense SV
 Mette Bækgaard Jørgensen, Blåbærvej 170, 5260 Odense S
 Søren Thorsager, Tranehøjen 26, 5250 Odense SV
 Aase Carlsen, Prins Haralds Allé 62, 5250 Odense SV

Valgområde 3

Bent Rasmussen, Skrånten 7, 5853 Ørbæk
 Bjarne Schack, Havrevænget 7, 5550 Langeskov
 Bjarne Ivan Hansen, Stationsvænget 40, 5853 Ørbæk
 Claus Arentoft, Freltoftevej 36, 5792 Årslev
 Eskild Albjerg, Tårup Byvej 5, 5871 Frørup
 Henrik Møller Andersen, Frederiksens Allé 4 B, 5853 Ørbæk
 Jon Christensen, Teglværksvej 2, 5892 Gudbjerg
 Knud Bjørn, Sulkendrupvej 9, 5800 Nyborg
 Peder Riisgaard, Gl. Byvej 45, 5792 Årslev

* Æresmedlem af Energi Fyn a.m.b.a.'s repræsentantskab

Valgområde 4

Bendt Søberg, Ådalen 47, 5863 Ferritslev
 Børge Bisgaard Klausen, Engvangen 11, 5592 Ejby
 Hans Elving Pedersen, Søbjergvænget 80, 5672 Broby
 Poul Larsen, Hølsevej 26, 5464 Brenderup
 Svend Erik Nielsen, Agerbakken 13, 5210 Odense NV
 Tom Johnsen, Hasmarksgade 21, 5450 Otterup

Valgområde 5

Alex Rasmussen, Larsen Stevns Vænge 32, 5220 Odense SØ
 Andreas Nissen, Stigevej 294, 5270 Odense N
 Anette Amping, Tjørnehaven 74, 5240 Odense NØ
 Bent Krogaard, Hæggevej 11, 5270 Odense N
 Brian Westy, Ærtebjerggårdvej 147, 5270 Odense N
 Carsten Toft, Søhustofte 108, 5270 Odense N
 Gunnar Hansen, Holmevej 6, 5471 Sønderso
 John Erik Wozny, Banevænget 15 A, 5270 Odense N
 Steen Nielsen, Ærtebjerggårdvej 27, 5270 Odense N
 Steffen Hartig, Søballevænget 7, 5270 Odense N
 Steffen Jonassen, Langkærgårdvænget 29, 5270 Odense N
 Søren Høgh Andersen, Bystævnevej 2, 5200 Odense V

Valgområde 6

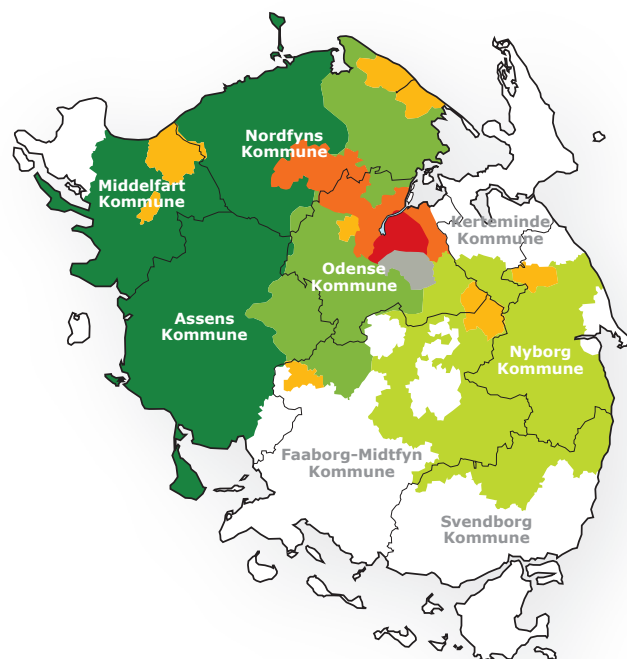
Bent Hansen, som repræsentant for Arbejdernes Boligforening, afd. 2, Islandsgade 13, 5000 Odense C
 Cæcilie Ning Hage, som repræsentant for Tidens Samling, Farvergården 7, 5000 Odense C
 Ib Bøgedal Jørgensen, Englandsgade 10, 3-4, 5000 Odense C
 Jytte Reinholdt, som repræsentant for Fynsk Erhverv, Albani Torv 4, 5000 Odense C
 Jørgen Surlykke Petersen, Sophie Breums Vænge 3, 5000 Odense C
 Jørn Kaspersen, som repræsentant for LO Odense, Helgavej 22, 5230 Odense M
 Lars Chr. Lilleholt, Kirkegaards Allé 33, 5000 Odense C
 Mathias Michael Jensen, Skibhusvej 179, 4., 5000 Odense C
 Paul Appelgren, som repræsentant for Arbejdernes Boligforening, afd. 1, Grønlandsgade 32, 5000 Odense C
 Peter Enevold, som repræsentant for TientgenSkolen, Nonnebakken 9, 5000 Odense C

Valgområde 7

Anders Ebbesen Jensen, Kronprinsensgade 28, 5000 Odense C
 Erik Thomsen, Hjortebjergvej 25, 5230 Odense M
 Gert Broxgaard, Lisesmindevej 20, 5230 Odense M
 John Tang Jensen, Chr. Richardtsvej 25, 5230 Odense M
 Knud Dantzer Hansen, Ingemannsvej 3, 5230 Odense M
 Kristian M. Kimper, Langelinie 135, 5230 Odense M
 Niels Boye, Herluf Trolles Vej 151, 5220 Odense SØ
 Nikolai Røjkjær Nielsen, Stockflethsvej 2, 5230 Odense M
 Peter Søndergaard Christiansen, Smedevænget 6, 5230 Odense M
 Preben Erik Nielsen, Herluf Trolles Vej 433, 5220 Odense SØ

Energi Fyns Valgområder

- Valgområde 1
- Valgområde 2
- Valgområde 3
- Valgområde 4 (8 transformereforeninger)
- Valgområde 5
- Valgområde 6
- Valgområde 7

Hoved- og nøgletal for koncernen

Set over en 5-årig periode kan koncernens udvikling beskrives ved følgende hoved- og nøgletal:

[mio. kr.]	KONCERN				
Hovedtal	2012	2011	2010	2009	2008 ¹
Nettoomsætning	1.401,3	1.406,7	1.421,8	1.329,0	864,7
Omkostninger	-1.128,3	-1.130,9	-1.141,1	-1.181,4	-773,3
Resultat af primær drift før afskrivninger	272,9	275,9	280,7	147,5	91,4
Afskrivninger	-196,4	-184,2	-159,6	-243,2	-168,4
Resultat af primær drift	76,5	91,6	121,2	-95,6	-77,0
Tilknyttede og associerede virksomheder	2,1	1,1	-7,1	-6,2	12,3
Netto finansielle poster	98,8	-10,7	36,4	192,6	-291,1
Årets resultat før skat	177,5	82,0	150,5	90,8	-355,8
Skat	-31,0	-27,4	-41,5	-9,6	67,1
Årets resultat	145,0	49,7	103,7	74,6	-291,0
Anlægsaktiver	3.084,0	3.313,5	3.354,1	3.248,9	3.141,6
Omsætningsaktiver	2.210,4	2.298,0	2.124,5	2.253,4	2.598,8
Aktiver i alt	5.294,4	5.611,6	5.478,7	5.502,3	5.740,4
Egenkapital	2.882,9	2.740,0	2.694,6	2.592,8	2.518,5
Hensatte forpligtelser	100,9	98,3	81,8	38,8	31,4
Langfristede gældsforpligtelser	1.404,7	1.403,7	1.405,0	299,9	468,5
Kortfristede gældsforpligtelser	783,3	1.162,1	1.089,8	2.280,4	2.463,6
Pengestrøm fra driften	341,2	323,7	206,1	191,4	72,1
Pengestrøm til investering	-20,9	-103,7	-280,4	-288,8	-1.204,8
Heraf til investering i materielle anlægsaktiver	-159,7	-129,0	-121,4	-345,4	-367,2
Pengestrøm fra finansiering	-17,1	-22,9	1.048,6	-191,8	-5,3
Pengestrøm i alt	303,2	197,2	974,3	-289,3	-1.138,1
Nøgletal					
Overskudsgrad %	5,5	6,4	8,5	-7,2	-9,0
Afkastningsgrad %	2,3	2,6	3,5	-3,0	-3,4
Likviditetsgrad %	282,2	197,8	195,0	98,8	105,5
Egenkapitalandel (soliditet) %	54,5	48,8	49,2	49,1	45,4
Egenkapitalforrentning %	5,2	1,8	3,9	2,9	-10,9
Gennemsnitligt antal ansatte	246	247	248	282	303
Transporteret el [GWh]	1.734,2	1.766,5	1.813,6	1.668,9	1.757,0²

Der henvises til definitioner i afsnittet om regnskabspraksis.

¹ Inklusiv Odense Energi-koncernen som indgår i koncernregnskabet fra og med 1. maj 2008. Indregningen omfatter Odense Energi-selskaberne samt FynsNet-selskaberne, hvor der pr. samme dato er erhvervet aktiemajoritet.

² Transporteret el [GWh] dækker hele året 2008 i de to netbevillingsområder.

Ledelsesberetning

FORORD

2012 har for Energi Fyn og for den samlede branche været et spændende og udfordrende år. Det har for Energi Fyn også været et godt år. Et år med fortsat fokus på udvikling og på implementering af en lang række tiltag. Og et år med fokus på nytænkning og på forberedelse af de mange udfordringer og forandringer, der møder os i de kommende år.

Det energipolitiske landskab har i 2012 været præget af en lang række større politiske aftaler, markedsreformer, reguleringer og ny lovgivning. Med de politiske initiativer er der ingen tvivl om, at elsektoren de kommende år forandres markant. Den energipolitiske aftale fastlægger på mange måder fundamentet for den langsigtede omstilling af energisystemet hen mod 100 % vedvarende energi i 2050. Men også andre områder er genstand for store forandringer de kommende år - indførelse af engrosmodel, ændring af forsyningspligten, øget konkurrence og øget regulering af netselskaberne samt elektrificering er eksempler på områder, som de kommende år vil vende op og ned på mange forhold.

I 2012 har Energi Fyn og den øvrige elsektor arbejdet målrettet med ét af de forhold, som vil udgøre en kommende forandring for elsektoren - nemlig på arbejdet med implementeringen af det fælles DataHub projekt til idriftsættelse den 1. marts 2013. Der har været tale om et omfangsrigt arbejde.

Energi Fyn har i årets løb fortsat den økonomiske og strategiske linje med henblik på at sikre økonomisk stabilitet og handlefrihed. Fokus har været på at styrke og udvikle koncernen inden for kerneforretningen og dertil relaterede forretnings-

områder på samme måde, som opmærksomheden også har været rettet mod at udvikle nye forretningsområder, som både understøtter det forretningsmæssige udgangspunkt, og som er i tråd med den udvikling og den verden, elsektoren bevæger sig ind i. Med dette afsæt har Energi Fyn i 2012 igangsat en strategiproces, som skal forberede og fastlægge udviklingen af koncernen i årene fremover - såvel med et eksternt som med et internt sigte.

Det er en del af Energi Fyns mission at deltage aktivt i udviklingen af Fyn. Vores indsats for Fyn og fynboerne sker inden for flere områder. På elhandelsområdet er produktet FynskSupportEl, målrettet det fynske klub- og foreningsliv, fortsat vokset i 2012 på linje med andre, nye elhandelsprodukter. Med fokus på det fynske klub- og foreningsliv har Energi Fyn også indgået nye sponsorsamarbejder med DGI Fyn og GOG. Med fokus rettet mod vores andelshavere og kunder introducerede Energi Fyn i slutningen af året en ny hjemmeside.

Også inden for fiberområdet er der i årets løb sket en positiv udvikling. Dette ikke mindst i Odense, hvor Energi Fyn i samarbejde med Nianet A/S har etableret fiberforbindelser til alle Odense Kommunes 338 institutioner og kontorer; et projekt, som Energi Fyn i et fremadrettet perspektiv har store forventninger til.

Energi Fyn har på flere fronter deltaget aktivt i den fortsatte udvikling af et bæredygtigt energisystem. I 2012 har Energi Fyn engageret sig i opførelsen af vindmøller på Fyn, ikke mindst med afsæt i et konkret projekt ved Barløse Mark. På samme måde har Energi Fyn også introduceret et nyt forretningsområde omkring salg af varmepumper. Et forret-

ningsområde, som nu indgår i den samlede palette af aktiviteter og tiltag, der skal medvirke til at fremme den grønne omstilling på Fyn, herunder også omfattende Energi Fyns medejerskab af elbiloperatøren CLEVER A/S.

Fundamentet for den videre udvikling af Energi Fyn er også på det eltekniske område blevet styrket. En omfattende byudvikling i Odense og opførelsen af det nye Universitetshospital bevirker, at koncernen i årene fremover står over for nye, omfattende anlægsprojekter. Et arbejde, som i 2012 er indledt blandt andet med opførelsen af en ny 60/10 kV station. Omfanget af forretningsaktiviteterne inden for gadelys til de fynske kommuner er også i årets løb blevet væsentligt udvidet og styrket, idet der er indgået 15-årige aftaler om renovering, drift og vedligeholdelse af gadelyset i såvel Nordfyns Kommune som i Faaborg-Midtfyn Kommune.

På de indre linjer har Energi Fyn fortsat arbejdet med udmøntningen af værdier og leveregler. Ansvarlig - Engageret - Udvikling udgør koncernens værdier og vil sammen med vision og mission udgøre Energi Fyns strategiske fundament. Med henblik på i endnu højere grad at fastholde en stærk virksomhedskultur satte Energi Fyn i slutningen af året fokus på arbejdet med trivsel i organisationen. I den forbindelse har fokus også været rettet mod koncernens fravær og på håndteringen heraf.

Koncernens samlede regnskabsresultat udviser et samlet overskud før skat på DKK 177 mio. kr. og DKK 145 mio. efter skat og minoritetsinteresser.

Regnskabsresultatet anses for tilfredsstillende.

ENERGI FYN-KONCERNEN

Energi Fyn er en moderne og velkonsolideret energikoncern med fokus rettet mod Fyn. Selskabet er et andelsselskab - ejet af 175.000 fynske andelshavere. Energi Fyns historie går mere end 100 år tilbage med rødder i den stolte, danske andelstanke. Med 175.000 andelshavere i ryggen er Energi Fyn det 6. største energiselskab i Danmark. Energi Fyns hovedsæde er placeret i Odense.

Repræsentantskabet udgør koncernens øverste myndighed, og det er gennem repræsentantskabets 77 medlemmer, at andelshaverne kan medvirke til at sætte deres præg på Energi Fyn og på Energi Fyns udvikling. Repræsentantskabet vælges blandt og af andelshaverne.

Det er Energi Fyns vision at være en værdiskabende energikoncern til gavn for vores andelshavere, kunder og medarbej-

dere. Hos Energi Fyn er kerneforretningen relateret til elnettet og de dertil knyttede forretningsområder. Vores fornemmeste opgave er at sikre andelshaverne lave elpriser, høj forsyningsikkerhed og god service. Energi Fyn ejer og driver således elforsyningsnettet på størstedelen af Fyn og er dermed ansvarlig for elforsyningen til alle andelshavere i forsyningsområdet.

I naturlig tilknytning til elforsyningsnettet sælger Energi Fyn ligeledes el til såvel erhvervslivet som til de private kunder. Ét af de produkter, som Energi Fyn tilbyder fynboerne er FynskSupportEl - et produkt som samtidig medvirker til at støtte udviklingen af det fynske klub- og foreningsliv. I tillæg til elsalget etablerer og driver Energi Fyn ligeledes gadebelysningen i flere fynske kommuner, ligesom vi i et generelt perspektiv etablerer mange andre former for ude- og effektbelysning.

Gennem afregningselskabet Administrationservice Fyn A/S håndterer Energi Fyn

årligt mere end 390.000 kundeforhold i tæt samarbejde med andre forsyningselskaber. Denne service betyder, at kunderne nemt og hurtigt kan få svar på spørgsmål om alle forsyningsarter ved blot at henvende sig ét sted.

Som energiselskab deltager Energi Fyn aktivt i udviklingen af et bæredygtigt energisystem. Det sker blandt andet inden for energispareaktiviteter, elbiler, varmepumper, solceller og vind. Vi har også opsat fjernaflyst elmålere hos alle 175.000 andelshavere. Alle tiltag, som afspejler, at Energi Fyn tager den grønne omstilling alvorligt.

Men Energi Fyn er mere end det. Som fynsk andelsselskab med stolte fynske traditioner deltager vi også aktivt i udviklingen af Fyn gennem investeringer i etableringen af fibernet, forskning og udvikling og via fonde og sponsorater, som støtter øens erhvervsliv, kultur, sport og turisme. På fiberområdet er Energi Fyn

ENERGI FYN'S STRATEGISKE FUNDAMENT

Vision

Energi Fyn vil være en værdiskabende energikoncern til gavn for vores andelshavere, kunder og medarbejdere.

Mission

Energi Fyn er en velkonsolideret og regionalt forankret energikoncern - ejet af vores andelshavere. Med fokus rettet mod koncernens andelshavere og kerneforretning er det vores fornemmeste opgave på såvel kort som langt sigt at sikre andelshaverne lave elpriser, høj forsyningsikkerhed og god service samt deltage aktivt i udviklingen af et bæredygtigt energisystem. Vi deltager også i udviklingen af Fyn gennem investeringer i fibernet, forskning

og udvikling og via fonde, som støtter øens erhvervsliv, kultur, sport og turisme.

Vores tekniske anlæg, IT-systemer og medarbejdere er i løbende udvikling, således vi er i stand til at matche myndighedernes krav og markedets ønsker og behov, hvilket sker med udgangspunkt i en helhedsorienteret, værdiskabende og lønsom tankegang. Energi Fyn er en attraktiv arbejdsplads og samarbejdspartner.

Værdigrundlag

Ansvarlig - Engageret - Udvikling udgør vores værdier. Følgende udsagn uddyber værdierne:

- Vi sikrer troværdige løsninger.
- Vi forstår myndighedernes og markedets krav og udvikler os derefter.
- Vi forvalter selskabets ressourcer optimalt.
- Vi er engagerede i selskabets og egen udvikling.
- Vi vil være en del af fremtiden.

Værdierne og udsagnene danner Energi Fyns værdigrundlag, som tager udgangspunkt i vores vision og mission. Det er det grundlag, som Energi Fyn skal basere sin forretning, væremåde og hverdag på, og som hjælper os med at holde fokus - både internt og eksternt.

medejer af fiberselskabet Waool. Herigennem kan Energi Fyn tilbyde de fynske fibernetkunder attraktive produkter og services på internet, TV og telefoni.

Energi Fyns mange forskellige forretningsområder og aktiviteter bygger alle på vores værdier: Ansvarlig - Engageret - Udvikling. Sammen med vores vision og mission udgør det grundlaget, som vi vil basere vores forretning, væremåde og hverdag på, og som hjælper os med at holde fokus - både internt og eksternt.

Energi Fyns samlede koncernstruktur fremgår af side 45.

Koncernens kerneområde omkring elnettet udøves i de 3 netselskaber - Energi Fyn Net A/S, Energi Fyn City Net A/S og Energi Fyn Nyborg Net A/S. Selskaberne drives i henhold til elforsyningsloven og den tilhørende lovregulerede bevilling. I Energi Fyn Net er der 86.429 målepunkter, mens der i Energi Fyn City Net og Energi Fyn Nyborg Net er henholdsvis 76.032 og 9.512 målepunkter.

I forlængelse heraf ejer og driver Energi Fyn endvidere 10 kV anlæg i 8 transformatorforeningers forsyningsområder samt i Midtfyns Elforsynings forsyningsområde omfattende i alt cirka 18.000 målepunkter. De 8 transformatorforeninger er ligeledes andelshavere i Energi Fyn.

REPRÆSENTANTSKAB OG BESTYRELSE

Energi Fyn øverste myndighed er repræsentantskabet, som består af 77 medlemmer. Repræsentantskabets medlemmer blev valgt til Energi Fyns repræsentantskab ved valget i 2009 gældende for en 4-årig periode til og med 2013, hvor der igen afholdes repræsentantskabsvalg.

Som følge af det forestående valg til re-

præsentantskabet i efteråret 2013, har repræsentantskabet på ekstraordinært repræsentantskabsmøde sidst på året behandlet og godkendt forslag til nye valgområder til implementering ved det kommende valg.

Med de nye valgområder bliver Energi Fyns 175.000 andelshavere fremadrettet opdelt i 6 valgområder på baggrund af en postnummeropdeling af forsyningsområdet. De nye valgområder skal sikre en mere gennemskuelig og hensigtsmæssig valgafvikling - dette uanset om andelshaverne skal opstille som kandidat, være stiller eller afgive deres stemme. Med re-

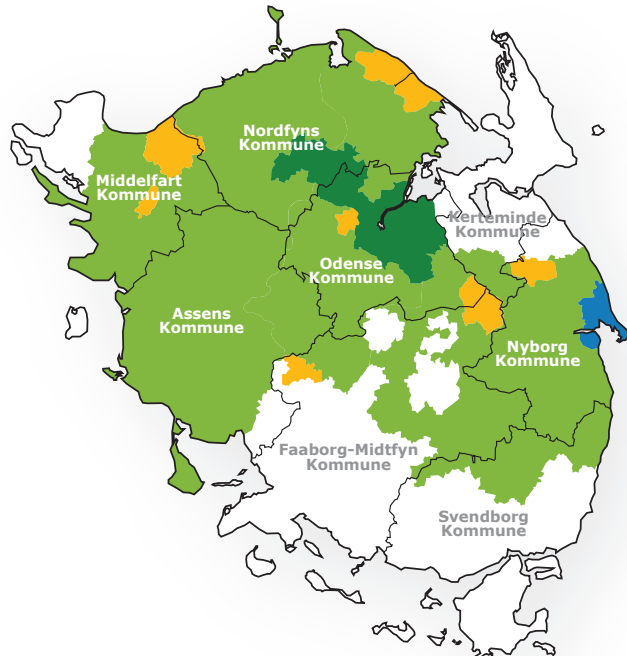
præsentantskabets godkendelse af de nye valgområder er grundlaget lagt for udmøntningen af det forestående repræsentantskabsvalg.

Nyt formandskab

En af repræsentantskabets opgaver er at udpege selskabets bestyrelse. Der afholdes valg til bestyrelsen hvert andet år - og således blev der ved det ordinære repræsentantskabsmøde den 26. april 2012 afholdt valg til bestyrelsen.

Med valget blev dette ordinære repræsentantskabsmøde således også det sidste for nu tidligere bestyrelsesformand Leif

ENERGI FYN'S FORSYNINGSOMRÅDER

Energi Fyn-koncernen distribuerer elektricitet til store dele af Fyn.

Koncernen har 3 netselskaber med dertil hørende 3 forsyningsområder.

- Energi Fyn City Nets forsyningsområde
- Energi Fyn Nets forsyningsområde
- Energi Fyn Nyborg Nets forsyningsområde
- 8 transformatorforeninger, som er andelshavere i Energi Fyn.

Besøg af klima-, energi- og bygningsministeren

Den energipolitiske aftale har i 2012 udgjort et helt centralt element. Energiaftalen var således også på dagsordenen, da klima-, energi- og bygningsminister Martin Lidegaard gæstede Energi Fyn den 4. marts 2013. Besøget bød herudover også på en debat mellem ministeren og Energi Fyns bestyrelsesformand Søren Thorsager om den fremtidige strukturudvikling i sektoren og om de forbruger-ejede selskabers muligheder.

Henriksen. Grundet vedtægternes aldersbestemmelse kunne Leif Henriksen efter mange års virke på posten ikke genopstille til bestyrelsen. Med baggrund i Leif Henriksens mangeårige indsats i den danske elforsyning og ikke mindst hos Energi Fyn blev han ved samme lejlighed tildelt et æresmedlemskab af repræsentantskabet.

Udover Leif Henriksen var yderligere 3 bestyrelsesmedlemmer på valg. Valget resulterede i, at Steffen Hartig, Bjarne Ivan Hansen, Knud Bjørn og Preben Erik Nielsen blev valgt til bestyrelsen for den næste 4-årige periode.

På bestyrelsens efterfølgende konstituerende bestyrelsesmøde den 2. maj blev Energi Fyns nye formandskab valgt. Søren Thorsager blev valgt som ny bestyrelsesformand, mens Bjarne Ivan Hansen blev ny næstformand - begge valgt for en 2-årig periode og gældende i såvel Energi Fyn a.m.b.a. som i Energi Fyn Holding A/S.

Energi Fyns nye bestyrelsesformand er 40 år og i det daglige skoleleder på Broby-skolerne i Faaborg-Midtfyn Kommune. Søren Thorsager har en bred erfaring og viden inden for elsektoren qua flere års bestyrelsesarbejde. Siden 2008 har han været medlem af Energi Fyns bestyrelse, og siden 2010 har han ligeledes fungeret som næstformand. Energi Fyns formandsskifte blev markeret ved en "goddag og farvel" reception den 23. maj.

Udover de repræsentantskabsvalgte bestyrelsesmedlemmer består Energi Fyn Holding A/S' bestyrelse også af 4 medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer. På tilsvarende måde, som der har været afviklet valg til bestyrelsen i repræsentantskabet, har der også i 2012 været afholdt valg af medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer. Valget resulterede i, at Kell Bergmann Olesen, Laurits Peter Lauritsen, Gitte Nørgaard Hansen og René Johnny Larsen blev valgt. Tiltrædelsen

skete umiddelbart efter selskabets ordinære generalforsamling.

UDVIKLINGEN I ÅRET

2012 har for Energi Fyn og for den samlede branche været et spændende og udfordrende år. Det har for Energi Fyn også været et godt år. Et år med fortsat fokus på udvikling og på implementering af en lang række tiltag. Et år med fokus på nytænkning og på forberedelse af de mange udfordringer og forandringer, der møder os de kommende år. Dagsordenen for branchen og dermed også for Energi Fyn har i den grad skiftet karakter i 2012. Vi står ikke længere ved begyndelsen og kigger ind i krystalkuglen - vi befinder os nu midt i forandringerne. Dette kræver nye måder at tænke på, nye rammer og vilkår at agere under, nye krav og nye løsninger. Men ikke mindst giver det også nye muligheder og nye perspektiver.

Det energipolitiske landskab har i 2012 været præget af en lang række større politiske aftaler, markedsreformer, reguleringer og ny lovgivning. På hvert deres område har de politiske initiativer medført nye rammer, vilkår og krav for elbranchens og for Energi Fyns ageren. Der er ingen tvivl om, at elsektoren forandres markant de kommende år. Med engrosmodel, forsyningspligt, øget konkurrence, men også øget regulering, elektrificering og vedvarende energi som hovedoverskrifter er vi bevidste om, at der nu og i de kommende år vil blive vendt op og ned på mange forhold.

Energi Fyn har i årets løb fortsat den økonomiske og strategiske linje med henblik på at sikre økonomisk stabilitet og handelfrihed. Med den strategiske og økonomiske kurs har fokus været på fortsat at styrke og udvikle koncernen inden for kerneforretningen og dertil relaterede forretningsområder. Fokus har også væ-

ret på tilpasning og udvikling af nye forretningsområder, som både understøtter koncernens forretningsmæssige fundament, men som også er i tråd med den udvikling og den verden, elsektoren bevæger sig ind i.

Opmærksomheden har samtidig været rettet mod forsat at sikre løbende effektivitetsforbedringer og beskytte indtjeningsmulighederne - og mod en fortsat fokus på risikostyring og kapitaltilpasning. Den økonomiske og strategiske kurs har bevirket, at vi er i stand til såvel økonomisk, strategisk som forretningsmæssigt at handle proaktivt til glæde og gavn for vores andelshavere, kunder og medarbejdere. Økonomisk ansvarlighed er et nøgleord. Et nøgleord, som også i år afspejler årets resultat.

Sammen med den strategiske og økonomiske udvikling af Energi Fyn-koncernen giver dette fokus os det rette udgangspunkt for at møde de nye krav, forandringer og udfordringer. Energi Fyn har allerede indtaget en central position i elsektorens udvikling. Den position ønsker vi at fastholde i 2013 og fremefter.

For at sikre dette har koncernen i 2012 haft opmærksomheden rettet mod tilrettelæggelsen af den fremtidige økonomiske og ikke mindst strategiske udvikling af Energi Fyn-koncernen. Der er ingen tvivl om, at den energipolitiske dagsorden med indførelse af engrosmodel, ny forsyningspligt, økonomisk effektivisering og øget konkurrence som hovedelementer vil afstedkomme et nyt og forøget økonomisk pres på Energi Fyn. Parallelt hermed vil udviklingen også stille nye krav til koncernens strategiske og forretningsmæssige udvikling, mål og position.

Med dette afsæt har Energi Fyn i 2012 igangsat en strategiproces, som skal forberede og fastlægge udviklingen af koncernen i årene fremover - såvel med et eksternt som med et internt sigte. Med

henblik på at opnå effektivitet og forenkling har Energi Fyn indledt en proces vedrørende en fremtidig sammenlægning af koncernens 3 netselskaber.

Sideløbende hermed har Energi Fyn på en lang række områder udviklet sig og sat sit fingeraftryk i 2012. Det være sig inden for aktiviteter på brancheplan. Og det være sig inden for kerneforretningsområdet, de dertil relaterede forretningsområder og inden for udviklingen af nye områder og tiltag. Der er tale om aktiviteter, som inden for hvert deres felt har gjort en forskel i 2012, men som også fremadrettet bidrager positivt til koncernens udvikling og vækst. Lanceringen af nye elhandelsprodukter, levering af fiber til Odense Kommunes institutioner og kontorer, nye tiltag inden for vind, varmepumper og elbiler, offentliggørelsen af en ny hjemmeside, et fortsat fokus på implementering af værdier og leveregler samt en fremtidig håndtering af vejbelysningen i nye fynske kommuner må siges at være eksempler på aktiviteter og begivenheder, der tilhører denne kategori.

At kunne kombinere en fortsat effektiv drift med udvikling og implementering af ny strategi, nye aktiviteter og tiltag vil sikre, at fundamentet er lagt til, at Energi Fyn-koncernen på såvel kort som langt sigt kan handle proaktivt i forhold til de udfordringer og krav men også muligheder, der venter os. Energi Fyn ønsker at være en del af fremtiden.

Den energipolitiske udvikling

2012 har på det energipolitiske område været et omfattende år. En lang række større politiske aftaler, markedsreformer, reguleringer og ny lovgivning har set dagens lys. Et tilsvarende billede gør sig gældende på europæisk plan, hvor det længe ventede EU-direktiv for energieffektivisering er blevet vedtaget i 2012. Fælles for den energipolitiske udvikling er, at der venter sektoren en omfattende reformdagsorden - en dagsorden, der blev

indledt i 2012, men som vil strække sig over en længere tidshorison.

Helt centralt i dette billede er energiaftalen. Den 22. marts blev der indgået en bred energipolitisk aftale om den danske klima- og energipolitik frem til 2020 og med retning frem til 2050. Energiaftalen er resultatet af en lang proces med start tilbage i 2010, hvor Klimakommissionens rapport så dagens lys efterfulgt af senest regeringens energipolitiske udspil i slutningen af november 2011 under overskriften "Vores Energi".

Med energiaftalen er fundamentet lagt for den langsigtede omstilling af energisystemet hen mod 100 % vedvarende energi i 2050. Med målsætningen om, at 50 % af elforbruget i 2020 skal være dækket af vind og med ønsket om at elektrificere større dele af forbruget gør, at den grønne omstilling for alvor er sat på skinner. Aftalen lægger op til nye investeringer på op mod 120 mia. kr. Kan disse investeringer udnyttes til fulde, og kan der skabes den nødvendige sikkerhed for investeringerne, vil det give elsektoren en unik mulighed for at vise, hvordan den grønne omstilling kan bruges til at skabe vækst og nye arbejdspladser.

Energiaftalen er omfangsrig. Der er dog punkter i aftalen, som står helt centralt, og som har stor betydning for branchen og for Energi Fyn.

Vind udgør et sådant punkt. Målsætningen om, at det danske elforbrug i 2020 skal være dækket af 50 % vind gør, at der skal ske en massiv indsats på udbygningen af vind - både hvad angår havvindmøller, kystnære vindmøller og landmøller. Et er i den sammenhæng at indfri målsætningen. Et andet er de afledte konsekvenser for den øvrige del af energisystemet, som der også skal findes løsninger på. Energispareindsatsen udgør et andet centralt punkt i energiaftalen, og i den indsats spiller elsektoren fortsat en

fremtrædende rolle. Udmøntningen af energispareindsatsen blev fastlagt i slutningen af året, da der den 13. november blev indgået en ny energispareaftale gældende i perioden 2013-2015.

Med energiaftalen kommer der en øget elektrificering i form af varmepumper og elbiler som erstatning for henholdsvis oliefyr og traditionelle elbiler. Ambitionen om 50 % vindkraft i 2020 gør elbiler til et afgørende virkemiddel med henblik på at kunne udnytte vindmøllestrømmen. På samme måde er varmepumper udset til at være et godt og økonomisk rentabelt alternativ til oliefyr.

Et omdrejningspunkt i energiaftalen er også en omfattende reformdagsorden af netselskaberne i form af et dybdegående reguleringseftersyn af elforsyningsloven, hvor ikke mindst den økonomiske regulering af netselskaberne er et centralt punkt med det formål at sikre elsektoren incitamenter til en grøn omstilling, omkostningseffektivitet, konkurrence og forbrugerbeskyttelse. Regeringen har til dette formål nedsat et eksternt udvalg med et tilhørende kommissorium for arbejdet - et arbejde, som skal være afsluttet inden udgangen af 2014. I relation til reguleringseftersynet er det ligeledes med energiaftalen besluttet, at der skal udarbejdes en smart grid strategi; et arbejde, som både Branchefællesskabet for Intelligent Energi, Energinet.dk og Dansk Energi deltager aktivt i. Der planlægges ligeledes indgået en aftale med branchen om en forceret udrulning af timeafløste elmålere.

Selvom solceller ikke udgør et centralt punkt i den ny energiaftale, så kom den markante solcelleudbygning og den tilhørende politiske debat alligevel på dagsordenen i 2012. Resultatet blev, at partierne bag energiaftalen den 15. november indgik en ny solcelleaftale. Med den ny aftale er der skabt klarhed omkring vilkårene for solceller, hvilket er positivt. Det er dog

mindre positivt, at det fortsat er netselskaberne, som skal afbøde omkostningerne ved udbygningen af solceller.

Selvom vi med energiaftalen kender retningen for vores sektor frem mod 2020, så er der fortsat mange ubesvarede spørgsmål, når det gælder, hvordan elsektorens fremtidige rammer og vilkår vil tegne sig. Detaljerede analyser og lovgivning på en række områder venter forude, og før vi kender resultatet af dette arbejde er det svært at vurdere de endelige konsekvenser af energiaftalen. Men ét er sikkert; el bliver en del af løsningen, og elsektoren er en væsentlig drivkraft i den omstilling og udvikling. Elsektoren kan og vil bidrage til, at visionerne bliver til virkelighed, og vi kan medvirke til at skabe ny vækst. I den sammenhæng ønsker Energi Fyn at indtage en central position.

Implementeringen af den energipolitiske aftale, den fremtidige strukturudvikling i sektoren og de forbrugerejede selskabers muligheder var således også i centrum, da klima-, energi- og bygningsminister Martin Lidegaard den 4. marts 2013 gæstede Energi Fyn til et velbesøgt fyraftensmøde målrettet det fynske erhvervsliv, kommuner, samarbejdspartnere, repræsentant-skab med flere.

Indførelse af engrosmodel

Samtidig med, at de overordnede rammer er lagt fast i den energipolitiske aftale, så er der også på et mere konkret niveau søsat initiativer, som vil medføre store forandringer i detailmarkedet og på arbejdsdelingen mellem netselskaberne og handelsselskaberne. For med energiaftalen og med en efterfølgende ændring af elforsyningsloven af 8. juni 2012 er det besluttet, at arbejdsdelingen i detailmarkedet skal justeres efter en såkaldt engrosmodel til implementering pr. 1. oktober 2014.

Formålet med engrosmodellen er overordnet at fremme konkurrencen på el-

markedet og gøre det nemmere for kunderne at skifte elleverandør. En analyse omhandlende detailmarkedet for elektricitet gennemført af Konkurrence- og Forbrugerrådet i starten af året viser, at en øget konkurrence vil kunne gøre en forskel til fordel for de private kunder og til fordel for indfrielsen af de energipolitiske målsætninger. Analyserne peger på, at der er et stort, uudnyttet markedspotential for samfundsøkonomiske gevinster, som kan realiseres via skærpet konkurrence, øget innovation og en mere effektiv udnyttelse af ressourcerne i elsektoren. For at dette kan blive til virkelighed, er det nødvendigt at ændre på reguleringen i markedet.

Med engrosmodellen vil elhandelsvirksomhederne fremover blive de eneste leverandører til kunderne, idet netvirksomhederne bliver engrosleverandører til elhandelsvirksomhederne. Det bliver med andre ord elhandelsvirksomhederne, som vil have kontakten med kunderne, dem som skal fakturere kunderne, dem som skal svare på driftsspørgsmål og meget, meget mere. Dette bevirker, at nye procedurer, arbejdsgange og IT-systemer skal implementeres hos netselskaberne, elhandelsselskaberne og hos Energinet.dk.

I kombination med engrosmodellen og understøttende målsætningen om at fremme konkurrencen på elmarkedet har også den forsyningspligtige regulering i 2012 været i centrum. Hvor funktionaliteten og behovet for på længere sigt at tilpasse den nuværende forsyningspligt er i fokus i reguleringseftersynet af elforsyningsloven, blev der den 21. december 2012 vedtaget en ændring af elforsyningsloven, som bevirker, at tildeling af forsyningspligtbevillinger fremover skal ske ved udbud. Baggrunden for lovændringen er, at den hidtidige praksis vedrørende tildeling af forsyningspligtbevillinger ikke har været i overensstemmelse med eldirektivets krav til ikke-diskriminerende tildeling af bevillinger. Som følge heraf er 24 ud af i alt 36 forsyningspligt-

bevillinger sat i udbud i starten af 2013 gældende fra den 1. maj 2013 til den 30. september 2014. Dermed mindskes allerede nu forsyningspligtens rolle samtidig med, at den fremtidige tildeling af forsyningspligtbevillinger leder op til engrosmodellens indførelse. Dette vurderes at være et væsentligt skridt på vejen mod en øget konkurrencesituation på privatkundermarkedet - og på at få flere passive forsyningspligt-kunder til aktivt at træffe et valg af elleverandør. Energi Fyn har forsyningspligtbevilling til 2017 og er således ikke omfattet af udbuddet.

Der er med engrosmodellens indførelse tale om en markant ændring fra den struktur og rollefordeling, vi i dag kender, og som vi i dag er organiseret og opbygget omkring. Der venter os derfor et stort stykke arbejde; et arbejde som allerede er indledt på brancheniveau, og som Energi Fyn deltager aktivt i. Det er for Energi Fyn vigtigt at deltage aktivt i det forberedende arbejde og på den måde medvirke til at sikre, at der tilrettelægges en hensigtsmæssig proces. På samme måde, som Energi Fyn har deltaget aktivt i andre sammenhænge, herunder ikke mindst i forbindelse med branchens DataHub projekt.

DataHub

En forudsætning for, at engrosmodellen kan implementeres i 2014 er, at branchens DataHub projekt er idriftsat og velfungerende.

Et helt centralt emne i 2012 har således været arbejdet med og forberedelsen af dette DataHub projekt, som er planlagt til idriftsættelse den 1. marts 2013.

Med et overordnet mål om at skabe et mere velfungerende elmarked, har den systemansvarlige aktør Energinet.dk i samarbejde med branchen udviklet en DataHub - et fælles markedsregister til det danske elmarked. Arbejdet blev igangsat i 2009, da den daværende klima- og

energiminister pålagde Energinet.dk at påbegynde etableringen af et centralt register med kundeoplysninger og måledata, som energibranchens aktører og kunder kan benytte - placeret hos Energinet.dk.

Med udgangspunkt i ønsket om at skabe et mere velfungerende elmarked med forbedrede konkurrencevilkår, skal DataHub'en medvirke til at styrke og forenkle datatrafikken på elmarkedet, således det bliver hurtigere og nemmere for kunderne at skifte elleverandør samtidig med, at håndteringen af måledata i elmarkedet kan effektiviseres.

Energi Fyn har i årets løb været fuldt engageret i DataHub processen og har således været et af de selskaber, der er gået forrest i arbejdet med realiseringen af projektet. Dette ikke kun for at sikre, at Energi Fyn løbende kan overholde de krav, der bliver stillet til os, men i lige så høj grad for at kunne være med til at præge de løsninger og processer, som bliver resultatet af projektet.

Som følge heraf har der i Energi Fyn været nedsat en projektorganisation med tilhørende arbejdsgrupper inden for en lang række områder på tværs af organisationen. Mange interne processer, arbejds-gange og IT-systemer bliver med DataHub'en forandret. Derfor har en af arbejdsgrupperne haft til formål at tilpasse de nuværende processer til den nye dagligdag. En af de processer, som med DataHub'en forandres, er håndteringen af et leverandørskift, idet kunderne fremover kan skifte elselskab med 10 dages varsel mod tidligere med 30 dages varsel.

Energi Fyns indsats er forløbet tilfredsstillende. De obligatoriske tests af kommunikationsprocesser og -systemer er forløbet planmæssigt, ligesom Energi Fyn i 2012 også er blevet aktørgodkendt til den nye DataHub. I tillæg til Energi Fyns egne selskaber har Energi Fyn også i Da-

taHub regi haft ansvaret for en række andre elselskaber - også disse er planmæssigt blevet aktørgodkendt.

Til trods for, at alle projektmilepæle er overholdt og tests gennemført med et positivt resultat fra Energi Fyns side, så har DataHub projektet som helhed ikke været uden forhindringer og udfordringer. Energi Fyn ser på den baggrund frem til idriftsættelsen og den videre implementering.

Smart grid

Med den energipolitiske aftale og målsætningen om en massiv indfasning af vedvarende energi i energisystemet i form af ikke mindst vindkraft kombineret med et øget elforbrug til elbiler og varmepumper, står vi overfor nye krav til elnettet.

Der bliver behov for fleksibilitet i den måde, vi bruger energien på, og i den forbindelse får forbrugerne en større rolle. Forbrugerne skal bruge energien, når den er til rådighed, og når der er plads i elnettet. På samme måde skal de medvirke til at tage toppen af forbruget, når vinden eller solen svigter, eller når elnettet er for belastet. Energien skal med andre ord bruges mere effektivt og mere intelligent. Det er i den forbindelse, at smart grid kommer ind i billedet.

Smart grid bliver en vigtig del af fremtidens energisystem. Hittidige analyser viser, at den samfundsøkonomisk mest effektive vej til en modernisering af elnettet og til at sikre kunderne vedvarende energi er en målrettet satsning på smart grid. Med elsektoren som omdrejningspunkt vil der de næste 5 til 10 år skulle investeres massivt i at gøre elnettet mere intelligent. Der skal inden da skabes klarhed over rammer, økonomiske forudsætninger og incitamenter for at foretage sådanne investeringer.

Den energipolitiske aftale og beslutningen om at udarbejde en strategi for ud-

bredelsen af smart grid i Danmark understreger vigtigheden heraf og vigtigheden af senere at lykkes med den grønne omstilling. Som led i denne smart grid strategi forventes der ligeledes at blive indgået en politisk aftale med branchen om udrulning af fjernaflæste elmålere.

Med formålet om at positionere elselskaberne centralt i fremtidens smart grid løsninger og ikke mindst sikre koordineringen og samspillet med erhvervslivet og andre aktører, blev et nyt samarbejde under Dansk Energi med navnet Branche-fællesskabet for Intelligent Energi formelt stiftet i marts måned. Det er således målet, at smart grid kan blive et nyt vækstområde for Danmark med nye arbejdspladser og en øget eksport til følge.

Samtidig med stiftelsen af Branchefællesskabet for Intelligent Energi blev der etableret 3 tilhørende netværk. Hvert af disse netværk har undersøgt, hvordan elsektoren i samspil med erhvervslivet kan skabe udvikling og vækst. Ét af disse netværk har netop vedrørt fremtidens smart grid. Som led i dette arbejde blev der den 15. marts afholdt netværksmøde hos Energi Fyn med deltagelse af en lang række repræsentanter fra erhvervslivet, elsektoren og brancheorganisationen. Hvilke potentialer er der på området, hvor er udfordringerne, og hvilke anbefalinger kan der gives til den videre indsats, var blot nogle af de centrale spørgsmål, netværket gennem året har arbejdet med. Energi Fyn har deltaget aktivt i dette branchefællesskab.

Parallelt med Branchefællesskabet for Intelligent Energi har Dansk Energi i samarbejde med Energinet.dk i slutningen af 2012 offentliggjort en ny smart grid rapport. Rapporten er udarbejdet som opfølgning på den rapport med tilhørende anbefalinger, der blev offentliggjort i 2011 på baggrund af det "Smart Grid Netværk", som den daværende klima- og energiminister nedsatte i 2010. Med overskriften

“Smart Grid i Danmark 2.0 - Implementering af 3 centrale anbefalinger fra Smart Grid Netværket” skitserer rapporten et smart grid koncept for elnettet med det formål at mobilisere og nyttiggøre elforbruget og elproduktionen hos mindre kunder på elnettet. Det er forventningen, at den nye smart grid rapport vil indgå som input i den smart grid strategi, der skal udarbejdes i henhold til den energipolitiske aftale.

I tillæg til Energi Fyns deltagelse på branchepelan i arbejdet med udviklingen af nye smart grid initiativer, så er smart grid også på dagsordenen hos Energi Fyn som led i arbejdet med fremtidig netudbygning, projektering, styring af elnettet med videre - og ikke mindst som led i Energi Fyns engagement i opførelsen af det nye Universitetshospital i Odense. I 2012 har Energi Fyn gennemført fase 1 af en smart grid analyse af vores forsyningsnet. Analysen konkluderer, at Energi Fyn generelt set har et stærkt 10 kV net. Der er således identificeret få strækninger, som er overbelastet, men ellers tegner der sig et billede af et net, der kan modstå de fremtidige udfordringer med hensyn til tilslutning af varmepumper og elbiler. Fase 2 af smart grid analysen igangsættes i 2013 i tæt samarbejde med de initiativer, der i øvrigt sker på brancheniveau.

Energi til vækst

Hvordan får vi skabt vækst ud af den grønne omstilling? Og hvordan bliver de 34.000 potentielle job, vi kan se i horisonten, til virkelighed. De spørgsmål blev søgt besvaret på Dansk Energis Årsmøde 2012, som i år var blevet døbt Energiens Topmøde. Med fokus på at finde “energi til vækst” blev der præsenteret 10 anbefalinger - anbefalinger, som også tager afsæt i fremtidens smart grid løsninger og vigtigheden af, at der dels sættes gang i smart grid-investeringer, dels iværksættes tilhørende finansieringsmodeller, som gør, at langsigtet kapital kan tiltrækkes. Anbefalingerne blev på Energiens Topmøde

netop præsenteret af smart grid netværket under Branchefællesskabet for Intelligent Energi.

Udover branchens anbefalinger til, hvordan der fra politisk hold kan skabes energi til vækst, så fik branchen på Energiens Topmøde vist, at sektoren er klar til at gå forrest i kampen om den grønne vækst og fremtidige udvikling. Elsektoren er en del af løsningen, og det ansvar er vi klar til at påtage os.

Dansk Energi har ikke kun spillet en rolle i anbefalingerne til, hvordan Danmark kommer styrket ud af den grønne omstilling. Gennem hele 2012 har brancheorganisationen spillet en aktiv og indflydelsesrig rolle. Særligt skal nævnes Dansk Energis arbejde i forbindelse med tilblivelsen af den energipolitiske aftale, hvor flere af branchens mærkesager er at finde i aftalen. Dette er positivt. Men også afgørende i en tid, hvor den politiske dagsorden og myndighedernes rolle er betyden-

Det billede, der tegnes af den danske elsektor i den offentlige debat og i det politiske landskab er ofte af en karakter, som er skadelig for sektorens omdømme og for vores politiske legitimitet. Der er ofte tale om myter og rygter. Med den politiske dagsorden og myndighedernes rolle in mente er det afgørende for sektoren og dermed også for de enkelte selskaber, at sådanne myter og rygter bliver aflivet og i stedet bliver erstattet af fakta, tal og seriøsitet. Med den baggrund introducerede Dansk Energi i foråret “10 punkterede myter om elsektoren”. Budskabet er, at vi alle kan gøre en indsats for at bekæmpe myterne. Men det kræver en fælles indsats, og den indsats har Energi Fyn sammen med Dansk Energi taget op i årets løb.

Økonomisk regulering

I henhold til elforsyningsloven har Energi Fyn-koncernens 3 netselskaber bevilling

til at drive elnettet inden for et nærmere fastlagt geografisk område. Der er tale om et naturligt monopol til at distribuere elektricitet til forbrugerne bosiddende i de områder, hvortil bevillingen er givet. Da distribution af elektricitet således ikke er konkurrencepræget, er der i stedet fastlagt en offentlig regulering af netselskabernes økonomi i form af den såkaldte indtægtsrammeregulering.

Indtægtsrammereguleringen er herudover suppleret med en årlig effektivitetsregulering. Denne foretages af Energitilsynet på baggrund af en benchmarking af selskabernes økonomiske effektivitet.

Energitilsynet traf afgørelse om benchmarkingen af selskabernes økonomiske effektivitet ultimo december. Forinden har afgørelsen været sendt i høring, men desværre er branchens høringssvar ikke imødekommet. Der er tale om et benchmarkresultat, som straffer selskabernes investeringer i fjernaflæste elmålere og smart grid. Benchmarkingens ensidige fokus på netvolumemodellen skaber således ikke incitament til fremtidige intelligente investeringer i elnettet, hvilket ikke kan siges at være i tråd med de energipolitiske intentioner. Samtidig kan branchen ikke acceptere det effektiviseringskrav, der pålægges netselskaberne, idet kravene ikke er forankret i reelle omkostningsmæssige forhold.

Benchmarkresultatet viser et samlet effektiviseringskrav på 110,3 mio. kr., svarende til et effektiviseringskrav på 5,2 % for de 51 distributionselskaber og 13,5 % for de 24 transformerforeninger. De individuelle effektiviseringskrav, som vil blive pålagt selskaberne i 2013 viser, at Energi Fyns netselskaber indtager placeringer, som bevirker effektivitetskrav i Energi Fyn City Net på 1,17 %, i Energi Fyn Net på 3,14 % og i Energi Fyn Nyborg Net på 7,17 %. Sammenlignet med benchmarkresultatet i 2011 er der tale om et øget effektiviseringskrav for Energi Fyns

netselskaber, der dog kan henføres til de problemstillinger og mangler, som den bagvedliggende model er i besiddelse af. En sådan resultatssikkerhed gjorde Energi Fyn allerede ved sidste års benchmarkresultat opmærksom på.

Branchen har på baggrund af de mangler, som Energitilsynets anvendte netvolumemodel er i besiddelse af, indklaget dette års benchmark for Energiklagenævnet. Resultatet af denne klage foreligger først i 2013. I tillæg hertil har Energi Fyn påklaget særskilte områder i afgørelsen.

I tillæg til den økonomiske benchmark foretages der også en benchmark på netselskabernes leveringssikkerhed. Formålet hermed er at sikre, at omkostningsreduceringer som led i en styrkelse af den økonomiske benchmark ikke sker på bekostning af leveringssikkerheden. Ingen af Energi Fyns netselskaber er blevet pålagt forbrugerkompensation som følge af for dårlig leveringssikkerhed.

Den økonomiske regulering af netselskaberne følges tæt - såvel på brancheplan som hos Energi Fyn. Gennem nu flere år har der været fokus på gennemførelsen af et reguleringseftersyn af den danske elforsyningssektor. Dette er med den energipolitiske aftale blevet en realitet. Formålet med eftersynet er således at sikre rammerne for incitament til en grøn omstilling, omkostningseffektivitet, konkurrence og forbrugerbeskyttelse, således der skabes sikkerhed for branchens ageren og fremtidige investeringer. Energi Fyn hilser et sådant eftersyn velkomment. Det vi dog ikke hilser velkomment er, at der fra politisk hold allerede inden arbejdet er igangsat, er varslet besparelser på 300 mio. kr. om året i netselskaberne. Et tal, som efterfølgende blev forhøjet som følge af indgåelsen af den nye solcelleaftale. Med disse udmeldinger står det klart, at kravene til branchen ikke bliver mindre fremover. Snarere tværtimod.

Intern overvågning

På samme måde som Energi Fyns netselskaber, sammen med de øvrige danske netvirksomheder, er underlagt reglerne om effektiviserings- og indtægtsrammeregulering, så er selskaberne også underlagt regler om intern overvågning. Reglerne om intern overvågning har til formål at forhindre diskriminerende adfærd og bliver årligt udmøntet via dels udarbejdelsen af et program for intern overvågning, dels en årsberetning om intern overvågning. Det er Energitilsynets opgave at føre tilsyn med, om selskaberne lever op til reglerne om intern overvågning.

Energi Fyn følger reglerne på området for intern overvågning tæt i henhold til bekendtgørelse om intern overvågning. På baggrund af udarbejdet program for intern overvågning har Energi Fyn primo 2012 udarbejdet, anmeldt og offentliggjort årsrapporter for Energi Fyns netselskaber gældende for kalenderåret 2011.

Energitilsynet har ikke i 2012 ændret kravene til intern overvågning. I hvilket omfang regelsættet vil ændre karakter som følge af de strukturelle ændringer, vi i de kommende år vil opleve med indførelsen af blandt andet engrosmodellen, vides ikke på nuværende tidspunkt. Det der dog står fast er, at arbejdsprocesser, strukturer og organiseringer bliver ændret fremadrettet, hvilket som udgangspunkt vurderes at mindske betydningen og behovet for intern overvågning.

Salg af de regionale transmissionsnet

Siden 2010 har branchen og ejerne af de 10 regionale transmissionsnetarbejdere arbejdet hen mod et fælles salg af de regionale transmissionsnet til det statslige transmissionsnet Energinet.dk - en proces, som har været organiseret i regi af Dansk Energi med repræsentation fra selskabernes side. Ifølge loven kan et salg af de regionale transmissionsnet alene ske til staten, og dermed til Energinet.dk,

som i denne situation varetager statens købepligt.

Under overskriften "Energinet.dk køber regionale højspændingsnet for 5,7 mia. kr." blev handlen den 10. juli en realitet. Dermed blev det danske eltransmissionsnet - energiens motorveje - samlet i én enhed med staten som ejer, gældende med virkning pr. den 1. januar 2012.

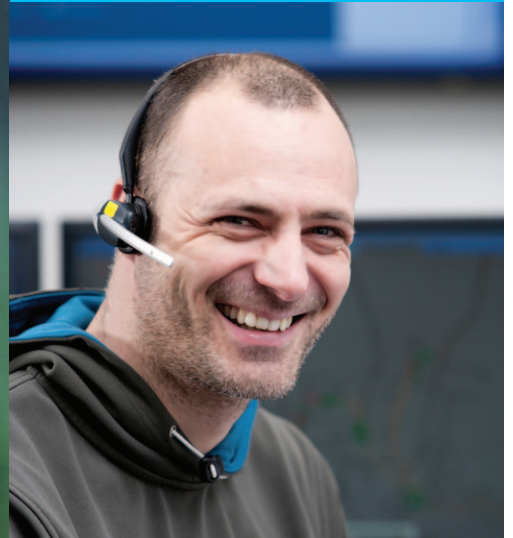
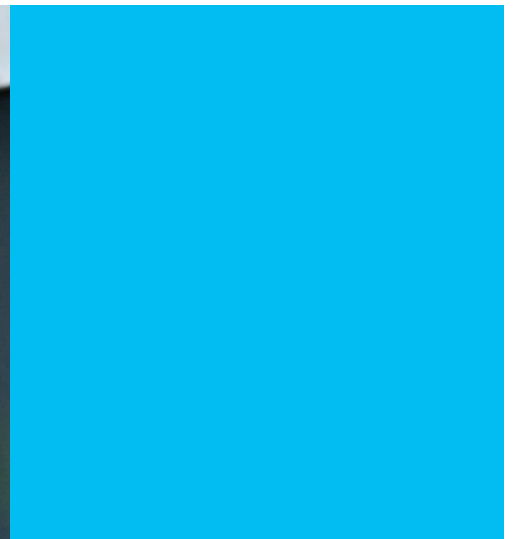
Baggrunden for at sælge de regionale transmissionsnet sker som en konsekvens af den EU-lovgivning, som pålægger elselkaberne at adskille transmissionsaktiviteterne fra produktion og handel. Med salget kan branchen fremadrettet leve op til EU-lovgivningen.

For Energi Fyns vedkommende betyder salget et frasalg af ejerskabet af FynsNet 150 kV A/S - på samme måde, som det betyder et frasalg for de øvrige ejere af FynsNet 150 kV selskabet. Salget af Energi Fyns ejerandel i FynsNet 150 kV har betydet et kontant provenu på 166 mio. kr.

Med ovenstående frasalg varetager FynsNet nu alene 60 kV nettet samt i en overgangsperiode på op til 3 år også 150 kV nettet via en driftsaftale med Energinet.dk. FynsNets aktiviteter udmøntes fremadrettet via FynsNet Amba og det nystiftede selskab FynsNet Service A/S.

Energi Fyn har gennem hele forløbet bakket op omkring et samlet salg af de regionale transmissionsnet og finder det således glædeligt, at branchen i 2012 efter en lang og grundig salgsproces nåede frem til et fælles forhandlingsresultat. Med salget er den fremtidige infrastruktur og udvikling af det danske eltransmissionsnet sikret.

I forlængelse af salget af FynsNet 150 kV bliver FynsNet fremadrettet et 60 kV selskab. FynsNet er således ved at overgå fra et rent transmissionsnet til fremad-

I øjenhøjde med vores kunder

Energi Fyn har stort fokus på at yde en god og professionel service over for vores kunder. Vi er dagligt i kontakt med rigtig mange kunder, og det er derfor vigtigt, at kunderne er tilfredse med den service, vi yder. Og det uanset om kontakten vedrører rådgivning om køb af strøm, regnings- eller forbrugsspørgsmål, udskiftning af elmålere, eller det vedrører den information og hjælp, som kunderne kan finde frem til på koncernens nylancerede hjemmeside.

rettet i højere grad at blive en del af et distributionselskab. Med nye store anlægsprojekter i sigte - ikke mindst med det nye Universitetshospital, en ny Forsker- og Videnspark samt byudviklingen i Odense som omdrejningspunkter, er der stort behov for at sammentænke 60 kV og 10 kV nettet. FynsNet er således fra årsskiftet 2012/2013 flyttet til Energi Fyns adresse.

I juli indgik Energi Fyn aftale med FFV Energi og Miljø A/S i Faaborg om køb af FFV El A/S's 60 kV andele i FynsNet, svarende til en ejerandel på 5,37 %. Dermed vil Energi Fyns samlede ejerandel af FynsNet fremadrettet udgøre 81,16 %.

Den endelige eksekvering af aftalen forventes at ske i 2013. Med aftalen er rammerne lagt for et fremtidigt, optimalt fynsk 60 kV net.

FynskSupportEl

Det er en del af Energi Fyns mission at deltage aktivt i udviklingen af Fyn. Som et fynsk andelsselskab med stolte fynske traditioner ser vi det som en naturlig del af vores forretning og hverdag at bidrage til at gøre en indsats for Fyn og fynboerne. Faktisk mener vi, at vi som andelsselskab - ejet af 175.000 fynboer - har en hel særlig rolle og et helt særligt ansvar i den forbindelse. Derfor gør vi en aktiv indsats på en lang række områder - alt sammen med det formål at medvirke til at udvikle og sætte Fyn på dagsordenen, skabe bedre rammer og vilkår for fynboernes hverdag og sikre fynske arbejdspladser.

I slutningen af 2011 lancerede Energi Fyn et nyt elhandelsprodukt - FynskSupportEl. Som fynboernes elselskab ønsker Energi Fyn at støtte op omkring det fynske klub- og foreningsliv og dermed omkring fynboernes fritidsaktiviteter. Gennem hjælp til selvhjælp sikrer FynskSupportEl ny energi til klubben. For kunder, som køber FynskSupportEl ved Energi Fyn, vil hver kWh som kunden bruger, generere en støtte fra

Energi Fyn på 2 øre til den klub, som kunden vælger at støtte. Klubbens opgave er at sælge ideen om FynskSupportEl til medlemmer, familie, sponsorer og det lokale erhvervsliv med et årligt elforbrug på under 100.000 kWh, således disse bliver kunder hos Energi Fyn. Ved at vælge FynskSupportEl vil en typisk husstand kunne støtte med 80-100 kroner om året, uden at det koster dem ekstra.

FynskSupportEl er blevet godt modtaget og har således fået et godt første år. Rundt om på Fyn har klubber og foreninger inden for et bredt spektrum set fordelene ved ordningen. I slutningen af året rundede FynskSupportEl således en milepæl, da 300 klubber havde meldt sig under fanerne. Kullerup Refsvindinge Idrætsforening på Østfyn blev klub nummer 300, som dermed kunne glæde sig over at være i samme båd med mange andre fynske klubber og foreninger.

Med fokus på at inspirere, motivere, netværke og formidle inviterede Energi Fyn den 27. september til en fælles klubaften. Rigtig mange havde valgt at tilbringe en aften med FynskSupportEl som omdrejningspunkt. Til at inspirere og motivere klubberne til at fortsætte det videre arbejde med FynskSupportEl og nå deres mål, var den tidligere eliteroer Arne Nielsen inviteret. At dømme ud fra stemningen og den efterfølgende dialog, var der tale om et succesfuldt initiativ. Et initiativ, som tåler at blive gentaget i 2013.

Det er vores forventning, at støtten og samarbejdet med de fynske klubber også i 2013 vil udvikles og blive bemærket af kunderne. En sådan udvikling skal skabe et endnu stærkere tilhørsforhold til Energi Fyn - både blandt de kunder, som allerede er tilmeldt ordningen og blandt de nye kunder, som fremadrettet vil gøre brug af ordningen. Som bevis på den succes, FynskSupportEl har været i sit første leveår, har Energi Fyn i starten af 2013 udbetalt knap 500.000 kr. til de fynske

klubber og foreninger. Det handler om at vinde - og med FynskSupportEl vinder alle. Det budskab vil vi fortsat forfølge i det nye år.

Vores elhandelsaktiviteter

FynskSupportEl er et eksempel på ét af de elhandelsprodukter, som Energi Fyn tilbyder - et produkt, som i høj grad medvirker til udviklingen af Fyn. Men Energi Fyns elhandelsaktiviteter er mere end det.

Koncernens elhandelsaktiviteter omfatter dels handel med el på engrosmarkedet og de opgaver, der er forbundet hermed, dels salg af el på detailmarkedet til såvel private kunder som til erhvervs-kunder. Elhandelsaktiviteterne udgør en naturlig del af koncernens kerneaktiviteter og udmøntes i datterselskabet Energi Fyn Handel A/S.

I tillæg til FynskSupportEl introducerede Energi Fyn i 2012 også andre nye elhandelsprodukter, herunder KvartalsEl. Produktet er kendetegnet ved at følge prisen på forsyningspligt-el - blot sælges den 3 % billigere. Ved at indgå en kontrakt på KvartalsEl får kunden dermed en lavere pris og bevarer sin nuværende relation til Energi Fyn.

Hvor FynskSupportEl og KvartalsEl er målrettet de private kunder og mindre erhvervsdrivende med et årligt forbrug under 100.000 kWh, er andre typer af elprodukter målrettet erhvervslivet. For den del af det fynske erhvervsliv, som også er andelshavere hos Energi Fyn, har særligt Energi Fyns Favoritprodukt med Aktiv Forvaltning været et attraktivt elprodukt i 2012. Udviklingen i Aktiv Forvaltning har i 2011 og 2012 betydet, at Energi Fyn kan sende omkring 12 mio. kr. tilbage til Favoritkunderne. Med Energi Fyns Favoritprodukt gør vi en forskel - en forskel, som skaber værdi for den enkelte kunde og for udviklingen af det fynske erhvervsliv. Favoritproduktet er dermed i tråd med vores vision om at være en værdiskabende

de energikoncern til gavn for ikke mindst vores andelshavere. Energi Fyn har også for det kommende år store forventninger til den fortsatte udbredelse af produktet.

FynskSupportEl, KvartalsEl og Favoritprodukt er eksempler på elprodukter, som kunderne har mulighed for at vælge på det frie elmarked. Der er med andre ord tale om et elprodukt, som kunderne aktivt vælger til ved at indgå en kontrakt med Energi Fyn.

Kunder, som ikke ønsker at agere på det frie elmarked og for eksempel tegne en kontrakt på FynskSupportEl eller et andet elhandelsprodukt, får automatisk deres markedsdel leveret på forsyningspligtvilkår. Ved Energi Fyn har salg af markedsdel på forsyningspligtvilkår været samlet i det fælles forsyningspligtselskab Fynsk Energi A/S. Tilsammen har Fynsk Energi i 2012 leveret markedsdel til knap 200.000 private kunder og erhvervs-kunder, som er bosiddende i de fynske ejerselskabers forsyningsområder.

Det er Fynsk Energis formål til enhver tid at sikre kunderne konkurrencedygtige priser. Til kunder med et årligt forbrug under 100.000 kWh - også kaldet skabelonkunder - tilbydes en fast kvartalspris. For kunder med et forbrug over 100.000 kWh - også kaldet timeafregnede kunder - tilbydes derimod spotprisen time for time. Selskabet drives på baggrund af en lovreguleret bevilling. Som følge heraf skal priserne på markedsdel anmeldes til og godkendes af Energitilsynet. De 4 anmeldte kvartalspriser målrettet skabelonkunderne blev alle godkendt af Energitilsynet. Kvartalspriserne på forsyningspligtig markedsdel udgjorde i 2012:

- 1. kvartal - 43,25 øre/kWh
- 2. kvartal - 35,66 øre/kWh
- 3. kvartal - 34,81 øre/kWh
- 4. kvartal - 37,40 øre/kWh

De omfattende strukturelle markedsændringer fra myndighedernes side i form af nye vilkår for den forsyningspligtige virksomhed, vedtagelsen af den såkaldte engrosmodel og kravet om at få et mere konkurrencepræget og velfungerende elmarked gør, at de rammer og vilkår, Energi Fyn skal agere under, er og fortsat bliver væsentligt forandret.

Som følge heraf og med henblik på at imødegå den skærpede konkurrence på elmarkedet, blev det i slutningen af året besluttet at opløse Fynsk Energi pr. 1. januar 2013. Opløsningen medfører, at forsyningspligtbevillingen bliver splittet ud på de 4 ejerselskaber - Energi Fyn Handel A/S, FFV Energi og Miljø A/S, Midtjys El-forsyning Forsyningspligt A/S og Nr. Broby-Vøjstrup Forsyningspligt ApS. Herved kan selskaberne hver især indtage en mere synlig og målrettet position over for kunderne inden for deres respektive geografiske bevillingsområder. Selskabernes forsyningspligtbevillinger er gældende frem til maj 2017.

Prisudviklingen

Priserne på markedsdel fastsættes på den nordiske elbørs Nord Pool og varierer betydeligt over året. Flere forskellige faktorer har indvirkning på elprisens udvikling. Vandfyldningsgraden i de norske magasiner spiller en stor rolle, men også kulpriserne, fragtrater, oliepriser, CO₂-priser samt prisudviklingen på det tyske marked har indflydelse på prisudviklingen. Også i 2012 har disse faktorer påvirket elprisens udvikling.

Store mængder nedbør gennem 2. halvår af 2011 betød, at den hydrologiske balance startede året med et overskud på næsten 10 TWh. I løbet af februar blev overskuddet dog reduceret til 5 TWh. Kolde og tørre vejrudsigter fik prisen til at stige med 2 øre/kWh, ligesom de tiltagende spændinger i Mellemøsten også var med til at presse prisen op.

Overskuddet på den hydrologiske balance kom dog hurtigt op på 10 TWh igen. Dette skyldtes, at reservoirerne i Norge og Sverige gennem hele året havde en fyldningsgrad, som var højere end både i 2010 og 2011. I kombination med dårlige økonomiske nøgletal rundt om i verden blev priserne presset yderligere ned. Udviklingen i prissikringen for 2013 i Vestdanmark nåede således sit laveste niveau medio november med en pris på under 31 øre/kWh.

Overskuddet af CO₂-kvoter prægede derimod starten af året. Forslag fra EU-parlamentet om at trække mellem 400 og 1.200 mio. kontrakter ud af markedet fik prisen til at stige. Da der stadig er et stort overskud af kvoter og ingen efterspørgsel, fik det hurtigt prisen til at falde igen. En prisudvikling, som fremgår af figuren på side 22.

Også spotpriserne blev i årets løb påvirket af ovenstående faktorer. Den helt store påvirkningsfaktor har været overskuddet på den hydrologiske balance, men også 2 svenske kernekraftværker, som i februar måtte tages ud af drift, har påvirket spotprisen. Gennem det meste af 2012 har spotpriserne i Vestdanmark været lavere end i 2011. Kun i december lå 2012-prisen over spotprisen i 2011. Månedsspotpriserne i Vestdanmark svingede således mellem 19 øre/kWh i juli og 35,94 øre/kWh i februar i henhold til figuren side 22.

På timebasis var vi i 2012 også vidne til store prisudsving - fra -149,12 øre/kWh til 156,10 øre/kWh. I februar nåede time-spotprisen årets højeste niveau som følge af, at de svenske kernekraftværker måtte gå ud af drift. De laveste, negative spotpriser opstod i juledagene i såvel Vest- som Østdanmark. Årsagen kan henføres til et lavt elforbrug kombineret med en høj produktion.

Fiberaktiviteter

En del af bidraget til den fynske udvikling sker gennem Energi Fyns investeringer i fibernettet på Fyn - såvel til private, som til erhvervsliv og kommuner. Siden 2004 har Energi Fyn været engageret i dette forretningsområde - etableret som en naturlig forlængelse af vores kerneområde omkring elnettet. Fiberaktiviteterne udføres via datterselskabet Energi Fyn Bredbånd A/S.

Energi Fyn etablerer og driver et fiberbaseret bredbåndsnet på Fyn, hvortil private kunder og foreninger, såsom grundejer-, antenne- og boligforeninger, kan købe produkter og services inden for internet, digitalt tv, telefoni og andre ydelser. Disse produkter og services tilbydes via det fælles indholdsselskab Waoo! A/S, som Energi Fyn er medejer af sammen med 13 andre elsselskaber.

I tillæg til privatmarkedet tilbydes også fiberydelser til erhvervsliv og kommuner.

Denne aktivitet har indtil årsskiftet 2012/2013 været placeret i Fyns Optiske Net A/S (FON), som Energi Fyn ejer sammen med GlobalConnect A/S. Energi Fyn og GlobalConnect er i 2012 blevet enige om at afbryde samarbejdet omkring såvel FON som GigaContent A/S. Aktiviteterne i GigaContent er som følge heraf overdraget til GlobalConnect, mens aktiviteterne i FON deles mellem selskaberne. Energi Fyns aktiviteter målrettet erhvervslivet og de fynske kommuner vil fra 2013 således blive håndteret i regi af Energi Fyn Bredbånd - på samme måde som de private kunder og foreninger allerede bliver det i dag. Den samlede håndtering vil ikke alene skabe grundlag for et øget synergi-potentiale, men også skabe øget værdi for kunderne.

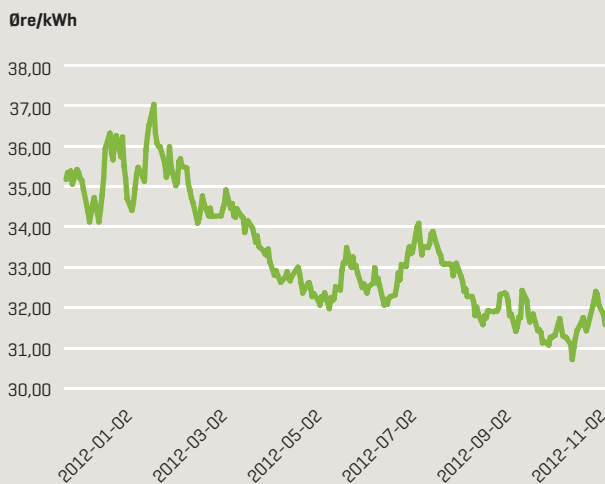
Energi Fyns fokus på udrulning af fiber til de private kunder har igen i år bevirket, at flere områder på Fyn har haft besøg af Energi Fyns fiberbus og dermed fået mulighed for at vælge en fiberløsning fra

koncernen. Rundt om på Fyn har ambassadører, lokalråd og andre gjort en aktiv indsats for at fremtidssikre deres lokalområde, hvilket har været en medvirkende årsag til, at flere områder har haft tilslutninger på over 60 %. Etablering af fibernet i nye områder sker alene, såfremt der er økonomisk basis for det. Det har der blandt andet været i Vesterby/Grindløse/Nørreby, Skalbjerger, Bred, Skovby/Kærby/Eskilstrup, Andebølle/Gadsbølle og Kirke Søby, som dermed har fået etableret fibernet i 2012.

Kundernes opbakning til fibernettet og dermed til udbredelsen heraf udvikler sig i en positiv retning. Hvor fiberens udvikling gennem årene har været kendetegnet ved at være mere træg end først forventet, er tendensen nu ved at vende. Kundernes tilbageholdenhed med at vælge fiberløsningen er ved at blive afløst af en jævnt stigende kundetilgang, således fibernettet stille og roligt finder sin udbredelse på Fyn - ikke kun på privat- og forenings-

UDVIKLING AF PRISSIKRING PÅ ÅR 2013, VESTDANMARK

Lukkepriser i 2012 - øre/kWh

SPOTPRISER 2011 - 2012, VESTDANMARK

markedet, men også når det vedrører erhvervslivet og de fynske kommuner. Energi Fyns forretning er tilpasset markedets krav og behov, og muligheden for at kunne opjustere er til stede, når behovet for en stigende udbygning af fibernettet på Fyn viser sig.

Fiber til Odense Kommune

En sådan opjustering blev aktuel, da Energi Fyn medio 2012 indgik en aftale med Nianet A/S omkring levering af fiberforbindelser til Odense Kommunes 338 kontorer og institutioner. Aftalen indebærer, at det er Energi Fyn - som det lokale fiberselskab -, der leverer selve infrastrukturen i form af rør og fiber. Med samarbejdet foretager Energi Fyn således en betragtelig investering i fibernetnets udbredelse til gavn for den lokale arbejdskraft og for udviklingen i byen. På samme måde som Odense Kommune tager et vigtigt skridt i forhold til at opgradere og fremtidssikre kommunens digitale infrastruktur.

Fiberforbindelserne skal være færdigleveret til Odense Kommune i foråret 2013. Dette har ikke alene betydet stor aktivitet i Odenseområdet med gravning og etablering, men også travlhed hos Energi Fyn, som siden aftalens indgåelse har budt flere nye medarbejdere velkommen. I alt er cirka 120 personer beskæftiget med leverancen, som udover Energi Fyns medarbejdere i høj grad også omfatter medarbejdere tilkøbt godt 30 gravehold.

Med aftalen bliver Energi Fyns fiberinfrastruktur væsentlig styrket i Odense. Udover fiberforbindelserne til Odense Kommune, er der samtidig skabt en platform, som indebærer, at andre lokale virksomheder, boligforeninger, grundejerforeninger og antenneforeninger også kan få glæde og værdi af den forbedrede infrastruktur. Der er med etableringen tale om det største enkeltstående fiberprojekt i Energi Fyn; et projekt, som Energi Fyn har store forventninger til.

Udover de kommunale kontorer og institutioner i Odense har også flere foreninger valgt at modtage fibernet med tilhørende produkter og services fra Energi Fyn. I 2012 har Energi Fyn således indgået aftaler med blandt andet Baaring-Ege Grundejerforening, Kristiansdal Boligforening og Refsvindinge Antenneforening. Med aftalerne er foreningernes medlemmer ikke alene sikret en fremtidsorienteret og fuldt udbygget fiberløsning - også lokalområdets udvikling er sikret.

Udgangspunktet for de nye foreningsaftaler skal findes i Waoos nye foreningskoncept, som blev introduceret i 2012 målrettet bolig-, antenne- og grundejerforeninger. Med fokus på valgfrihed og fleksibilitet kan foreningernes beboere udover lynhurtige internetforbindelser ligeledes vælge tv-pakker, som både pris- og indholdsmæssigt matcher det øvrige udbud på foreningsmarkedet.

Udviklingen af fibermarkedet

Energi Fyn ser positivt på den fremtidige udvikling inden for fiberområdet. Dette ikke alene med afsæt i leveringen af fiberforbindelser til Odense Kommunes mange kontorer og institutioner samt Waoos nye produkt målrettet foreningslivet. Men også fordi fibernettet er den hurtigst voksende bredbåndsteknologi i Danmark. Antallet af danskere, der vælger fibernettet, stiger år for år, og der er nu næsten en kvart million husstande og virksomheder med fibernet. Med dette udgangspunkt ser Energi Fyn positivt på den fremtidige markedsudvikling inden for fiberområdet.

Et centralt element i den nuværende og fremtidige markedsudvikling er begrebet "Hastighedsgaranti" - et begreb, som blev introduceret i slutningen af 2011, og som er fortsat ind i 2012. Der er tale om en garanti for, at de høje hastigheder, som tilbydes, rent faktisk også leveres. Waoos og fiberselskaberne bag er fortsat de eneste aktører på markedet, som kan give denne hastighedsgaranti til kunderne. Det

faktum har således været medvirkende til, at Forbrugerombudsmanden i 2012 sammen med branchen har aftalt nye spilleregler omkring selskabernes markedsføring af internethastigheder. De nye spilleregler betyder, at der i 2013 indføres skærpede oplysningskrav i form af specifikke varedeklarerationer, som skal tydeliggøre selskabernes up- og downloadhastigheder. Dansk Energi, Waoos og Energi Fyn glæder sig over forhandlingsresultatet og ser positivt på den fremtidige eksekvering.

Waoos blev således i juli måned kåret som den bedste internetudbyder i Danmark. Ikke alene tilbyder Waoos markedets eneste hastighedsgaranti, men de leverer også den højeste hastighed og streamingskvalitet på Web TV, ligesom kunderne også hører til blandt de mest tilfredse kunder. Dette gælder også de kunder, som køber deres Waoos produkter hos Energi Fyn. I starten af året rundede Waoos en milepæl, idet selskabet rundede 400.000 abonnementer på TV, internet og telefoni siden lanceringen i 2010. Siden har kundetilgangen været støt stigende; en kundetilgang, som også Energi Fyn har bidraget til.

Et veludbygget fibernet vil i høj grad kunne medvirke til at udvikle Fyn gennem tiltrækning af nye virksomheder og ved bosætning. Vores digitale hverdag er under hastig forandring. Efterspørgslen efter hurtigere hastigheder på bredbånd stiger hvert eneste år. Det gælder både up- og downstreamhastigheder.

Den stigende efterspørgsel sker i takt med, at nye digitale tjenester vinder indpas. Ikke kun i danskernes hverdags- og fritidsliv, men også i erhvervslivet, hvor nye digitale tjenester skaber mulighed for yderligere effektiviseringer, styrket konkurrenceevne og vækst. En ny analyse fra Dansk Energi med overskriften "Uploadvejen til den digitale vækst" viser, at hurtige upstream-hastigheder får større og

større betydning og er afgørende for, at mange af de nye digitale tjenester virker optimalt. Da fibernetts hurtige hastigheder i særlig grad kommer til udtryk, når det gælder upstreamhastigheden, er fibernettet den centrale byggesten i fremtidens digitale infrastruktur. Også i den digitale infrastruktur på Fyn.

Ejerne bag Wao! gennemførte i slutningen af 2012 en kapitalforhøjelse i Wao!. Energi Fyn indskød i den forbindelse 2,5 mio. kr. i selskabet, resulterende i en ejerandel på 3,32 %. I slutningen af året blev det ligeledes offentliggjort, at SE har købt Stofa A/S. Hvordan dette køb vil indvirke på Wao!-partnerskabet er endnu uvist. Energi Fyn vil i 2013 følge udviklingen og de muligheder, et sådant køb kan afstedkomme, i tæt samarbejde med de øvrige Wao! partnere.

Vores fonde

Et andet område som i høj grad opfylder koncernens mission om at udvikle Fyn er Energi Fyns 2 fonde - Energi Fyns Almene Fond og Energi Fyns Udviklingsfond. Inden for hver deres felt har fondene siden stiftelsen i 2005 hvert år hjulpet spændende initiativer og gode ideer godt på vej.

Således blev der også i 2012 uddelt fondsmidler fra Energi Fyns fonde. En samlet fondspulje på 1,8 mio. kr. blev ved den officielle fondsuddeling den 26. april uddelt til 16 fondsmottagere. Og traditionen tro var det også i år Årets Fynbo i skikkelse af tandlæge Reiff Furdal, som stod for den officielle uddeling.

Forud for uddelingen har der været igangsat en 3-måneders ansøgningsperiode. Som de foregående år blev der også i 2012 sat ny ansøgningsrekord med godt 230 modtagne ansøgninger. Et fortsat stigende antal ansøgninger ser Energi Fyn som et tegn på, at fondene har slået igennem i fynboernes bevidsthed.

Årets 16 fondsmottagere spænder over vidt forskellige projekter, som har og vil medvirke til at gøre en forskel på Fyn - på tilsvarende måde som de mange tidligere fondsprojekter, der løbende bliver til virkelighed, gør det. I Nordatlantisk Hus i Odense vil der blive etableret energirigtig særbelysning såvel inde som ude. På Rasmus Rask Skolen har eleverne udviklet en app med udgangspunkt i sprogforskeren Rasmus Rask' liv og gerning, i Glavendruplund er der blevet opført en ny bålhytte og på Syddansk Universitet er der igangsat et bakteriebekæmpelsesprojekt ved hjælp af LED lys - blot for at nævne nogle af de projekter, som i 2012 modtog fondsmidler.

I slutningen af året blev en ny ansøgningsperiode indledt. I en periode på 3 måneder har fynboerne mulighed for at søge fondene om fondsmidler til realiseringen af nye, spændende projekter. Hvilke der bliver tale om, ved vi, når der holdes fondsuddeling den 23. april 2013.

Sponsorindsatsen

Som led i udviklingen af Fyn hører også vores sponsorindsats. Rundt om på Fyn er Energi Fyn engageret i en række forskellige sponsorsamarbejder, som på hver sin måde understøtter vores vision, mission og forretningstilgang om at være fynboernes selskab. Med vores sponsorindsats ønsker vi nemlig at bringe Energi Fyn i øjenhøjde med Fyn og fynboerne og være en del af fynboernes hverdag. Vores spon-sortilgang tager afsæt i en sponsorpolitik.

Et omdrejningspunkt i denne sponsorindsats er vores samarbejder med Øens Hold, DGI Fyn og senest også med den fynske håndboldklub GOG. Der er hermed tale om en fortsættelse af vores længerevarende sponsorsamarbejder samtidig med, at sponsorplatformen er blevet udviklet med nye sponsorsamarbejder, herunder samarbejder omkring lejlighedsvis, lokale events. Også forskellige typer af medarbejdersponsorater har i årets løb medvir-

ket til at profilere Energi Fyn rundt om i forsyningsområderne.

Siden 2005 har Energi Fyn været hovedsponsor for Øens Hold. Holdet er et fodboldsamarbejde mellem OB og lokale klubber rundt om på Fyn. Med visionen om at skabe Danmarks stærkeste fodboldsamarbejde, er nu 110 fynske klubber med under fanerne i Øens Hold. Opbakningen til at styrke de lokale klubber, talentudviklingen og ikke mindst de gode fodboldoplevelser for børnene er således godt og bredt funderet på Fyn. Et fundament og en vision, som i høj grad er i tråd med Energi Fyns øvrige klubengagement via FynskSupportEL.

Et omdrejningspunkt i Øens Hold-samarbejdet er afviklingen af de traditionsrige "Energi Fyn Cups" på Odense Stadion. 2 gange om året samles cirka 320 børn og unge, fordelt på 32 hold, til kampe på grønsværen, hygge og godt samvær. Således også i 2012. Stemningen er høj og begejstringen til at spore på såvel banen som på tilskuerrækkerne - alt sammen med Energi Fyn som en central aktør.

Dialog og erfaringsudveksling klubberne imellem er også et vigtigt element i Øens Hold samarbejdet. Derfor mødes klubberne til et årligt såkaldt "Kendskabsmøde" - et møde, som Energi Fyn også i 2012 lagde rammer til. Årets tema kunne samles i overskriften "Hvordan får vi flere fynske drenge i Superligaen?", og til at svare på det spørgsmål var inviteret OB's cheftræner. Et nøgleord i den forbindelse er fortsat fokus på talentarbejde og på at få unge fynske talenter til at nå hele vejen - fra en klub i Øens Hold-samarbejdet til OB's Superligahold.

Under sloganet "Energi til flere" indgik Energi Fyn i slutningen af 2011 et nyt hovedsponsorat med DGI Fyn gældende fra årsskiftet. Det er såvel DGI Fyn som Energi Fyns målsætning at nå bredt ud til fynboerne og ikke mindst være en del af fynbo-

ernes dagligdag. Denne fælles målsætning giver med samarbejdet nye unikke og værdifulde muligheder for begge parter samtidig med, at sponsoratet i høj grad understøtter Energi Fyns mission om at medvirke til at udvikle Fyn og fynboerne.

Med godt 136.000 medlemmer fordelt blandt 525 fynske foreninger har der i årets løb været rig mulighed for at bringe mere energi ind i fynboernes hverdag. Gymnastikopvisninger i kombination med nye, åbne motionsevents som forberedelse til Landsstævnet i 2013 har udgjort fundamentet i motionstilbuddene til fynboerne og dermed i sponsorsamarbejdet. Introduktionen af åbne motionsevents i samarbejde med de fynske foreninger har kastet små og store events af sig, omfattende en lang række sportsgrene - fra petanque, tennis og løb til beachvolley, dans og badminton. Ved de mange gymnastikopvisninger og events har Energi Fyn ikke alene været synlig i form af "navn og logo", men også ved vores tilstedeværelse. At møde kunderne i øjenhøjde og være i dialog med dem har været værdifuldt. Omdrejningspunktet i denne dialog har været at udbrede budskabet omkring FynskSupportEl og hjælpe klubberne, i regi af DGI Fyn, til at gøre en ekstra indsats for at skaffe endnu flere medlemmer til ordningen.

Det første år som hovedsponsor for DGI Fyn har været positiv. Samarbejdet har sikret mere idræt til fynboerne, ligesom det er vurderingen, at såvel foreninger som brugere har taget godt imod de nye motionstilbud og aktiviteter. Forventningerne til samarbejdets fortsatte udvikling er derfor store, ikke mindst frem mod den store interesse, Landsstævnet i 2013 vil afstedkomme. Vi er overbevist om, at vi i fællesskab fortsat kan bane vejen for endnu mere energi til fynboernes hverdag.

Et nyt sponsorsamarbejde med GOG

GOG må siges at være en af øens sports-

lige fyrtårne. Som en af de mest vindende klubber i dansk håndbold, kombineret med klubbens lokale forankring og fokus på den fynske talentudvikling, har GOG gennem årene i høj grad medvirket til at løfte og udvikle Fyn.

Med afsæt i GOG's værdisæt og de muligheder og ambitioner, der er til stede i klubben, indgik Energi Fyn i efteråret et 2-årigt sponsorsamarbejde med GOG. Sponsoratet understøtter i høj grad Energi Fyns mission om at være med til at udvikle Fyn, og samtidig giver sponsoratet god mulighed for at komme tættere på vores fynske kunder. Som fynboernes selskab ser vi samarbejdet med en af øens sportslige fyrtårne som et godt match.

Målet om oprykning til Håndboldligaen er indfriet. På vejen mod dette mål har fokus været på at opbygge en stærk sportslig og økonomisk håndboldklub - baseret på såvel elite- som breddeidrætten. Energi Fyn lægger stor vægt på den kombinerede fokus på bredde og elite, hvilket også lader sig afspejle i sponsoratets synlighed, idet Energi Fyns logo er at finde på spillertrøjer i hele klubben. Dette fokus ligger således også til grund for det samarbejde, der samtidig er indledt med GOG's amatørafdeling omkring sponsorordningen FynskSupportEl, hvor klubbens medlemmer, fans og tilhængere kan støtte GOG med 2 øre for hver kWh, de forbruger i hjemmet.

Energi Fyn ser store perspektiver i det nye sponsorsamarbejde; perspektiver som i høj grad er blevet forstærket med oprykningen til Håndboldligaen.

Forskning og udvikling

Også inden for forsknings- og udviklingsområdet ønsker Energi Fyn at gøre en indsats - en indsats, som på linje med koncernens andre tiltag kan medvirke til at udvikle Fyn.

Energi Fyns engagement tager hovedsa-

geligt afsæt i samarbejdet med Syddansk Universitet. Med målet om i fællesskab at skabe et tiltrækkende fynsk udviklingsmiljø og et fundament for, at lovende energispareprojekter kan gøres til virkelighed, har parterne også i 2012 haft fokus på at styrke denne indsats.

Til det formål er Energi Invest Fyn A/S etableret. Energi Invest Fyns opgave er således kontinuerligt at spotte og udvikle forskningsbaserede produkter og virksomheder på Fyn. Fionia Lighting A/S er et eksempel på dette.

Fionia Lighting udvikler, producerer og sælger LED-belysning til gartnerier. Selskabet blev etableret i 2008 på baggrund af en række forskningsresultater på Syddansk Universitet. Ved at benytte LED-belysning fremfor almindelig væksthusbelysning kan strømforbruget til gartneriernes belysning halveres. LED-belysningens positive resultater blev til i samarbejde med landets største gartneri og medejer Gartneriet PKM A/S.

I henhold til Fionia Lightings formål har selskabet nu bevæget sig fra at være et forskningsprojekt til at være en kommerciel virksomhed forankret i den fynske industri. Første skridt til denne udvikling blev taget i 2011 med indgåelse af en strategisk alliance med Senmatic A/S, der som industriel partner blandt andet producerer styre- og kontrolsystemer til gartnerier. Den strategiske alliance resulterede senere på året i, at Senmatic indtrådte som medejer af Fionia Lighting, og samtidig flyttede Fionia Lightings organisation til Senmatic.

I 2012 blev en milepæl i Fionia Lightings historie nået. Efter flere års produkt- og markedsmodning kunne selskabet den 1.

september introducere et salgsbart LED-produkt til gartnerierhvervet. Med kommercialiseringen er fokus nu rettet mod at udbrede kendskabet til og budskabet

Energi Fyns bidrag til den grønne omstilling

Det er en del af Energi Fyns mission at deltage aktivt i udviklingen af et bæredygtigt energisystem - den grønne omstilling. Vi ser det som en naturlig del af koncernens forretningsgrundlag at tage aktiv del i løsningen af de energi- og klimaudfordringer, vi står over for. Og det uanset om det drejer sig om vores engagement inden for udbredelsen af elbiler, opførelsen af vindmøller på Fyn eller etableringen af varmepumper i tæt samarbejde med de fynske installatører.

om LED-belysningens mange positive egenskaber på nye markeder i såvel Danmark som i udlandet. At Fionia Lighting og den unikke LED-belysning er anerkendt og respekteret på Fyn blev yderligere bekræftet, da projektleder Thomas Rubæk fra Fionia Lighting deltog i opløbet om "Talent Fyn 2012" prisen og modtog en 3. plads.

Parallelt med kommerialiseringen af LED-belysningen arbejdes der fortsat aktivt på at videreudvikle LED-belysningens mange egenskaber til brug for nye produkter, markeder og processer. I 2012 resulterede dette arbejde således i stiftelsen af Othonia Curing Technology A/S - etableret som en spin-off virksomhed på baggrund af udviklingen af LED-belysningen i Fionia Lighting. Selskabet har til formål at udvikle en ny teknologi til farve- og lakindustrien ved brug af en kombineret LED-UV belysning. UV-belysningen er velkendt i denne teknologi, men hvor der i dag anvendes konventionelle lyskilder skal disse fremadrettet udskiftes til LED baserede lyskilder. Othonia Curing Technology er stiftet af Energi Invest Fyn, Syddansk Universitet samt en iværksætter. Ejerkredsen forventes i 2013 udvidet med en industriel partner.

Energi Fyn har store forventninger til den fortsatte udvikling af Fionia Lighting og til den videre kommerialisering til nye markeder og brancher. Med LED-belysningens mange unikke egenskaber kombineret med gode spin-off muligheder synes der at være et vækstpotentiale til stede. Etableringen af Othonia Curing Technology er et eksempel herpå. Fælles for de 2 virksomheder er, at de bidrager til at skabe udvikling på Fyn og ikke mindst bidrager de til at skabe fynske arbejdspladser - såvel på kort som langt sigt.

Også på andre fronter har Energi Fyn i årets løb haft fokus på forskning, innovation og udvikling - og på at medvirke til at unge får interessen og lyst til at

at gå iværksætter og innovationens vej. Den 2. maj deltog Energi Fyn i dommerpanelet, da vinderne af de bedste elevprojekter i "Akademiet for HHX-talenter" skulle kåres på Tietgen Handelsgymnasium i Odense. Med energi og klima som omdrejningspunkt har 50 elever været involveret i forløbet på akademiet, som er et samarbejde mellem Syddansk Universitet, Energinet.dk, Tietgen Handelsskole og Energi Fyn. Rådmand Peter Rahbek Juul, Odense Kommune, stod for præmieoverrækkelsen til de 3 vindende elevprojekter.

Energi Fyn indtog også en aktiv rolle, da Fonden for Entreprenørskab afholdt deres årlige iværksættermesse i Rosengårdcentret den 9. februar. 800 studerende fra ungdomsuddannelserne i hele landet deltog i messen som kulmination på at have deltaget i undervisningsforløbet Company Programme med entreprenørskab og innovation som omdrejningspunkt. Energi Fyns bestyrelsesformand åbnede messen, ligesom Energi Fyn også var repræsenteret i det 90 mands store dommerpanel, som havde til opgave at vurdere prototyper og ideer fra de godt 180 deltagende elevvirksomheder - også inden for energi og klima. Og netop et målrettet undervisningsforløb med fokus på livet som iværksætter viser sig at bære frugt, idet flere af de tidligere deltagende elevvirksomheder allerede har etableret sig som iværksættere.

Energi Fyns fokus på grøn omstilling

Det er en del af Energi Fyns mission at deltage aktivt i udviklingen af et bæredygtigt energisystem - i den grønne omstilling. Energi Fyn bakker op omkring den grønne omstilling og de visioner og målsætninger, der er sat fra politisk hold med vedtagelsen af energiaftalen i starten af året. Men vi ser det også som en naturlig del af koncernens forretningsgrundlag at tage aktiv del i løsningen af de energi- og klimaudfordringer, vi står over for. Elsek-

toren bliver en central aktør i udviklingen af fremtidens bæredygtige energisystem, og i den udvikling ønsker Energi Fyn at indtage en central position.

Energi Fyn deltager på flere fronter i udviklingen af et bæredygtigt energisystem. På nogle fronter har vi igennem flere år sat vores fingeraftryk, mens vi på andre fronter først senere har bidraget og gjort en forskel. Med afsæt i kerneforretningen har Energi Fyn i 2012 afsluttet opsætningen af fjernaflæste elmålere. Det betyder, at alle Energi Fyns andelshavere nu har fået opsat en fjernaflæst elmåler, der kan timemåles, og dermed er grundlaget for et fleksibelt elforbrug lagt. Også på produktionssiden har Energi Fyn bidraget til den grønne omstilling i form af regulerkraftværker, som kan medvirke til at skabe balance i elsystemet, når en større og større andel af forbruget skal dækkes af vindmøllestrøm.

Og netop vindmøller har haft Energi Fyns fokus i 2012. Med afsæt i blandt andet vores mission og det forhold, at vindkraft i 2020 skal dække halvdelen af vores elforbrug gør, at der er tale om gode forretningsperspektiver, som Energi Fyn ønsker at gøre en forskel inden for. Et andet fokusområde i 2012 har været igangsætningen af et nyt forretningsområde omkring varmepumper i tæt samarbejde med fynske installatører, ligesom også udbredelsen af elbilen og den tilhørende infrastruktur fortsat har koncernens opmærksomhed. Netop elbiler og varmepumper indgår som parametre i den øgede elektrificering, der i fremtidens energisystem sættes på.

En hjørnesteen i den energipolitiske aftale er et fortsat stort fokus på energieffektivisering med øgede energisparekrav til følge. Også her er Energi Fyn til stede - i et fremtidigt tæt samarbejde med Fjernvarme Fyn. Energi Fyns fokus er også på anvendelsen af nye teknologier og virkemidler, som hver for sig har betydning i

den samlede indsats hen mod et bæredygtigt energisystem. Dette arbejde sker for en dels vedkommende i tæt samarbejde med partnere, blandt andet i Energi Invest Fyn, Fionia Lighting, IRD og Energi Fyns Udviklingsfond. Dertil deltager Energi Fyn også på brancheplan i forskellige netværk og samarbejder med fokus på at sikre de mest hensigtsmæssige rammer og vilkår for udviklingen af et bæredygtigt energisystem, herunder ikke mindst med fokus på smart grid.

Fællesnævneren for Energi Fyns engagement afspejler således, at vi inden for vores felt ønsker at bidrage til udviklingen af et bæredygtigt energisystem og til at sikre, at Fyn som region fortsat er med i front, når det gælder omstilling og parathed til fremtidens grønne energisystem.

Fynske vindmøller i fokus

I 2020 skal omkring halvdelen af Danmarks elforbrug dækkes af vindkraft - i dag udgør vindkraften godt en fjerdedel af vores elforbrug. Skal vi nå energiaftalens mål på vindområdet, skal der ske en markant udbygning af vindmøller med fokus på såvel havvindmølleparker, som på kystnære vindmøller og landvindmøller. Frem mod 2020 skal udbygningen af vindkraft på havet øges med 1.000 MW havmøller og 500 MW kystnære havmøller. På land skal udbygges med ekstra 500 MW og udskiftes 1.300 MW eksisterende vindmøller.

Energi Fyn ønsker at engagere sig i opførelsen af vindmøller på Fyn og dermed at bidrage til, at vi når de opstillede målsætninger på området. Meget få vindmølleprojekter har de senere år været at finde på Fyn, og sammenlignet med andre områder i Danmark er Fyn bagud med opstillingen af landvindmøller. Samtidig ser det heller ikke ud til, at staten på nuværende tidspunkt har til hensigt at udpege områder omkring Fyn til kystnære vindmøller.

Men Energi Fyns engagement sker også

af andre årsager. For det første fordi et vindmølleejerskab ses som et naturligt element i vores mission og forretningsportefølje. Dels som led i at deltage aktivt i udviklingen af et bæredygtigt energisystem, dels som led i udviklingen af Fyn. Og for det andet fordi et vindmølleejerskab vil styrke koncernens grønne profil og give vores kunder nye muligheder for at købe grøn strøm produceret på Fyn.

Med baggrund i ovenstående har Energi Fyn i 2012 arbejdet på etableringen af vindmølleprojekter på Fyn med fokus på i første omgang at finde egnede sites. Det er i Danmark kommunernes opgave at udpege områder til vindmøller. Erfaringerne viser, at denne opgave ikke er uden forhindringer og udfordringer.

I slutningen af året kunne Energi Fyn meddele, at koncernen har indgået et samarbejde med 4 lokale lodsejere ved Barløse Mark i Assens Kommune omkring opsætningen af fire 3 MW møller, hvoraf Energi Fyn vil blive ejer af den ene mølle. Der er tale om et område, som er udlagt til store vindmøller i kommuneplanen for Assens Kommune, og som har været undervejs i en årrække. Projektet lever op til alle miljøkrav i overensstemmelse med kommuneplanen, hvilket blandt andet er udmøntet i udarbejdelsen af en lokalplan og en VVM-undersøgelse. Den politiske behandling i kommunen forventes afsluttet i første halvår af 2013.

Såfremt vindmølleprojektet ved Barløse Mark realiseres, bliver Energi Fyn ejer af en vindmølle, som årligt kan producere 8,5 mio. kWh, svarende til 2-3.000 husstandes elforbrug.

Parallelt med projektet ved Barløse Mark har Energi Fyn i løbet af året også været engageret i andre potentielle vindmølleprojekter. Kendetegnende for vindmølleprojekter er, at der er tale om et langt procesforløb - fra at der findes egnede sites og til at projekterne også er at finde

på kommunernes dagsordener. Men Energi Fyn har i sinde at gøre en indsats, så også Fyn er at finde på vindmøllekortet, og ikke mindst så Fyn kan bidrage til, at halvdelen af det danske elforbrug i 2020 er dækket af vindmøllestrøm.

Fjernaflæste elmålere til alle kunder

På samme måde som vind udgør et omdrejningspunkt i målsætningen om et Danmark uafhængig af fossile brændsler, så er udrulningen af fjernaflæste elmålere ligeledes et vigtigt skridt på vejen mod at nå denne målsætning. Med op til 50 % vindkraft i elsystemet i 2020, har vi brug for at gøre elforbruget fleksibelt. Det vil sige, vi skal bruge mere strøm, når vinden blæser og mindre, når det er vindstille - på baggrund af et økonomisk incitament. En forudsætning for at kunne gøre dette er, at der er opsat fjernaflæste elmålere hos kunderne.

Der er i dag installeret fjernaflæste elmålere hos 1,4 mio. kunder. Blandt disse er Energi Fyns 175.000 andelshavere. Energi Fyn har valgt at gå forrest i udrulningen af fjernaflæste elmålere. Det har vi dels fordi det er en del af vores mission at deltage i udviklingen af et bæredygtigt energisystem, dels fordi de fjernaflæste elmålere sikrer en effektiv og stabil kommunikation med forbrugsstedet, hvilket samtidig betyder, at Energi Fyn kan tilbyde kunderne nye services i form af bedre muligheder for forbrugsoverblik, afregning, energibesparelser, elindkøb og meget andet.

I 2005 startede Energi Fyn udrulningen af fjernaflæste elmålere. Ved årets udgang har Energi Fyn udskiftet alle elmålere i forsyningsområdet, hvilket betyder, at 175.000 andelshavere nu har fået opsat en fjernaflæst elmåler, der kan timemåles. De fjernaflæste elmålere er for hovedpartens vedkommende i daglig drift. Det betyder, at der dagligt hjemtages data med timeværdier fra de enkelte målepunkter

- data, som er udgangspunktet for, at Energi Fyns kunder kan følge udviklingen i deres elforbrug time for time på både hjemmesiden og mobilen.

I 2012 har Energi Fyn opsat de sidste fjernaflæste elmålere hos cirka 9.500 kunder i Nyborg. På linje med den øvrige udrolning er det fjernaflæste elmålere fra Landis+Gyr, der opsættes. Til Nyborgområdet er der valgt den nyeste generation af fjernaflæste elmålere, som ikke alene teknologisk, men også designmæssigt er blevet styrket og dermed skiller sig ud fra de hidtil anvendte målertyper. Uanset hvilken generation af fjernaflæste elmålere, der er tale om, så har Energi Fyn med afslutningen i Nyborg lagt fundamentet til at kunne imødekomme kravene til et fremtidigt fleksibelt elforbrug.

Med den ny energipolitiske aftale står det således også klart, at der er et politisk ønske om at få fastlagt en fuldstændig udrolning af fjernaflæste elmålere. Parallelt med udarbejdelsen af en samlet strategi for etableringen af smart grid i Danmark skal der også indgås aftale med netselskaberne om en udrolning af fjernaflæste timemålere.

Regulerkraft

På tilsvarende måde som fjernaflæste elmålere på forbrugssiden er et vigtigt skridt på vejen for at kunne indpasse en øget mængde vindkraft i energisystemet, så er der også på produktionssiden behov for at kunne regulere og dermed skabe balance i energisystemet.

Også på den front har Energi Fyn gennem de senere år bidraget væsentligt til løsningen. Koncernens 5 regulerkraftværker stiller produktionskapacitet til rådighed for markedet og kan derigennem medvirke til at kompensere for de ubalancer, der forekommer i energisystemet, når vindprognoserne ikke udvikler sig som planlagt. På den baggrund bidrager Energi Fyn til, at der til stadighed kan tilføres

en større andel af vindkraft i det danske energisystem, uden at dette går ud over forsyningsikkerheden.

Energi Fyns regulerkraftværker er placeret i Kratholm, Assens, Fraugde, Esbjerg og ved Odense Universitetshospital [OUH]. Udover at fungere som regulerkraftværk stiller sidstnævnte værk også nødstrøm til rådighed for OUH. Regulerkraftværkerne er placeret i datterselskabet Energi Fyn Produktion A/S.

Markedet for regulerkraftydelse har de senere år ændret sig markant med forringede markedsvilkår til følge. Energi Fyn sælger regulerkraftydelse på det manuelle regulerkraftmarked til den systemansvarlige virksomhed Energinet.dk. Dertil modtages en rådighedsbetaling på baggrund af dagbud. Energi Fyns ageren på det manuelle regulerkraftmarked har også i 2012 været vanskelig. Energinet.dk's opkøb af rådighedseffekt for opregulering er reduceret betragteligt til et gennemsnitligt niveau på cirka 200 MW, samtidig med, at rådighedsbetalingen over året stort set er bortfaldet. En primær forklaring på dette er, at alle reserver til Vestdanmark i dag leveres fra et kraftværk på Sjælland. Med til årsagsforklaringen hører dog også, at vindmøller nu indgår i markedet som reguleringsparametre. Det betyder, at vindmølleproduktionen nu reduceres, så der ikke kommer overløb på elnettet, hvor man tidligere kompenserede elnettet ved at producere fjernvarme af den pågældende overløbsstrøm fra vindmøllerne.

Disse markedsændringer har for nuværende betydet, at regulerkraftværkerne i højere grad har karakter af nød anlæg, der kommer i drift, når der sker store havarier på det overordnede elnet, snarere end at kompensere for ubalance fra vindenergien. Som følge af de vanskelige og uforudsigelige markedsvilkår arbejder Energi Fyn hele tiden på at optimere selskabets forretningsgrundlag og de enkelte vær-

kers attraktivitet. Med dette for øje er der i 2012 indgået en samarbejdsaftale med Esbjerg Forsyning med henblik på i endnu højere grad at udnytte selskabernes fælles anlæg.

I tillæg til de markedsmæssige udfordringer er der ligeledes sket en stramning i beskatningen af bortskaffelsen af den varme, der afsættes til fjernvarmenettet. Det har næppe været med regulerkraftanlæg i tankerne, at lovændringen er gennemført; en lovændring, der som udgangspunkt pålægger fuld afgiftsbetaling på el fra eloverløb, der medgår til fremstilling af fjernvarme. Det er Energi Fyns udgangspunkt, at værkerne leverer en systemydelse, og at varmen i den forbindelse er bortskaffelse af el gennem opvarmning af vand.

På værket i Kratholm produceres langt den største mængde systemydelse, og dermed også den største varmeproduktion, som leveres til Fjernvarme Fyn. En stor del af denne varme tilgår områdets gartnerier, som har mulighed for at afløfte afgiftsbetalingen. Sagen følges tæt, ligesom Energi Fyn er i løbende dialog med såvel Fjernvarme Fyn som Gartnerens Fjernvarmeselskab med henblik på at finde en løsning på afgiftsproblematikken.

Energispareaktiviteter

Energiselskabernes energispareindsats er en af hjørnestenene i den danske energieffektiviseringsindsats. Sådan er det også fremover. For skal vi nå målsætningen om uafhængighed af fossile brændsler, er det ikke tilstrækkeligt alene at skifte til vedvarende energi, som for eksempel vindkraft. En væsentlig forudsætning er også, at der fortsat findes og realiseres energibesparelser, og at der fortsat sker en effektiv anvendelse af energien.

Omdrejningspunktet for energispareindsatsen er den ny energispareaftale, som Dansk Energi på vegne af energiselska-

berne og klima-, energi- og bygningsminister Martin Lidegaard indgik den 13. november 2012, gældende frem til og med 2015. Energispareaftalen er en opfølgning på den energipolitiske aftale og erstatter således den hidtil gældende energispareaftale fra 2009, gældende i perioden 2010-2012.

Energiselskabernes forpligtelse til at fremskaffe energibesparelser øges med 75 % i perioden 2013-2014 i forhold til indsatsen i perioden 2010-2012. Fra 2015-2020 skal indsatsen derimod øges med 100 %. Det nugældende sparemål udgør således 10,7 PJ pr. år, svarende til 140.000 hustandes energiforbrug. Det er fortsat netselskaberne, som har forpligtelsen til at realisere energibesparelser, og dermed også det økonomiske ansvar herfor. Energispareindsatsen sker efter "hvile i sig selv" princippet kombineret med en årlig benchmarking af omkostningerne til opfyldelse af forpligtelserne. Fremskaffelsen er ikke bundet til netselskabernes forsyningsområder, ligesom der også er metodefrihed - det vil sige, at besparelsen kan findes inden for alle forsyningsarter.

Energi Fyns energispareaktiviteter er i en årrække blevet udmøntet via medejerskabet af energisparesekselskabet Enervision A/S. Medio året besluttede Energi Fyn sammen med Fjernvarme Fyn og de øvrige fynske ejere at sælge deres ejerandele med virkning fra den 1. januar 2012. Energi Fyns ejerandel udgjorde 20 %.

På baggrund af de selskabsmæssige forandringer, har Energi Fyn i 2012 indledt opbygningen af forretningsområdet omkring energispareaktiviteter. Der er for Energi Fyn tale om et kerneforretningsområde, som vil få stort fokus fremadrettet. Dels fordi besparelsesmålene fortsat er stigende, dels fordi der er tale om et område, som kunderne efterspørger - ikke mindst fordi det er forbundet med en økonomisk fordel for virksomheder, of-

fentlige institutioner og private kunder at spare på energien.

Med en overordnet målsætning om i fællesskab at fremskaffe energibesparelser til opfyldelse af de pålagte sparemål, har Energi Fyn og Fjernvarme Fyn i 2012 indgået et samarbejde. Energi Fyn har i forvejen på andre områder et tæt samarbejde med Fjernvarme Fyn, ligesom vi også tidligere har samarbejdet om energispareaktiviteterne. Samarbejdet med Fjernvarme Fyn indgår således som led i Energi Fyns opbygning af forretningsområdet i 2013.

Energi Fyns netselskaber har i 2012 haft et samlet energisparemål på 40 GWh. I perioden 2010-2012, hvor den hidtidige energispareaftale har været gældende, har det samlede sparemål for vores netselskaber været på godt 120 GWh. Dette mål er realiseret og dokumenteret, ligesom også det samlede mål for energiselskaberne i den 3-årige periode er blevet det - til trods for, at det er blevet væsentligt sværere at finde energibesparelserne. Set i dette lys og med henvisning til den ny energispareaftale udgør Energi Fyns samlede sparemål i 2013 godt 65 GWh.

Som led i den fremadrettede energispareindsats har Energi Fyn i samarbejde med Fjernvarme Fyn og MiljøForum Fyn i slutningen af året ansøgt Syddansk Vækstforum om midler til realiseringen af et 2-årigt udviklingsprojekt med titlen "Effektiv Energianvendelse". Syddansk Vækstforum har i december tildelt projektet 4 mio. kr., og projektet skal således påbegyndes i starten af 2013.

Målrettet fynske virksomheder med et mindre energiforbrug er det projektets formål at styrke samarbejdet gennem hele værdikæden i forbindelse med identifikation og realisering af energibesparelser. Fokus er ofte ikke på virksomheder med et mindre energiforbrug, men ikke

desto mindre er det erfaringen, at der også i denne type virksomhed er et energisparepotentiale. Gennem udviklingen af et screeningværktøj skal energibesparelserne identificeres hos de medvirkende virksomheder - energibesparelser, som efterfølgende skal implementeres af konsortier af lokale installatører med speciale i de givne teknologier. På sigt er det projektets formål at skabe en platform, hvor de involverede parter kan mødes og udveksle erfaringer med henblik på at udvikle nye samarbejder og energirigtige løsninger, således endnu flere besparelsespotentialer kan indfries.

De energibesparelser, som realiseres i projektet, er reserveret til Energi Fyn og Fjernvarme Fyn og skal således indgå i den pulje af energibesparelser, som selskaberne i henhold til lovgivningen skal fremskaffe. Energi Fyn har store forventninger til realiseringen af dette udviklingsprojekt. Ikke kun i et energibesparelsesøjemed, men også i forhold til i endnu højere grad at styrke dialogen med det fynske erhvervsliv.

Medejer af CLEVER

På samme måde som vindmøller og en effektiv energianvendelse, er også elbiler med energiaftalen udset til at spille en afgørende rolle i fremtidens energisystem. Det er de ikke mindst fordi elbiler netop skal medvirke til, at vi kan udnytte den øgede vindmøllestrøm i energisystemet fuldt ud. En øget elektrificering af transporten er således et vigtigt skridt i retning af fremtidens intelligente energisystem.

Energi Fyn ønsker at bidrage til udbredelsen af flere elbiler på Fyn og til opbygningen af en tilhørende ladeinfrastruktur. Det gør vi, dels fordi det er en del af Energi Fyns mission at bidrage til udviklingen af Fyn og til udviklingen af et bæredygtigt energisystem, dels fordi Energi Fyn ønsker at understøtte og gøre en aktiv ind-

sats for, at energiaftalens målsætninger kan nås.

Gennem de sidste halvandet år har Energi Fyn derfor deltaget i Europas største elbilprojekt "Test-en-elbil", iværksat af elbiloperatøren CLEVER A/S. Der er tale om et forskningsprojekt med det formål at få danske familier til at prøve kræfter med elbilen og derigennem få viden om kørselsbehov- og mønstre, om opladning og om elbilens egenskaber. 1.600 danske familier har ved årets slutning deltaget i projektet og tilsammen har de tilbagelagt 3 mio. km. Resultaterne viser, at elbilen fungerer godt i en dansk sammenhæng, ligesom deltagerne giver udtryk for, at elbilen dækker op mod 95 % af familiernes kørselsbehov.

Som fynsk hovedsponsor for elbilprojektet indgik Energi Fyn i 2011 samarbejde med Nordfyns Kommune og Nyborg Kommune. Samarbejdet har betydet, at borgere i de 2 kommuner har haft mulighed for at deltage i "Test-en-elbil" projektet. Interessen har været stor, og således har godt 160 fynske familier ved udgangen af 2012 deltaget i projektet og testet elbilens egenskaber. Tilsvarende resultaterne på landsplan har også de fynske elbillister fundet, at elbilen er et reelt alternativ til den konventionelle bil, og at den finder anvendelse i langt højere grad end først antaget. Som led i projektet har Energi Fyn udført nye installationer til testfamiliernes eltavler, således elbilen kan oplades og strømforbruget måles.

Energi Fyn har igennem projektet været i løbende kontakt med de fynske deltagere blandt andet ved forskellige events. I august var de fynske testfamilier og deres i alt 18 elbiler således inviteret til Odense Blomsterfestival. Med Flakhaven som ramme kunne festivalens mange besøgende få sig en snak med testfamilierne og med Energi Fyn om den energirigtige køreform, ligesom det også var muligt at få en prøvetur i Energi Fyns elbil. På sam-

me måde har Energi Fyn i samarbejde med CLEVER inviteret til elbiloverdragelser i såvel Nordfyns Kommune som Nyborg Kommune. Ved elbiloverdragelserne får de nye familier overdraget nøglerne til den elbil, som de i en kommende 3-måneders periode skal køre i. "Test-en-elbil" projektet afsluttes i april 2013.

I naturlig forlængelse af Energi Fyns deltagelse i "Test-en-elbil" projektet og derigennem samarbejdet med CLEVER, er Energi Fyn i slutningen af året indtrådt som medejer af CLEVER sammen med NRGi og EnergiMidt. CLEVER er i forvejen ejet af SE og SEAS-NVE. Med udvidelsen af ejerkredsen er en betydelig del af elbranchen nu samlet i CLEVER, som tilsammen skal styrke udbredelsen af elbiler og udbygningen af ladeinfrastrukturen. Dette ikke mindst med afsæt i CLEVER's nyligt åbnede landsdækkende ladenetværk, som samtidig er Danmarks første. Energi Fyns ejerandel i CLEVER udgør 5,1 %.

Energi Fyn har store forventninger til udbredelsen af elbiler i Danmark. Der er fortsat tale om et spirende marked, men med ejerskabet af CLEVER ønsker Energi Fyn i endnu højere grad at støtte aktivt op omkring udviklingen - med fokus rettet mod Fyn. Det er Energi Fyns vurdering, at CLEVER's forretningsmodel med ladeløsning og infrastruktur, der understøtter alle bilmærker og modeller, udgør fremtidens set-up. Med Energi Fyns engagement er det målet at få endnu flere fynboer til at køre elbil.

Varmepumper som nyt forretningsområde

Med energiaftalen står det klart, at vi i fremtiden vil opleve en øget elektrificering - ikke alene i form af elbiler som erstatning for traditionelle biler, men også i form af varmepumper som erstatning for oliefyr.

I tråd med Energi Fyns mission om at deltage aktivt i udviklingen af et bæredygtigt

energisystem, har Energi Fyn i 2012 introduceret et nyt forretningsområde omkring salg af varmepumper - jordvarmeanlæg og luft/vand varmepumper. Sammen med koncernens mange andre engagementer indgår varmepumper således nu i den samlede palette af aktiviteter og tiltag, der skal medvirke til at fremme den grønne omstilling.

Energi Fyns engagement inden for varmepumper betyder, at de fynske boligejere med oliefyr nu kan henvende sig til Energi Fyn, hvis de ønsker at skifte til en grønere og billigere varmeløsning. Energi Fyn tilbyder blandt andet kunderne gratis konsulentbesøg, hvor der udover rådgivning om varmepumpens egenskaber også tilbydes dimensionering af varmepumpeanlægget samt hjælp til myndighedsbehandlingen i form af ansøgninger med videre. Ved at installere en varmepumpe genereres der samtidig en energibesparelse, som Energi Fyn køber af kunden i form af et tilskud, som ydes til kunden.

Til det udførende arbejde har Energi Fyn på nuværende tidspunkt indgået samarbejdsaftaler med 7 fynske VVS-installatører, som alle lever op til de kvalitetskrav, der er angivet i Teknologisk Instituts anerkendte varmeordning. At inddrage det fynske erhvervsliv i forbindelse med installation og drift af varmepumper er i tråd med Energi Fyns praksis inden for andre forretningsområder. Det har derfor været naturligt for Energi Fyn at alliere sig med de lokale installatører for derigennem at støtte udviklingen på Fyn og ikke mindst sikre fynske arbejdspladser.

Energi Fyn har store forventninger til det nye forretningsområde. Dels er der stort fokus på varmepumper som led i den grønne omstilling, dels vurderes der at være et stort markedspotentiale, fordi mange husstande i dag har et oliefyr, som på sigt skal udskiftes. Der har fra kundernes side været stor interesse for en varmepumpeløsning, hvilket har resulteret i

mange konsulentbesøg og god dialog med de fynske kunder. Der er med andre ord lagt et godt fundament for den videre udvikling af forretningsområdet.

Solcelleboom

Markedet for solceller er for alvor eksploderet i 2012. Danskerne har taget solcellerne til sig, og vi har i årets løb været vidne til et sandt solcelleboom. Forklaringen på dette skal findes i gunstige etablerings- og afregningsvilkår. Dels har vi oplevet faldende priser på solcelleanlæg, dels har den såkaldte nettoafregningsordning givet et væsentligt økonomisk incitament til at foretage investeringer i solcelleanlæg.

Interessen lader sig afspejle i antallet af installerede solcelleanlæg, som på landsplan i perioden fra januar til december er steget fra 3.800 til 61.687. Det svarer til, at regeringens 2020-mål på solcelleområdet allerede er nået i 2012.

Også i Energi Fyns forsyningsområder har interessen for solceller været markant stigende i 2012. Ved årets start var der godt 250 tilsluttede anlæg i forsyningsområderne, mens det tilsvarende tal ved udgangen af 2012 lød på 3.919 anlæg - en stigning, som har fundet sted i sidste halvdel af året.

Selvom Energi Fyn ikke er leverandør eller installatør af solceller, så er det Energi Fyns opgave som netselskab at sørge for at vejlede kunderne og behandle de mange anmodninger om tilslutning af solcelleanlæg til elnettet samt ikke mindst sørge for, at tilslutningen og registreringen sker. Der er tale om en tilslutningsprocedure af en mere kompleks karakter, da den indeholder flere elementer - fra udskiftning af elmåleren til rådgivning og ansøgning om afregningsform. Dette har givet anledning til et højt aktivitetsniveau, ikke kun hos Energi Fyn, men i branchen som helhed.

Den markante solcelleudbygning i kombination med de gunstige afregningsvilkår har påført såvel staten som netselskaberne økonomiske udfordringer. Resultatet af den efterfølgende politiske debat blev, at der den 15. november blev indgået en ny solcelleaftale. Med aftalen kom der klarhed omkring de fremtidige vilkår for solcelleanlæg. Den nye solcelleaftale er dog fortsat en udfordring for netselskaberne, idet vi fortsat - qua nettoafregningsordningen - er med til at finansiere solcelleudbygningen. Dels fordi solcelleejerne fortsat vælter omkostninger ved at drive elnettet over på andre elkunder, dels fordi indtægtsgrundlaget undermineres. Dansk Energi har i den anledning beregnet et samlet tab for netselskaberne på over 1,3 mia. kr.

Den grønne omstilling af energisystemet er også påvirket af den ny solcelleaftale. Aftalens besparelselementer betyder, at planlagte investeringer i havvindmølleparker udskydes med det resultat, at udbygningen af vindkraft i Danmark forsinkes. Samtidig skabes der usikkerhed omkring fremtidige investeringer på energiområdet.

Den store interesse for solceller har Energi Fyn også oplevet i forbindelse med forskningsprojektet Fynske Solceller. Gennem de sidste 2 år har Energi Fyn i samarbejde med solcelleentreprenørvirksomheden BlueSolar ApS og Energinet.dk afprøvet nye, intelligente måle- og afregningsmodeller med det formål at generere ny markedsviden og -indsigt på solcelleområdet.

Som projektittlen afspejler, har fokus været rettet mod Fyn. 28 fynske familier fik således ved projektets start installeret et solcelleanlæg med tilskud fra projektet, ligesom de fik opsat særlige elmålere med det formål at kunne følge forbrug, produktion og levering til elnettet online. I foråret blev Fynske Solceller afsluttet. Projektets hovedkonklusioner blev, at der

måle- og afregningsmæssigt ikke er et tilstrækkeligt grundlag for at introducere nye metoder set i forhold til det, vi kender i dag, ligesom det også stod klart, at solcelleanlæggene producerede mere end ventet - en merproduktion på cirka 10 %. De 28 familier har gennem projektet udtrykt tilfredshed med deltagelsen - og med de installerede solcelleanlæg.

Følg dit elforbrug på mobilen

En af de grundlæggende forudsætninger for at spare på energien er, at der kommer en øget bevidsthed omkring husstandens elforbrug. Det er erfaringen, at en øget bevidsthed har en positiv indvirkning på udviklingen i elforbruget - i form af bedre energivaner og energibesparelser.

Flere virkemidler kan bringes i anvendelse, når kundernes bevidsthed skal skærpes. Et virkemiddel er at tilbyde kunderne et redskab, som nemt og hurtigt kan give dem et overblik over udviklingen i husstandens elforbrug. Energi Fyn tilbyder et sådant redskab i form af det web-baserede energistyringssystem EnergyKey. Ved brug af et login kan kunderne på Energi Fyns hjemmeside følge udviklingen i elforbruget time for time, sammenligne forbruget med et gennemsnitsforbrug under givne forudsætninger, ligesom kunderne kan tilkoble en forbrugsovervågning, som aktiveres i tilfælde af, at forbruget ændrer sig markant.

I starten af året blev denne service på hjemmesiden suppleret med en kampagne for lanceringen af en ny Energi Fyn app til smartphones. Med lanceringen har Energi Fyns kunder nu mulighed for at følge deres forbrug både online og via mobilen.

Under overskriften "Følg dit elforbrug" indledte Energi Fyn i marts måned en kampagne med det formål at få endnu flere kunder til at følge deres elforbrug - og ikke mindst opfordre kunderne til at stifte bekendtskab med de nye muligheder på mobilen. Ved årets udgang blev en

Udrulning af fibernet på Fyn

En væsentlig del af Energi Fyns bidrag til den fynske udvikling sker gennem vores investeringer i fibernet på Fyn. I 2012 har Energi Fyn leveret fiberforbindelser til Odense Kommunes over 300 kontorer og institutioner; en udbygning, som har styrket Energi Fyns fiberinfrastruktur væsentligt i Odense. På samme måde har også flere foreninger valgt at modtage fibernet med tilhørende produkter og services fra Energi Fyn og Wao!.

milepæl nået, da ialt 10.000 kunder havde downloadet app'en. Et tal, der vidner om en pæn interesse for at følge sit elforbrug på mobilen. Med dette udgangspunkt er der således også store forventninger til Energi Fyns nye app til tablets, herunder iPad, som vil blive introduceret i starten af 2013.

App'en og den tilhørende kampagne er på mange måder kulminationen på, at Energi Fyn over den sidste årrække har opsat fjernaflæste elmålere i forsyningsområderne. Et projekt, som blev afsluttet i 2012 med opsætningen og idriftsættelsen af de sidste målere i Nyborg. Det er således med de fjernaflæste elmålere at rammerne er lagt for, at udviklingen i elforbruget nu kan følges i endnu højere grad end tidligere.

I øjenhøjde med kunderne

Energi Fyns fjernaflæste elmålere udgør således et godt fundament til nu og i tiden fremover at kunne tilbyde kunderne nye produkter og services. Og ikke mindst udgør de et godt fundament til at kunne yde vores kunder en god service - og til, at vi kan være i øjenhøjde med vores kunder.

Det var således også med udgangspunkt i at yde vores kunder den bedste service, at Energi Fyn i slutningen af året lancerede koncernens ny hjemmeside. Udover et nyt design, en ny struktur og nye funktioner, er hjemmesiden opbygget med udgangspunkt i kundens behov. Også set i forhold til den tekniske løsning af hjemmesiden har kunden været i fokus. Dette betyder blandt andet, at kunderne kan tilgå hjemmesiden, uanset om de sidder med en mobiltelefon, tablet eller ved en pc og få samme oplevelse og information.

Energi Fyns hjemmeside udgør et helt centralt element i den service, vi yder til vores kunder. På vores hjemmeside skal kunderne føle sig godt informeret og hjulpet på vej, men de skal også nemt og hurtigt kunne tilmelde sig nye services, købe

el- og fiberprodukter, bestille et konsulentbesøg eller få gode råd til at spare på energien. At vores hjemmeside er et centralt medie, vidner antallet af besøgende om, som i forhold til 2011 er steget betragteligt. Godt 240.000 besøgende har hjemmesiden haft i 2012, mens det unikke antal besøgende ligger på 145.000. Et af de områder, som vores kunder i stigende grad viser interesse for er netop de funktioner, der relaterer sig til det at følge elforbruget samt de selvbetjeningsfunktioner, der håndteres i et selvstændigt modul i regi af Administrationservice Fyn i samarbejde med de øvrige forsyninger i Odense.

Kunderne har taget godt imod den ny hjemmeside. Det er ligeledes vores oplevelse, at kunderne føler sig godt informeret og ikke mindst, at de hurtigt og nemt kan finde frem til det, de søger. Sådan skal det blive ved med at være. Derfor vil vi gøre vores til, at hjemmesiden løbende bliver udviklet, så den til enhver tid tilgodeser brugerne bedst muligt.

Dialogen med kunderne var også i centrum, da Energi Fyn i slutningen af oktober deltog på bolig- og livsstils messen "Gør din bolig bedre" i Odense. "Følg dit elforbrug" servicen var blot ét blandt mange tilbud, der mødte de godt 5.000 besøgende, som lagde vejen forbi Energi Fyns stand. Koncernens forretningsområder var bredt repræsenteret, hvilket gav de besøgende mulighed for at få råd og vejledning om alt fra køb af strøm, fiber og varmepumper til, hvordan de kan spare på strømmen. Og uden for messen var der også mulighed for at få en køretur i Energi Fyns elbil.

Vores kundeservice

I tilknytning til den service, Energi Fyn yder på koncernens hjemmeside, på apps, via messedeltagelse og andet, er der også den kundeservice, som Energi Fyn dagligt yder de mange kunder, som på den ene eller anden måde er i kontakt med os.

Energi Fyn har stort fokus på at yde en god og professionel service over for vores kunder. Det er derfor vigtigt, at kunderne er tilfredse med den service, vi yder. Og det uanset om kontakten vedrører rådgivning omkring varmepumper eller solceller, udskiftning af elmålere, køb af strøm, eller om den vedrører regnings- eller forbrugs-spørgsmål. Det er afgørende for os, at kunderne nemt og hurtigt kan komme i kontakt med os, når de har brug for det. Åbenhed og tilgængelighed er nøglefaktorer i vores dialog med kunderne og med omverdenen i almindelighed. For hele tiden at sikre kundernes tilfredshed og for hele tiden at sikre, at vi bliver bedre til at servicere kunderne, gennemfører vi løbende kundetilfredshedsanalyser. Dette er også sket i 2012 med et resultat, der viser, at kunderne er tilfredse med den service, de modtager fra Energi Fyn på samme måde, som også loyalitet og image vægtes højt af kunderne.

Selvom vores kunder serviceres fra hele organisationen, så udgør vores kundeservicefunktion en primær platform for koncernens kundekontakt. En stor del af kundekontakten sker via telefon, og til det sidder vores kundeservice medarbejdere klar til at svare på spørgsmål.

Koncernens opgaver i relation til kundeservice, afregning og inkasso er forankret i datterselskabet Administrationservice Fyn. I tillæg til koncerninterne opgaver håndterer Administrationservice Fyn også kundeservice, afregning og inkasso på vegne af og i tæt samarbejde med Fjernvarme Fyn, VandCenter Syd, Odense Renovation samt en række transformerforeninger og vandværker på Fyn. I alt bliver der fra Administrationservice Fyn håndteret mere end 390.000 kundeforhold inden for el, fiber, fjernvarme, vand og renovation. Der er tale om et unikt og værdiskabende samarbejde, som indebærer, at kunderne ved at henvende sig ét sted kan få svar på spørgsmål om flere forsyningsarter. Samtidig tilfører samar-

bejdet synergi og effektivitetsforbedringer for alle parter. For at dette også kan gælde på sigt har parterne i 2012 besluttet at ændre samarbejdsmodellen i Administrationservice Fyn til fremadrettet at bygge på et horisontalt samarbejde, hvor selskaberne med egne ansatte medarbejdere samarbejder indbyrdes om udførelse af de pågældende opgaver inden for kundeservice, afregning og inkasso. Den nye samarbejdsmodel træder i kraft den 1. januar 2013.

Som led i den service, vi yder over for vores kunder, indgår også Energi Fyns inkassofunktion, der er forankret i Administrationservice Fyn. De senere års økonomiske krise og afmatning i samfundet har påvirket kundernes betalingsevne i negativ retning. Antallet af rykkere og lukkesager har i 2012 dog stabiliseret sig, og i forhold til 2011 er der sket et lille fald på samme måde som også antallet af konkurser, gældssaneringer og rekonstruktioner er faldende. Et tilsvarende billede tegner sig af antallet af fysiske lukninger. I kølvandet på de fysiske lukninger har der også i 2012 været fokus på de kunder, som griber ind i afbrudte installationer med henblik på gentilslutning eller på anden måde med henblik på snyd. Antallet af politianmeldelser er i den hen- seende dog desværre stigende.

Elforbrugets udvikling

På samme måde som den økonomiske krise og afmatning i samfundet påvirker kundernes betalingsevne, så påvirker den samfundsmæssige udvikling og tilstand også elforbrugets udvikling. Elforbruget på landsplan har således gennem de seneste år været faldende og en lignende tendens tegner sig også i 2012.

Det samlede danske elforbrug i 2012 faldt med 1,3 % sammenlignet med forbruget i 2011. I Vestdanmark var faldet 1,4 %. Elforbruget er faldet mest inden for erhvervssektoren og mindst inden for boliger. Denne udvikling er i tråd med

udviklingen siden den økonomiske krises start i 2008.

Også i Energi Fyns forsyningsområder har elforbruget udvist en faldende tendens i 2012. I Energi Fyn Nets forsyningsområde er elforbruget faldet med 2,3 % - fra 1.044 GWh i 2011 til 1.020 GWh i 2012. Et tilsvarende billede viser sig i de 2 andre netselskaber, om end faldet er mindre. I Energi Fyn City Net udgjorde elforbruget i 2012 600 GWh mod 607 GWh året før, svarende til et fald på 1,2 %. I Energi Fyn Nyborg Net udgør faldet i elforbruget 0,6 % - fra 115 GWh i 2011 til 114 GWh i 2012.

Elprognoser fra Energinet.dk, Energistyrelsen og Dansk Energi forudsiger en stigning i elaftaget på 8 % frem mod 2021, hvilket ikke mindst kan tilskrives den øgede elektrificering, der venter os forude i form af blandt andet indførelsen af varmepumper og elbiler. Den øgede solcellebaserede energi ventes at udgøre 3 % af stigningen, således nettotilvæksten på elaftaget vil udgøre 5 %.

Fremskrives denne elforbrugsudvikling til Energi Fyns netselskaber fremkommer der en jævnt stigende forbrugsprognose. Særligt i Energi Fyn City Net og primært fra 2018 synes der at fremkomme en positiv effekt.

Et nyt Universitetshospital

Nye, store udviklings- og anlægsprojekter bliver de kommende år søsat inden for Energi Fyns forsyningsområder. Der er tale om en væsentlig og direkte indvirkning på aktivitets- og investeringsniveauet i Energi Fyns netselskaber, ligesom der også vil være en positiv afsmittende effekt på udviklingen i elforbruget, som også forbrugsprognoserne foreskriver.

Helt centralt i de forestående udviklings- og anlægsprojekter står opførelsen af det nye Universitetshospital i Odense. Byggeriet indledes i 2015 med forventet afslutning i årene 2018-2021, og vil, når

byggeriet står færdigt, udgøre godt 230.000 m² med mulighed for udvidelse til det dobbelte. I sammenhæng med opførelsen af det nye Universitetshospital er der ligeledes planlagt en udvidelse af Syddansk Universitet samt etableringen af en ny Forsker- og Udviklingspark på Campusområdet - et projekt, som blev indledt i 2011 og med det første kollegium færdigbygget og klar til indflytning i 2012. For Energi Fyns vedkommende har dette betydning, at højspændingsnet og 10/0,4 kV stationer er blevet og fortsat skal etableres. Endelig er det i relation til det nye Universitetshospital også hensigten, at der skal etableres en letbane, som skal sikre en smidig transport til de cirka 60.000 borgere, som dagligt skal til og fra hospitals- og universitetsområdet.

For Energi Fyn-koncernen er der tale om et historisk stort projekt. Udbygningen i det samlede Campusområde svarer til bykernen i en større dansk provinsby med behov for 30 MW ny effekt, og med mulighed for udvidelse til 40 MW effekt. Den øgede belastning og det stigende elforbrug er af en sådan størrelse, at det ikke kan forsynes fra de omkringliggende 60/10 kV stationer. Det vil derfor være nødvendigt at opføre 2 nye 60/10 kV stationer i området, ligesom også 60 kV forsyningen skal udbygges. Sidstnævnte sker i tæt samarbejde med FynsNet.

Energi Fyn vil komme til at spille en væsentlig rolle i planlægningen og etableringen af infrastruktur og tilknyttede aktiviteter i relation til den fremtidige elforsyning. Der skal sikres en økonomisk og teknisk optimal løsning, som lever op til de krav, der stilles i et intelligent energisystem. I 2012 har Energi Fyn således deltaget i en møderække med projektledelsen bag det nye Universitetshospital med henblik på at få afklaret vilkårene for elforsyningen. På det grundlag har Energi Fyn udarbejdet og præsenteret et oplæg til en fremtidig elforsyning med tilhørende økonomiske rammer og vilkår. Et væsentligt

element i dette oplæg har været et løsningsforslag vedrørende en øget forsyningssikkerhed til det nye sygehusbyggeri.

I tillæg til den elforsyningsmæssige planlægning vil Energi Fyn også kunne bidrage på andre områder. Varmepumper, solcelleanlæg, udendørs belysning, energieffektivisering og infrastruktur til elbiler er nogle af de emner, som Energi Fyn også indgår i dialog omkring.

Dialogen og den endelige fastlæggelse af de fremtidige energimæssige løsninger til det nye Universitetshospital vil blive endelig klarlagt i 2013. Energi Fyn har således store forventninger til det forestående arbejde med dette omfattende anlægsprojekt. Indsatsen vil fortsætte med intensiveret kraft i 2013.

Byudvikling og nye anlægsprojekter

Også andre anlægsprojekter har i 2012 sat sit præg på aktiviteterne i Energi Fyns netselskaber. I centrum for disse anlægsprojekter står Odense Kommune, som med et stort anlagt byudviklingsprojekt skal styrke Odense og gøre byen til et vækstcentrum midt i Danmark. Frem mod 2020 skal der investeres op mod 25 mia. kr. i Odense. Det betyder, at byen vokser, og at Odense bliver midtpunkt for oplevelser, vækst og beskæftigelse.

Som led i den ekspansive byudvikling indgår en lang række projekter - fra den fortsatte udvikling af Odense Havn, et nyt Thomas B. Triges Gade område, opførelsen af et nyt Musik- og Teaterhus, etableringen af et stort cityindkøbscenter på den gamle slagterigrund, udviklingen af Campus Odense og til videreudviklingen af en letbane som led i opførelsen af det nye Universitetshospital.

Den omfattende byudvikling har resulteret i, at Energi Fyn i 2012 har indledt opførelsen af en ny 60/10 kV transformerstation på havneområdet. Udover at klare

den ny belastning i midtbyen, skal stationen samtidig aflaste det eksisterende elnet i området for derigennem at opnå en bedre fordeling af den samlede belastning. Den 21. september var projektet så fremskredent, at der kunne holdes rejsegilde. 3 måneder efter stod bygningen klar, og det nye 10 kV hovedfordelingsanlæg kunne monteres. Den ny transformerstation planlægges færdig og klar til drift i foråret 2013.

I tillæg til opførelsen af en ny 60/10 kV transformerstation har Energi Fyn i årets løb etableret nyt lavspændingsnet samt nye 10/0,4 kV stationer som følge af nye udstykninger, nybyggeri og øget aktivitet hos erhvervs-kunder. Parallelt hermed er der også i 2012 etableret nye 10 kV strækninger som følge af nye tilslutninger, etableringen af reserveforbindelser samt krydsombygninger.

Forsyningssikkerhed i fokus

Med elnettet som omdrejningspunkt er det en af Energi Fyns fornemmeste opgaver at sikre vores kunder en fortsat høj forsyningssikkerhed. Forsyningssikkerheden er et grundlæggende element i vores kerneområde omkring elnettet. Fokus er derfor på at sikre et kontinuerligt robust og stabilt elnet. Dels gennem udvikling, renovering, vedligeholdelse og dokumentation, dels gennem fortsat kabellægning af luftledninger.

Forsyningssikkerheden har også i 2012 været høj. Dette lader sig blandt andet afspejle i Energitilsynets årlige benchmark af leveringssikkerhed, hvor Energi Fyns netselskaber heller ikke i 2012 er blevet pålagt en forbrugerkompensation i form af en reduktion af indtægtsrammen som følge af en ikke tilstrækkelig leveringssikkerhed. Også data fra brancheorganisationen Dansk Energi viser, at de danske elselskaber har leveret strøm i verdensklasse. Med henvisning til den senest tilgængelige statistik havde de danske elkunder således strøm i stikkontakt

ten 99,996 % af tiden, svarende til, at den gennemsnitlige elkunde i Danmark kun har oplevet strømafbrydelse på 22,8 minutter. Sammenlignes den gennemsnitlige afbrudsvarighed på landsplan med Energi Fyn, viser statistikken, at vi ligger under landsgennemsnittet.

Til trods for at vi har et meget højt forsyningsniveau, så kan det ikke udelukkes, at vores kunder oplever strømafbrydelser. I december 2012 indtraf en af de større af slagsen, som medførte, at godt 37.000 kunder ved Odense Havn, i Bolbro og i det østlige Odense var uden strøm. To samtidige fejl på det overordnede 60 kV net resulterede i, at 4 60/10 kV stationer var uden strøm, hvoraf en var kortslettet. Strømafbrydelsens omfang i kombination med, at stationerne ikke umiddelbart kunne kobles ind igen gjorde, at Energi Fyns beredskabsplan blev sat i et "markant forhøjet beredskab".

Efter cirka 2 1/2 time havde de berørte kunder igen strøm. Men for også på sigt at kunne genetablere og fastholde en høj forsyningssikkerhed, var der behov for at erstatte den kortslettede transformer med en anden transformer. Resultatet blev at erstatte den havarerede transformer på 60/10 kV station Risingvej med en transformer fra 60/10 kV stationen i Tornbjerg. Flytningen af en 33 ton stor transformer gennem Odenses gader er forbundet med en større logistisk udfordring, men processen lykkedes, og transformeren blev monteret som planlagt. Og ikke mindst er forsyningssikkerheden igen etableret på et højt niveau - tilsvarende som før hændelsen.

Et vigtigt element i den fortsatte sikring af forsyningssikkerheden er, at der sker en kontinuerlig renovering og modernisering af de eksisterende elanlæg. En sådan renovering og modernisering blev i 2012 afsluttet på 60/10 kV station Abildskov efter flere års arbejde. Bygningen er blevet isoleret, har fået en tilbygning samt et

nyt tag, ligesom det tekniske udstyr i form af fordelingsanlæg, styretavler og 60/10 kV transformere er blevet udskiftet efter næsten 50 års virke. I 1964 blev stationen for første gang idriftsat med en 60/10 kV transformere, og i 1979 blev den udbygget med endnu en. Stationen udgør en vigtig brik i forsyningssikkerheden på Vestfyn. Dels er den beliggende i en relativt tyndt befolkede del af Fyn, dels dækker den et stort geografisk område. Med moderniseringen kan forsyningssikkerheden oprettholdes på et højt niveau, ligesom der kan fastholdes et stabilt spændingsniveau.

Eftersyn og vedligeholdelse af vores anlæg indgår som et andet væsentligt element i den fortsatte sikring af en høj forsyningssikkerhed. Alle 60/10 kV transformestationer efterses efter et fastlagt vedligeholdelsesprogram, således de bliver vedligeholdt systematisk. Det gælder den udvendige vedligeholdelse, og det gælder eftersyn og vedligeholdelse af 10 og 60 kV afbrydere, relæ- og udkoblingsudstyr, batterier, viklingskoblere og 60/10 kV transformere. I 2012 er der særligt gennemført et omfattende vedligeholdelsesprogram for 10 kV magnefixanlæg. På visse magnefixanlæg er påmonteret en brun spærreplade, som gennem årene har aflejret ledende materiale, hvilket har nødvendiggjort en rengøring af 350 anlæg. Som følge af det omfattende vedligeholdelsesprogram har flere kunder i løbet af året måtte undvære strøm inden for et kort, planlagt tidsrum. På tilsvarende måde er der også i årets løb gennemført renoveringer af 10/0,4 kV stationer. Dette har betydet, at gamle transformertårne er blevet erstattet med transformerkiosker indeholdende nye anlæg.

Den tekniske dokumentation af de eltekniske ledninger er af afgørende betydning i udbedringen af fejl og ved forespørgsler på ledningsoplysninger - og dermed også i forhold til sikringen af en høj forsyningssikkerhed. I 2012 er digitaliseringen af de

HOVEDTAL 2012 FOR ENERGI FYN-KONCERNENS NETSELSKABER

	Energi Fyn City Net	Energi Fyn Net	Energi Fyn Nyborg Net	I alt
60/10 kV				
60/10 kV transformestationer	13 stk.*	42 stk.*	3 stk.*	58 stk.*
60/10 kV transformere	23 stk.*	56 stk.*	6 stk.*	85 stk.*
60/10 kV ydeevne	448 MVA	702 MVA	92 MVA	1.242 MVA
60 kV kabel/ledninger	1 km	1 km	0,1 km	2,1 km
60 kV udendørs, felt helt eller delvis luftisoleret	6 stk.	52 stk.	6 stk.	64 stk.
60 kV Indendørs felt, 100% Gasisoleret	3 stk.	0 stk.	0 stk.	3 stk.
60 kV Indendørs felt helt eller delvis luftisoleret	4 stk.	0 stk.	0 stk.	4 stk.
10 kV felter på 60/10 kV stationer	259 stk.	347 stk.	41 stk.	647 stk.
*Inkl. stationer fælles med andre selskaber				
10 kV				
10 kV kabler	553 km	2.678 km	84 km	3.315 km
10 kV kabler, Private	10 km	2 km	0 km	12 km
10/0,4 kV				
10/0,4 kV transformestationer	604 stk.	2.934 stk.	88 stk.	3.626 stk.
10/0,4 kV transformere	649 stk.	2.993 stk.	109 stk.	3.751 stk.
10/0,4 kV ydeevne	327 MVA	836 MVA	61 MVA	1.224 MVA
10/0,4 kV private transformestationer	137 stk.	83 stk.	5 stk.	225 stk.
10/0,4 kV private transformere	219 stk.	152 stk.	14 stk.	385 stk.
10/0,4 kV private transformeres ydeevne	156 MVA	183 MVA	12 MVA	351 MVA
0,4 kV				
0,4 kV lavspændingskabler	867 km	3.737 km	155 km	4.759 km
0,4 kV lavspændingsluftledning	39 km	8 km	0 km	47 km
Kabelskabe	9.707 stk.	35.566 stk.	1.914 stk.	47.187 stk.
Målere				
Ferrarismålere	20 stk.	470 stk.	451 stk.	941 stk.
Elektroniske målere med fjernaflæsning	76.012 stk.	85.959 stk.	9.061 stk.	171.032 stk.
i alt målere	76.032 stk.	86.429 stk.	9.512 stk.	171.973 stk.

Energi Fyns bidrag til den fynske udvikling

Det er en del af Energi Fyns mission at deltage aktivt i udviklingen af Fyn. Som et fynsk andelselskab med stolte fynske traditioner ser vi det som en naturlig del af vores forretning og hverdag at bidrage til at gøre en indsats for Fyn og fynboerne. Via FynskSupportEl støtter vi op omkring det fynske klub- og foreningsliv. Vores sponsorindsats gør, at vi når bredt ud til fynboerne, og ikke mindst sikrer vi fynske arbejdspladser via vores engagement inden for forskning og udvikling.

sidste lavspændingstegninger blevet afsluttet, således at alt nu er registreret digitalt. Energi Fyns samlede forsyningsnet er nu at finde i det fælles ledningsregistreringssystem Netbas, hvilket i høj grad er en styrkelse og en fremtidssikring af vores tekniske dokumentation.

Hovedtallene for anlæggene i Energi Fyn-koncernens netselskaber fremgår af side 37.

Kabellægning af luftledninger

Energi Fyn har gennem en lang årrække haft fokus på at kabellægge lavspændingsluftledninger. Sammen med den løbende vedligeholdelse og udbygning af elforsyningsnettet er også kabellægningen et væsentligt element i den fortsatte fastholdelse af en høj forsyningsikkerhed.

I 2012 er knap 12 km lavspændingsnet blevet kabellagt i Energi Fyn Net og Energi Fyn City Net. Kabellægningsaktiviteterne har i Odense Kommune været koncentreret omkring Skibhuskvarteret, mens aktiviteterne i Assens Kommune har fundet sted i Bred og Aarup. Kabellægningen af lavspændingsnettet i Energi Fyn Nyborg Net er tilendebragt. Ved udgangen af 2012 resterer der cirka 48 km vej med lavspændingsluftledninger - disse forventes at være kabellagt ved udgangen af 2016.

I tæt samarbejde med de fynske kommuner opfører Energi Fyn som led i kabellægningen af luftledninger nye belysningsanlæg. Netop belysningen er ét af de emner, som interesserer vores kunder, der bor på veje, der skal kabellægges. Hvilke armaturer der vælges, hvordan stikledningen skal føres, og hvordan gaden vil påvirkes i forbindelse med kabellægningen er således nogle af de spørgsmål, der stilles til os. Med fokus på at give en grundig og proaktiv information til kunderne, har Energi Fyn gennem flere år inviteret til informationsmøder med overskriften "Ka-

bellægning på din vej". Og således også i 2012. Fremmødet var traditionen tro højt, hvilket vidner om, at kabellægningen fortsat er en aktivitet, som interesserer vores kunder.

Nyt lys til de fynske kommuner

I tilknytning til elnettet hører Energi Fyns forretningsområde omkring etablering og drift af gadebelysningen i de fynske kommuner. Hertil kommer også andre former for ude- og effektbelysning, som udføres i samarbejde med såvel offentlige institutioner som private virksomheder. Fælles for forretningsaktiviteterne er, at de udføres som en naturlig del af kerneområdet omkring elnettet.

I 2012 er omfanget af forretningsaktiviteterne inden for gadelys til de fynske kommuner blevet væsentligt udvidet og styrket. Udover at eje, drive og vedligeholde gadelyset i Odense Kommune omfattede 40.000 belysningsmaster, genvandt Energi Fyn i starten af året, på baggrund af et EU-udbud, opgaven vedrørende drift og vedligeholdelse af gadelyset i Assens og Nyborg Kommune gældende for en 4-årig periode. Med et omfang på 17.700 belysningsmaster blev opgaven igangsat den 1. marts 2012. I tillæg hertil indgik Energi Fyn også medio året en aftale med Kerteminde Kommune omkring udskiftning af godt 800 gadelysarmaturer i kommunen. De nuværende armaturer er bestykket med kviksløvlamper, som af miljømæssige årsager skal udfases. Aftalen blev indgået på baggrund af en indbudt licitation.

Udover gadelysaktiviteterne i disse kommuner indgik Energi Fyn også i slutningen af året aftale med såvel Nordfyns Kommune som Faaborg-Midtfyn Kommune omkring energirenovering, drift og vedligeholdelse af gadebelysningen i de 2 kommuner. Aftalerne betyder, at Energi Fyn over de næste 15 år ikke alene skal varetage driften og vedligeholdelsen af gadelyset, men også varetage en omfat-

tende energirenovering i form af udskiftning af godt 14.000 nuværende armaturer til nye energirigtige LED-armaturer i de 2 kommuner. Tilsvarende aftalerne i Assens og Nyborg Kommune er disse aftaler ligeledes indgået på baggrund af et EU-udbud.

Med fokus på bedre og billigere gadelys vil Energi Fyn med aftalerne i Nordfyns og Faaborg-Midtfyn Kommune i høj grad bidrage til en optimering af kommunernes vejbelysningsanlæg med energibesparelser til følge. Hvor Energi Fyn de sidste 5 år har samarbejdet med Nordfyns Kommune omkring gadelyset, så er samarbejdet med Faaborg-Midtfyn Kommune i den sammenhæng nyt. Uanset samarbejdshistorik, så glæder Energi Fyn sig over de indgåede aftaler omkring håndteringen af gadelyset i de fynske kommuner og de positive perspektiver, dette vil afstedkomme. Gadebelysning er et centralt område - ikke kun for kommunerne, men også for kommunernes borgere. Med dette udgangspunkt ser Energi Fyn frem til at sikre effektive vejbelysningsanlæg af en høj kvalitet.

I tillæg til de belysningsopgaver, som afstedkommer af kabellægningsaktiviteter og nyudstykningsopgaver, er Energi Fyn også engageret i andre belysningsopgaver i tæt samarbejde med de fynske kommuner, boligforeninger og andre private kunder. Byudvikling og trafikomlægninger for Odense Kommune har betydet, at flere vejkryds er blevet ombygget. Som led heri har Energi Fyn etableret ny belysning, ligesom vi har fungeret som underleverandør på de tilhørende renoveringsopgaver af trafiksignaler. Tilsvarende har Energi Fyn i industriområder i Assens Kommune udskiftet ældre armaturer til nye LED-armaturer. LED-armaturer er også i fokus i forbindelse med det fortsatte arbejde med opsætning af ny belysning på Kanalforbindelsen og Odins Bro som led i ét af Odense Kommunes mange byudviklingsprojekter.

Omdannelsen og istandsættelsen af området omkring Brandts i Odense har afstedkommet en af de større effektiviseringsopgaver for Energi Fyn i 2012. Med fokus på at skabe et kulturelt centrum på den nye plads på Grønnegade, har Energi Fyn blandt andet udført en interaktiv lys-sætning, bestående af forskellige typer armaturer - hentet med inspiration fra teaterbranchen og tilpasset, således de kan anvendes til udendørs formål. Energi Fyn har i den lysmæssige udsmykning af den nye plads fungeret som underentreprenør.

Energi Fyn har som helhed fokus på løbende at sikre effektiviseringsforbedringer i koncernen - således også inden for forretningsområdet omhandlende gadelys. For til stadighed at kunne sikre effektive vejbelystningsanlæg af en høj kvalitet, har Energi Fyn gennemført en systematisk optimering af alle processer i relation til gadelys, og i forlængelse heraf er der i 2012 indført flådestyring samt dropzoner til lagervarer - ikke kun i relation til løsning af gadelysopgaver, men generelt i forhold til drifts- og vedligeholdelsesopgaver på vores anlæg. Der er i alt etableret 5 dropzonelagre fordelt rundt om på Fyn, som sammen med flådestyringen gør, at køretiden mellem lager og arbejdssted er blevet minimeret samtidig med, at vores medarbejdere hurtigere kan komme dertil, hvor der er behov. Energi Fyn har allerede på nuværende tidspunkt høstet gode erfaringer med disse effektiviseringsforbedrende tiltag og har som følge heraf store forventninger til de fremadrettede resultater.

Lovpligtig redegørelse for samfundsansvar

Energi Fyns lovpligtige redegørelse for samfundsansvar udmøntes på flere forskellige fronter og er gennem årene kommet til udtryk på forskellig vis. Således også i 2012. Eksternt i forhold til vores andelshavere, kunder, samarbejdspartnere og omgivelser i almindelighed. Og

internt i forhold til vores medarbejdere og den arbejdsplads, de er en del af.

Som energiselskab er det en naturlighed at udvise samfundsansvar. Koncernens netselskaber har bevilling til at eje, drive og vedligeholde elforsyningsnettet inden for et defineret forsyningsområde. Vores mere end 100-årige historie og vores status som forbrugerejet selskab - ejet af 175.000 fynske andelshavere - giver os en grundlæggende samfundsmæssig forpligtelse. En forpligtelse, som Energi Fyn tager alvorligt, og som der værnes om. Og som i høj grad har været et styrende element i formuleringen af vores vision, mission og værdigrundlag, ligesom den er styrende i vores grundlæggende tilgang til forvaltningen af koncernens ressourcer. Energi Fyns samfundsansvar indgår med andre ord som en naturlig del af vores identitet og forretningsmæssige virke.

Energi Fyn har som forbrugerejet energiselskab en særlig forpligtelse over for vores andelshavere. Omdrejningspunktet er andelshaverne, og vi arbejder løbende for at skabe værdi for dem. Værdi i form af høj forsyningsikkerhed, lave elpriser, god service og ved aktivt at deltage i den grønne omstilling og dermed i udviklingen af et bæredygtigt energisystem. Vores fokus er på Fyn og på fynboernes hverdag. Vi ønsker at bidrage til udviklingen af Fyn, hvilket blandt andet sker gennem investeringer i fibernet, via forskning og udvikling, gennem sponsorater og vores fonde, som bredt støtter øens erhvervsliv, kultur, sport og turisme.

Energi- og klimaområdet udgør et centralt element i udmøntningen af koncernens samfundsmæssige ansvar. Dels understøtter vores engagement koncernens strategiske fundament, dels bidrager vi til realiseringen af den energipolitiske dagsorden med fokus på at sikre en grøn omstilling. Vi deltager også aktivt på brancheplan i arbejdet for at sikre hensigtsmæssige rammer og vilkår for et

bæredygtigt energisystem, hvis målsætningen om, at Danmark i 2050 skal være uafhængig af fossile brændsler skal nås. Med 5 regulerkraftværker og fjernafleste elmålere hos alle 175.000 andelshavere bidrager Energi Fyn allerede på nuværende tidspunkt til, at vi kan få en endnu større andel vindmøllestrøm i energisystemet og til, at vores energisystem kan blive intelligent.

I 2012 har vi endvidere gjort en aktiv indsats for at sikre, at også Fyn bidrager til Danmarks målsætning om, at vindkraft skal dække halvdelen af vores elforbrug i 2020, kan nås. Dette bidrag sker qua koncernens vision om at etablere, eje og drive landvindmøller samt eventuelt kystnære vindmøller omkring Fyn. På tilsvarende måde har Energi Fyn også i 2012 sat yderligere fokus på udbredelsen af elbiler på de danske landeveje - ikke mindst som følge af Energi Fyns nylige medejerskab af CLEVER. Også inden for varmepumper, solceller og energispareområdet har Energi Fyn i årets løb målrettet aktiviteterne. Fællesnævneren for Energi Fyns engagement er, at vi inden for vores felt ønsker at bidrage til udviklingen af et bæredygtigt energisystem og til at sikre, at Fyn som region fortsat er med i front, når det gælder omstilling og parathed til fremtidens grønne energisystem.

Energi Fyn har et tæt samspil med forskellige uddannelsesinstitutioner på Fyn. Med det formål at skabe et tiltrækkende fynsk udviklingsmiljø og et optimalt udgangspunkt for, at lovende energispareprojekter kan sættes i produktion, har Energi Fyn udviklet et unikt samarbejde med Syddansk Universitet. Aktiviteterne i selskaberne Energi Invest Fyn, Fionia Lighting og senest også Othonia Curing Technology er et resultat af dette samarbejde, ligesom også arbejdet i Energi Fyns Udviklingsfond er udsprunget heraf.

Som elforsyning har vi stort fokus på til enhver tid at sikre optimale rammer for

sikkerhed og arbejdsmiljø for koncernens ansatte. Sikkerhedsprocedurer og -standarder er således fastlagt på samme måde som nye tiltag og indsatser hele tiden søges optimeret. Arbejdsmiljøorganisationen spiller en væsentlig rolle i arbejdet hermed. Som en af Fyns største arbejdspladser er ordentlige medarbejder- og arbejdsforhold afgørende for os. Rammerne for dette fastlægges i koncernens personalepolitikker. Trivsel og medarbejderudvikling er afgørende faktorer, og i dette arbejde indgår også vores værdigrundlag som et væsentligt fundament.

Organisationen er kendetegnende ved at rumme mange forskellige funktioner og stillinger inden for flere fagområder. Vores medarbejdere besidder en stor faglig bredde, kompetence og erfaring inden for såvel tekniske som administrative områder. Med henvisning til koncernens samfundsmæssige rolle og med udgangspunkt i det faktum, at Energi Fyn hører til blandt Fyns største virksomheder, har vi et naturligt ansvar i forhold til at uddanne, videreuddanne og tilknytte studerende, praktikanter og elever til koncernen. Det ansvar tager vi til os, og således har vi også i 2012 bidraget på denne front. Dels for hele tiden at tilføre koncernen nye input og styrke samspillet med uddannelsesinstitutionerne, dels med henblik på at bidrage og hjælpe til de unges erhvervsfaglige kompetenceudvikling.

Også i forholdet til leverandører tager Energi Fyn sit samfundsansvar alvorligt. Vi respekterer menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø samt antikorrupsion - også uden for vores nærmiljø. Energi Fyn prioriterer derfor leverandører, som efterlever kravene, der bygger på Global Compacts 10 principper.

Værdier og kultur

Arbejdet med udviklingen af en stærk virksomhedskultur har gennem de sidste år haft stort fokus i Energi Fyn-koncernen. En stærk virksomhedskultur er afgørende

for koncernens og medarbejdernes fremtidige udvikling.

Et væsentligt element i arbejdet med en stærk kultur er vores værdier. Værdier skal beskrive vores måde at tænke og handle på. De skal hjælpe og vejlede os i at realisere vores vision og mission, og de skal medvirke til at videreudvikle vores kultur. Med dette udgangspunkt indledte Energi Fyn i 2011 en værdiproces resulterende i 3 nye værdier - Ansvarlig - Engageret - Udvikling - med tilhørende værdiudsagn, der tilsammen udgør Energi Fyns værdigrundlag. Vision, mission og værdigrundlag udgør dermed det fundament, vi skal basere vores forretning, væremåde og hverdag på.

Implementeringen af koncernens værdier kræver ejerskab og forankring i organisationen. Dette er væsentligt for opnåelsen af en styrket organisation. Og for at medarbejderne kan opleve trivsel, motivation og engagement. Med det fokus har Energi Fyn også i 2012 arbejdet med værdiimplementering med henblik på at sikre, at værdierne fortsat lever rundt om i organisationen og fortsat er et naturligt element i hverdagens arbejde. Et omdrejningspunkt i dette arbejde har været at få værdigrundlaget omsat til leveregler. Med leveregler gøres værdierne forståelige og håndgribelige for den enkelte afdeling - det vil sige i måden, der tænkes på, i måden opgaven løses på, og i måden vi generelt agerer på.

Det er oplevelsen, at arbejdet med værdier, leveregler og dermed vores fælles kultur også i 2012 har været god og udbytterig. Værdierne lever rundt om i organisationen og er til daglig hjælp for alle medarbejdere. Sådan skal det blive ved med at være. Med vores værdier, værdiudsagn og leveregler har organisationen fået et unikt værktøj til Energi Fyn, den enkelte afdelings og den enkelte medarbejders udvikling. Der er skabt et fundament, som bliver afgørende i vores frem-

tidige arbejde - ikke mindst set i forhold til de udfordringer og forandringer, der venter os.

I det perspektiv er vi beviste om, at arbejdet med værdier og med etableringen af en stærk virksomhedskultur kræver tid og en vedholdende indsats. Derfor satte Energi Fyn i slutningen af året fokus på arbejdet med trivsel som led i at opnå en fortsat styrket virksomhedskultur - både med fokus på den enkelte medarbejder, på afdelingen og i organisationen som helhed. Dette arbejde vil i 2013 have koncernens fokus.

Vores medarbejdere

En af koncernens vigtigste ressourcer er vores medarbejdere. Vi har derfor også i 2012 haft fokus på at sikre de optimale rammer og strukturer for organisationen og for organisationens medarbejdere. Koncernen beskæftigede i 2012 i gennemsnit 246 medarbejdere.

Et væsentligt omdrejningspunkt i dette fokus er arbejdet med koncernens værdier, vores kultur og trivsel. Vores værdier udgør fundamentet for den måde vi ønsker at agere, tænke og handle på i Energi Fyn. Sammen med koncernens vision og mission sætter det retningen for Energi Fyn og for Energi Fyns medarbejdere. Vi ønsker at være en attraktiv arbejdsplads - nøgleordene er trivsel, effektivitet, samarbejde, videndeling og kompetenceudvikling.

Medarbejdernes kompetenceudvikling og organisationens udvikling generelt set har stort fokus - et fokus, som også er afspejlet i koncernens mission og i vores værdiudsagn. Energi Fyn ønsker til enhver tid at tiltrække, udvikle og fastholde højt kvalificerede medarbejdere. Medarbejderudviklingen sker såvel på et fagligt som personligt plan, og vi skal hele tiden arbejde på at blive bedre - på hele tiden at udvikle os. I en tid, hvor alt bliver vendt op og ned, hvor kravene fra myndighedernes

side løbende bliver strammet, og hvor konkurrencen i markedet er intensiveret, er der i endnu højere grad brug for en løbende kompetence- og medarbejderudvikling, således vi fortsat kan indtage en central position i markedet. Energi Fyn vil være en del af fremtiden.

I sammenhæng med vores fokus på at skabe trivsel i organisationen har Energi Fyn i 2012 også haft opmærksomheden rettet mod koncernens fravær og på håndteringen heraf. Fokus på samspillet mellem trivsel, arbejdsmiljø og sygefravær er afgørende i den indsats, der planlægges. Med baggrund i en ny fraværspolitik sætter Energi Fyn fokus på, dels at foretage en systematisk opfølgning på allerede sygemeldte medarbejdere med udgangspunkt i dialog, kontakt og nærvær, dels på at styrke trivslen og forebygge sygemeldinger. Energi Fyn ser arbejdet med fravær som et vigtigt indsatsområde. Det gør vi, fordi vi i tide gerne vil kunne gøre en indsats, som kan forklare og nedbringe et sygefravær. Og det gør vi, fordi sygefravær medfører store omkostninger for både medarbejdere og Energi Fyn. Energi Fyns samarbejdsudvalg og chefgruppe har været centrale aktører i arbejdet med koncernens fraværspolitik og den videre udmøntning heraf.

Såvel samarbejdsudvalg, arbejdsmiljøorganisation som chefgruppe udgør et væsentligt omdrejningspunkt i koncernen. På hver deres felter har de i årets løb gjort deres til, at samarbejde, fælles kultur og trivsel, udvikling og sikkerhed har været i fokus samtidig med, at de optimale rammer er til stede for koncernens medarbejdere.

Samarbejde, videndeling og kommunikation på tværs i organisationen er nøgleord i Energi Fyn-koncernen. Dels i forhold til at sikre et tillidsfuldt arbejdsklima og en effektiv arbejdsproces, dels i forhold til at

sikre, at den viden, der eksisterer i organisationen, også bliver brugt i et beslutningsøjemed og dermed kommer vores kunder til gavn. Koncernens opgaver og projekter løses ikke isoleret set og adskilt fra koncernen som helhed. Vores evne til at samarbejde og tænke helhedsorienteret er derfor afgørende for vores succes. Ét element blandt flere i koncernens indsats for at sikre en høj grad af videndeling er afholdelsen af fyraftensmøder for koncernens medarbejdere. Brugen af fyraftensmøder giver dels et godt udgangspunkt for at dele viden i koncernen, dels giver de mulighed for socialt samvær på tværs af afdelinger. Energi Fyn vil fortsætte afholdelsen af fyraftensmøder i 2013.

I en effektiv organisation udføres de rigtige ting, og ressourcerne udnyttes optimalt. Koncernens organisering, interne processer og arbejds gange har til enhver tid vores bevågenhed med henblik på også fremadrettet at kunne sikre en hensigtsmæssig og effektiv håndtering af arbejdsprocesser og opgaver. I den tekniske organisation har fokus været på en systematisk optimering af alle processer i relation til gadelys. Som led i denne optimering er der i 2012 indført flådestyring samt dropzoner til lagervarer, hvorved arbejdstid og -udnyttelse er effektiviseret. Også i relation til kundeforholdet i forbindelse med salg af Waoo!-produkter har der været gennemført et procesoptimeringsforløb med det formål at optimere processerne hele vejen fra oprettelsen af en ny kunde til en eventuel opsigelse af et kundeforhold. Et andet projekt, som i årets løb i høj grad har haft tværgående arbejdsprocesser i fokus, er DataHub projektet.

Også i 2013 vil der være fokus på at sikre de tværgående arbejdsprocesser med det formål at opnå en samlet optimering af koncernens interne processer, således vi kan agere proaktivt i forhold til de rammer

og vilkår, vi vil møde i omverdenen i tiden fremover. Dermed vil der kunne opnås en samlet set bedre ressourceudnyttelse, en større helhedsorientering og et mere effektivt samspil på tværs i organisationen. Arbejdet med DataHub projektet og det forestående arbejde i relation til forberedelsen af engrosmodellens implementering vil i høj grad komme til at sætte dagsordenen for dette arbejde

Energi Fyns overordnede organisation er vist på side 45. Den daglige ledelse består af koncernchef Bent Agerholm, økonomidirektør Lone Hjort, teknisk direktør Ole Toft Frederiksen og kundedirektør Henrik Vorgaard. Bredbåndsdirektør Carsten Hansen deltager endvidere ad hoc i koncernens daglige ledelse.

IT-plattformen

På samme måde som vores tekniske anlæg og vores medarbejdere skal være i løbende udvikling, således vi kan matche myndighedernes krav og markedets ønsker og behov, skal også vores IT-systemer være det.

Energi Fyns IT-systemer udgør en central platform i varetagelsen af koncernens forretningsområder og aktiviteter. Såvel internt, som eksternt over for vores andelshavere, kunder og samarbejdspartnere. Velfungerende og optimale IT-systemer er en afgørende forudsætning for koncernens ageren og skal til enhver tid understøtte alle vores forretningsområder og aktiviteter.

Koncernens IT-politik er udgangspunktet for de aktiviteter, som igangsættes IT-mæssigt. Politikken beskriver de overordnede mål, retningslinjer og strukturer, som i et helhedsorienteret perspektiv bedst fremmer vores samlede IT-udvikling.

En central opgave i 2012 har været at klargøre Energi Fyns organisation og IT-systemer til implementeringen af Data-

Hub'en med virke fra den 1. marts 2013. Særligt Energi Fyns afregnings- og måle-datasystem har været genstand for større tilpasninger med henblik på at kunne leve op til Energinet.dk's krav.

I tillæg til ovenstående har Energi Fyn også på det sikkerhedsmæssige plan styrket IT-plattformen i form af en ny og moderne SAN-løsning samt udvidede back-up systemer. Energi Fyn har til enhver tid stort fokus på at sikre en høj og fremtidssikret IT-sikkerhed.

ØKONOMISK RESULTAT

Koncernens indtjening og cash flow af den primære drift er nu stabiliseret på det planlagte niveau og viser stabilitet over de seneste år.

Udviklingen i elforbruget i Energi Fyns netselskaber har igen i 2012 udvist en faldende tendens med en samlet tilbagegang på 1,8 %. I Energi Fyn Bredbånd opnås et positivt resultat af den primære drift før afskrivninger og finansielle poster.

Markedssituationen omkring regulerkraftudbydere fra selskabets 5 regulerkraftanlæg har ikke udviklet sig tilfredsstillende. Der er ikke indikationer i retning af en snarlig bedring i økonomien for disse anlæg, og det er baggrunden for, at der i årets regnskabsresultat er foretaget ekstraordinær nedskrivning med DKK 33 mio.

Som en integreret del af regnskabsudarbejdelsen foretages en vurdering af alle aktivers evne til at genvinde investeringen gennem den fremtidige indtjening. Der er ikke fundet behov for andre nedskrivninger.

Set i et indtjeningsperspektiv har indtjeningen før afskrivninger, finansielle poster

og skat andraget DKK 273 mio. mod DKK 276 mio. i foregående år.

Udviklingen i de finansielle poster har været tilfredsstillende. Afkast af koncernens værdipapirbeholdning har ligget på et efter markedsforholdene pænt niveau. Der er endvidere realiseret rente og avance ved salg af kapitalandele i FynsNet 150 kV A/S på DKK 28 mio. og en avance ved salg af kapitalandele i Enervision A/S på DKK 3 mio. De finansielle udgifter er balanceret på et attraktivt niveau, og der er skabt sikkerhed for lave finansieringsomkostninger også fremover.

Resultatet før skat udgør DKK 177 mio. og efter skat og minoritetsinteresser DKK 145 mio. Resultatet ligger dermed væsentligt over foregående års resultat på DKK 82 mio. før skat og DKK 50 mio. efter skat og minoritetsinteresser.

Pengestrømme fra driftsaktiviteterne har udviklet sig tilfredsstillende og ligger med en positiv pengestrøm på DKK 341 mio. pænt over foregående år på DKK 324 mio. Først og fremmest skyldes dette et godt afkast på værdipapirer men det hører samtidig med til billedet, at indeværende års pengestrøm belastes af betalt selskabsskat med DKK 32 mio. mod DKK 2 mio. i foregående år.

Investeringsomfanget i materielle anlægsaktiver har ligget på DKK 160 mio. mod DKK 129 mio. i foregående år. Der er i årets løb sket frasalg af ejerandelen i FynsNet 150 kV A/S til Energinet.dk med DKK 132 mio.

I 2012 er der dog samtidig sket en forudbetaling på DKK 20 mio. til køb af finansielle anlægsaktiver, idet FFV EI A/S's ejerandel i FynsNet Amba overgår til Energi Fyn Net A/S fra årsskiftet 2013.

Der ventes fortsat et meget omfattende investeringsbehov i de kommende år. Udbygningen af forsyningen i Energi Fyn City

Net A/S, dels i midtbyen, dels i forbindelse med opførelsen af nyt Universitetshospital og udvidelser på Syddansk Universitet vil beslaglægge betydelig likviditet.

Samtidig er der reserveret beløb til vindkraftudbygning på Fyn.

Selskabets økonomi og cashflow er tilrettelagt til at imødekomme disse behov.

Det er ledelsens opfattelse, at den økonomiske udvikling, der er afstukket for selskabet i de kommende år, vil kunne indfries. Det er naturligvis en forudsætning, at de rammevilkår, hvorunder netvirksomhed drives, ikke strammes urimeligt.

Fokus er endvidere på tiltrækning af kunder til elhandelsselskabet og bredbåndsselskabet.

Udarbejdelsen af årsrapporten forudsætter, at ledelsen foretager en række skøn og vurderinger omkring fremtidige forhold, der har indflydelse på den regnskabsmæssige værdi af aktiver og forpligtelser. Ledelsen anser disse skøn for forsvarlige, og det er ledelsens opfattelse, at disse skøn sammen med de ledelsesmæssige tiltag, der er udført i 2012, understøtter koncernens fremtidige langsigtede indtjeningsevne.

Koncernens samlede regnskabsresultat udviser et samlet overskud før skat på DKK 177 mio. og DKK 145 mio. efter skat og minoritetsinteresser.

Regnskabsresultatet anses for tilfredsstillende.

Resultatdisponering

Bestyrelsen indstiller til repræsentantskabet, at resultatet disponeres som anført i resultatopgørelsen.

KAPITALBEREDSKAB

Koncernens kapitalstruktur fungerer fuldt tilfredsstillende til at støtte op om selskabets løbende aktiviteter på kort og på langt sigt. Likviditeten er god og giver maksimal handlefrihed og signalerer et beredskab i forhold til eventuelle muligheder for yderligere konsolidering.

Selskabet har endvidere gode kreditfaciliteter, og omkostningerne til sikring af dette likviditetsmæssige råderum er balanceret på et acceptabelt niveau. Samarbejdet med banker og realkreditinstitutter fungerer tilfredsstillende.

RISK MANAGEMENT

Den systematiske kortlægning af koncernens risici der blev iværksat i 2010, ikke blot af risici af finansiell karakter, men også af mere kvalitativ karakter, er fuldt indarbejdet. Med en analytisk tilgang sker der kontinuerligt en vurdering af de 10 væsentligste risici og ændringer i disse.

Denne proces indebærer blandt andet, at der inden udarbejdelsen af årsrapporten sker en systematisk vurdering af udviklingen i disse risici, herunder en vurdering af tiltag, og hvorvidt udviklingen influerer på de skøn og vurderinger, der anlægges i regnskaber og forecasts.

Processen indebærer også, at arbejdet og vurderingerne følges op og drøftes i Energi Fyn Holding A/S' bestyrelse 2 gange årligt.

Renterisici

Anlægsblån er sammensat af såvel fast forrentede som variabelt forrentede lån. Lånene har forskellig løbetid. Dette ned sætter eksponeringen overfor ændringer i renteniveauet.

Kassekreditter og driftskreditter er variabelt forrentede og forhandles kontinuerligt.

Valutarisici

Koncernen har lån optaget i danske kroner. Forretningsmæssige transaktioner foregår typisk i danske kroner.

Kreditrisici

Koncernens kreditrisici knytter sig især til tilgodehavender fra salg. Koncernen har ikke enkelttilgodehavender, der kan påvirke koncernens økonomiske og likviditetsmæssige stilling.

Koncernens betalingsbetingelser følger gældende branchenormer.

Øvrige risici

Koncernen driver netvirksomhed i henhold til bevilling meddelt fra Energistyrelsen. Indtægter fra netvirksomhed er underlagt prisregulering efter reglerne i bekendtgørelse om indtægtsrammer for netvirksomheder og regionale transmissionselskaber. Disse kontrolleres af Energitilsynet.

Skattemæssige risici

Energi Fyn a.m.b.a. har hidtil været undergivet skattepligt i henhold til selskabsskattelovens §1 stk. 1 nr. 6, som alene omfatter indtægt af erhvervsmæssig virksomhed. Det indebærer, at Energi Fyn a.m.b.a. kan oppebære finansielle indtægter skattefrit. En ændring af selskabsskatteloven kan indebære, at Energi Fyn a.m.b.a.'s skattemæssige stilling ikke kan opretholdes.

Afklaring af den skattemæssige stilling sker ved rådgivere, herunder brancheforeningen Dansk Energi, idet ændringen berører hovedparten af de danske elsel-skaber. Den beløbsmæssige virkning af skatteændringen vil udgøre en skatteforpligtelse på cirka DKK 6,0 mio.

BEGIVENHEDER EFTER REGNSKABS-ÅRETS UDLØB

Der er efter regnskabsårets afslutning ikke indtrådt forhold, der giver anledning til at ændre vurderingen af regnskabsresultat og den fremtidige økonomiske udvikling.

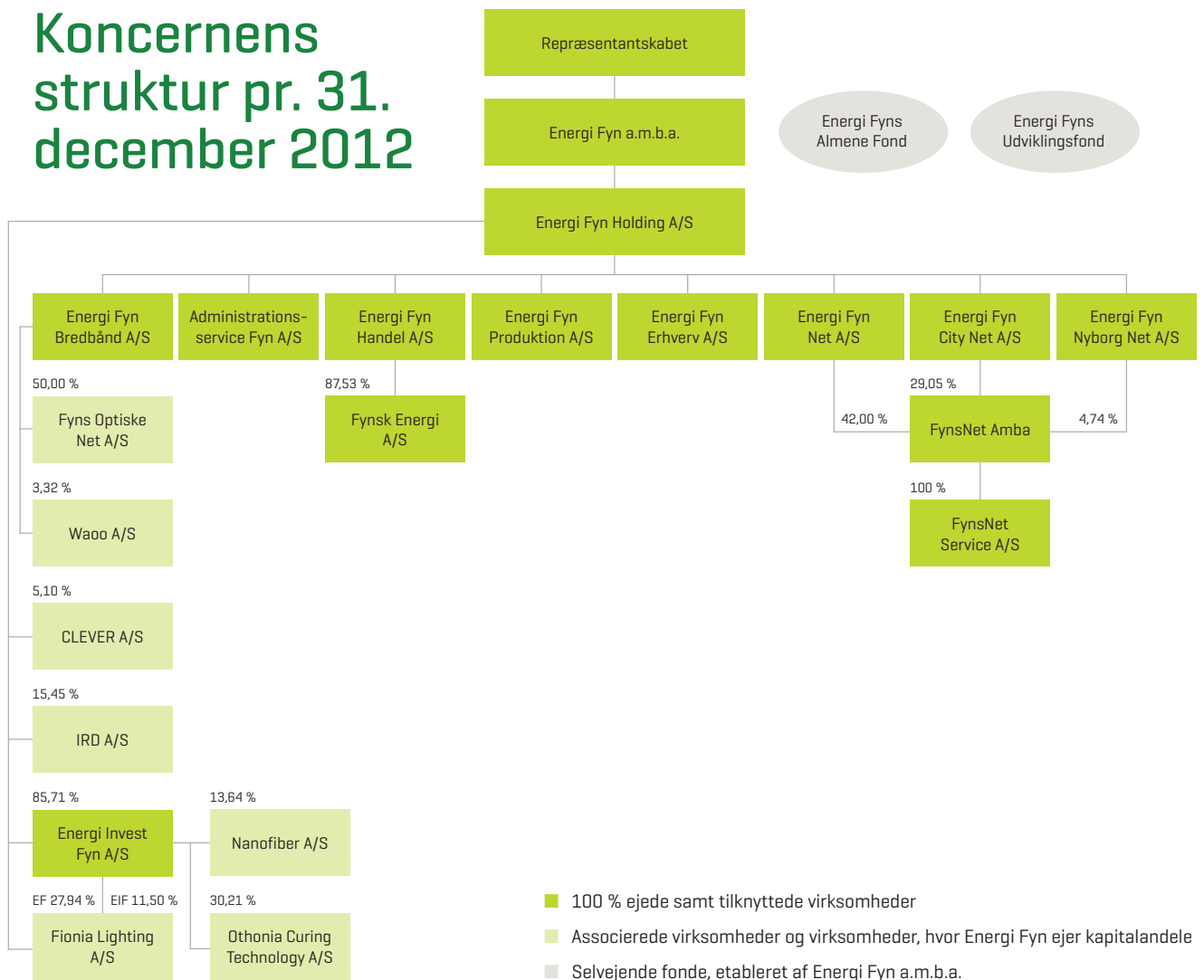
DEN FORVENTEDE ØKONOMISKE UDVIKLING

For koncernen som helhed forventes der positive resultater, og det forventes, at der vil blive skabt et resultat af den primære drift, der ligger på linje med regnskabsresultatet for 2012.

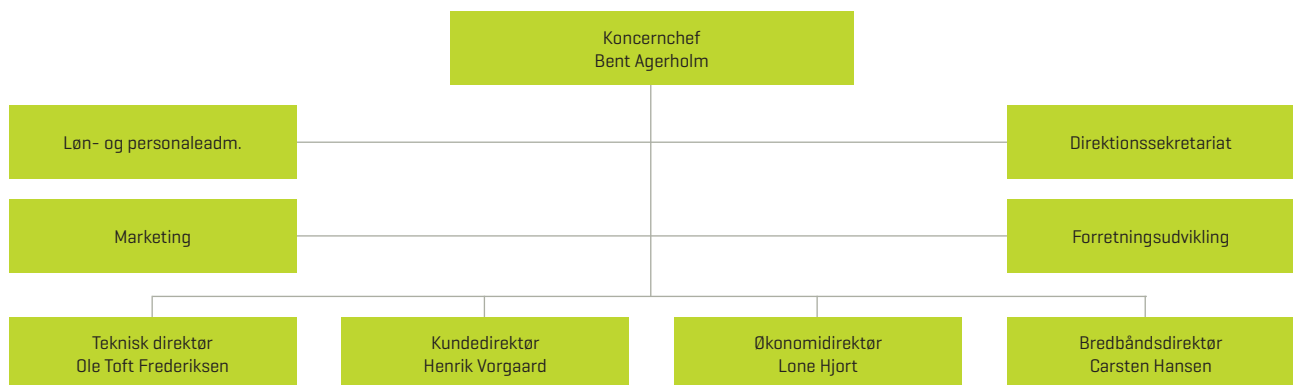
Over de seneste år er der realiseret betydelige effektiviseringer, der nu understøtter økonomien på et tidspunkt, hvor vi står overfor store omvæltninger indenfor branchen og har forventninger til en meget hård konkurrencesituation. Energi Fyn-koncernen føler sig godt rustet til fremtiden og ser samtidig en betydelig og spændende udvikling i det omgivende samfund.

Koncernens struktur pr. 31. december 2012

Energi Fyns overordnede organisation

Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for Energi Fyn-koncernen 2012 er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for klasse C-virksomheder [stor].

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Udarbejdelsen af årsrapporten forudsætter, at ledelsen foretager en række skøn og vurderinger omkring fremtidige forhold, der har indflydelse på den regnskabsmæssige værdi af aktiver og forpligtelser. Ledelsens anvendte skøn og vurdering er baseret på forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige, men som i sagens natur er usikre eller uforudsigelige.

Det er Energi Fyn-koncernens praksis ved finansielle elhandelskontrakter at reducere risikoen på elkøb. Ledelsen har skønnet det nødvendigt at fravige årsregnskabslovens hovedprincip om indregning til markedsværdi, idet denne metode ikke giver et retvisende billede af koncernens aktiver og passiver samt finansielle stilling. Ved anvendelse af årsregnskabslovens hovedregel ville koncernens henholdsvis moderselskabets resultat og egenkapital pr. 31. december 2012 udgøre DKK 145 mio. [2011: DKK 50 mio.] og DKK 2.851 mio. [2011: DKK 2.704 mio.]

Koncernregnskab

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden Energi Fyn a.m.b.a. samt dattervirksomhederne, hvor Energi Fyn a.m.b.a. direkte eller indirekte ejer mere end 50 % af stemmerettighederne eller på anden måde har bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvor koncernen besidder mellem 20-50 % af stemmerettighederne og udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder.

Koncernregnskabet er udarbejdet som en sammenlægning af de enkelte datterselskaber.

Ved konsolidering foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, interne mellemværender og udbytter samt realiserede og urealiserede fortjenester og tab ved transaktioner mellem konsoliderede virksomheder.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder udlignes med den forholdsmæssige andel af tilknyttede virksomheders regnskabsmæssige indre værdi.

Kapitalandele i associerede virksomheder måles i koncernregnskabet til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes indre værdi.

Nyerhvervede eller nystiftede virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra anskaffelsestidspunktet. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes i den konsoliderede resultatopgørelse frem til afståelsestidspunktet. Sammenligningstal korrigeres ikke for nyhvervede, solgte eller afviklede virksomheder.

Virksomhedssammenslutninger

Nyerhvervede eller nystiftede virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra anskaffelsestidspunktet. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes i den konsoliderede resultatopgørelse frem til afståelsestidspunktet. Sammenligningstal korrigeres ikke for nyhvervede, solgte eller afviklede virksomheder.

Fortjeneste eller tab ved afhændelse af dattervirksomheder og associerede virksomheder opgøres som forskellen mellem afhændelssummen og den regnskabsmæssige værdi af netto-aktiver på salgs-

tidspunktet inkl. ikke-afskrevet goodwill og forventede omkostninger til salg eller afvikling.

Ved køb af nye virksomheder anvendes overtagelsesmetoden, hvorefter de nytilkøbte virksomheders identificerede aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på erhvervelsestidspunktet. Der indregnes en hensat forpligtelse til dækning af omkostninger ved besluttede og offentliggjorte omstruktureringer i den erhvervede virksomhed i forbindelse med købet. Der tages hensyn til skatteeffekten af de foretagne omvurderinger.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem kostpris og dagsværdi af overtagne identificerede aktiver og forpligtelser, inkl. hensatte forpligtelser til omstrukturering, indregnes under immaterielle anlægsaktiver og afskrives systematisk over resultatopgørelsen efter en individuel vurdering af den økonomiske levetid, dog maksimalt 20 år. Negative forskelsbeløb (negativ goodwill), der modsvarer en forventet ugunstig udvikling i de pågældende virksomheder, indregnes i balancen under periodeafgrænsningsposter og indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at den ugunstige udvikling realiseres. Af negativ goodwill, der ikke relaterer sig til forventet ugunstig udvikling, indregnes i balancen et beløb svarende til dagsværdien af ikke-monetære aktiver, der efterfølgende indregnes i resultatopgørelsen over de ikke-monetære aktivers gennemsnitlige levetid.

Minoritetsinteresser

I koncernregnskabet indregnes dattervirksomhedernes regnskabsposter 100 %. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af dattervirksomheders resultat og egenkapital reguleres årligt og indreg-

nes som særskilte poster under resultatopgørelse og balance.

RESULTAT- OPGØRELSEN

Nettoomsætning

Nettoomsætning ved salg indregnes i resultatopgørelsen, såfremt levering og risikoovergang til køber har fundet sted inden årets udgang, og såfremt indtægten kan opgøres pålideligt og forventes modtaget. Nettoomsætningen måles ekskl. moms, afgifter og rabatter i forbindelse med salget med tillæg af ikke-varig prisnedsættelse.

Bidrag fra kunderne til dækning af omkostninger ved tilslutning af nettet samt etablering af nettilslutninger til prioriterede anlæg passiviseres under langfristet gældsforpligtelse og indtægtsføres systematisk over anlæggets levetid.

Mer- og mindrebetalning, som anvendes til ekstra udbygning af blandt andet forsyningsnettet i de fusionerede netselskabers tidligere netområder, passiviseres under langfristet gældsforpligtelse og indtægtsføres systematisk over anlæggets levetid.

Igangværende arbejder for fremmed regning for entreprenørarbejder indregnes i nettoomsætningen i takt med, at produktionen udføres, hvorved nettoomsætningen svarer til salgsværdien af årets udførte arbejder (produktionsmetoden).

Produktionsomkostninger

Variable omkostninger omfatter omkostninger, der afholdes for at opnå årets nettoomsætning. Herunder indgår direkte og indirekte omkostninger til elkøb, varer og hjælpematerialer, løn og gager.

Andre eksterne omkostninger

I andre eksterne omkostninger indregnes

omkostninger, der er afholdt til administration, markedsføring, leje af kontorlokaler og kontoromkostninger mv.

Personaleomkostninger

I personaleomkostninger indregnes omkostninger til det administrative personale, ledelse og andre lønomkostninger.

Afskrivninger

Anlægsaktiver vedrørende bevillingspligtige aktiviteter afskrives lineært over aktivernes restlevetid i henhold til standardlevetider godkendt af Energitilsynet.

Øvrige anlægsaktiver afskrives lineært over den forventede brugstid baseret på en vurdering af aktivernes forventede brugstider.

Over-/underdækning

Ved hver regnskabsperiodes udløb opgøres over-/underdækning på indtægtsrammen over for Energitilsynet. Disse optages ikke i regnskabet, men indgår i selskabernes fremadrettede prispolitik.

Finansielle indtægter og omkostninger

Finansielle indtægter og omkostninger indeholder renter, kursgevinster og -tab vedrørende værdipapirer, samt tillæg og godtgørelser under acontoskatteordningen mv.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter indregnes første gang i balancen til kostpris og måles efterfølgende til dagsværdi. Ændring i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder kriterierne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i dagsværdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse. Ændring i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af fremtidige aktiver og forpligtel-

ser, indregnes i andre tilgodehavender eller anden gæld samt i egenkapitalen. Resultater den fremtidige transaktion i indregning af aktiver eller forpligtelser, overføres beløb, som tidligere er indregnet under egenkapitalen, til kostprisen for henholdsvis aktivet eller forpligtelsen. Resultater den fremtidige transaktion i indtægter eller omkostninger, indregnes beløb, som tidligere er indregnet i egenkapitalen, i resultatopgørelsen i den periode, hvor det sikrede påvirker resultatet.

For afledte finansielle instrumenter, som ikke opfylder betingelserne for behandling som sikringsinstrumenter, indregnes ændringer i dagsværdi løbende i resultatopgørelsen.

Skat af ordinært resultat

Årets skat, der består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte i egenkapitalen. Den andel af den resultatførte skat, der knytter sig til årets ekstraordinære resultat, henføres hertil, mens den resterende del henføres til årets ordinære resultat.

For selskaber i koncernen i sambeskatning fordeles den aktuelle danske selskabsskat mellem de sambeskattede danske selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion). Sambeskatningsbidrag bogføres på mellemregning med tilknyttede virksomheder.

BALANCEN

Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Uigenkaldelig brugsret (IRU) 10-20 år

Igangværende udviklingsprojekter

Igangværende udviklingsprojekter omfatter eksterne omkostninger, der direkte og indirekte kan henføres til selskabets udviklingsaktiviteter.

Udviklingsprojekter, der er klart definerede og identificerbare, hvor den tekniske gennemførlighed, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmulighed i virksomheden kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende projektet, indregnes som immaterielle anlægsaktiver, hvis kostprisen kan opgøres pålideligt, og der er tilstrækkelig sikkerhed for, at den fremtidige indtjening kan dække produktions-, salgs- og administrationsomkostninger samt udviklingsomkostningerne. Øvrige udviklingsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen, efterhånden som omkostningerne afholdes.

Udviklingsomkostninger, der er indregnet i balancen, måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Efter færdiggørelsen af udviklingsarbejdet afskrives udviklingsomkostninger lineært over den vurderede økonomiske brugstid.

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, tekniske anlæg og netaktiver samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor akti-

vet er klar til brug. For egenfremstillede aktiver omfatter kostprisen direkte og indirekte omkostninger til materialer, komponenter, underleverandører og løn.

Der foretages lineære afskrivninger over den forventede brugstid baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider. Brugstiden er i overensstemmelse med Energitilsynets udmeldte levetider for anlæg:

Bygninger	20-100 år
Net- og fiberaktiver	15-45 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-20 år
Målere	10-15 år

Fortjeneste og tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgsprisen med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under afskrivninger.

Materielle anlægsaktiver vedrørende bevillingspligtige aktiviteter anskaffet før den 1. januar 2000 er værdisat til standardpriser godkendt af Energitilsynet med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Værdifastsættelse til standardpriser fra Energitilsynet har bevirket en væsentlig opskrivning af aktiver i forhold til balancen for 1999.

Værdiforringelse af aktiver

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver samt kapitalandele i tilknyttede virksomheder og associerede virksomheder vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse, ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Foreligger der indikationer på værdiforringelse, foretages nedskrivning af hvert enkelt aktiv henholdsvis gruppe af aktiver. Der foretages nedskrivning til skønnet genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Som genindvindingsværdi anvendes den højeste værdi af nettosalgspris og kapitalværdi. Er det ikke muligt at fastsætte en genindvindingsværdi for det enkelte aktiv, vurderes aktiverne samlet i den mindste gruppe af aktiver, hvor der ved en samlet vurdering kan fastsættes en pålidelig genindvindingsværdi.

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttet virksomhed og associerede virksomheder måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes indre værdi. Nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttet virksomhed og associerede virksomheder overføres under egenkapitalen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode i det omfang, den regnskabsmæssige værdi overstiger anskaffelsværdien.

Andre kapitalandele

Andre kapitalandele omfatter aktier og andre ejerandele, hvor den samlede ejerandel udgør mindre end 10 %. Disse ejerandele måles til dagsværdi. Medmindre anden værdiindikation foreligger er det ledelsens vurdering, at dagsværdi bedst udtrykkes ved anvendelse af den indre værdis metode, hvorefter andre kapitalandele måles til den forholdsmæssige andel af selskabernes senest kendte regnskabsmæssige indre værdi.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris. Der nedskrives til imødegåelse af forventede tab.

Tilgodehavender hos slutbrugere, som er faktureret på vegne af de selskaber, der udføres administration for, indgår under tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser.

Entreprisekontrakter er værdiansat til salgsværdien af det udførte arbejde med fradrag af acontobetalingen.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under aktiver, omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår samt periodiserede indtægter vedrørende regnskabsåret.

Værdipapirer

Værdipapirer omfatter børsnoterede investeringsforeninger og obligationer. Værdipapirer måles til dagsværdi. For børsnoterede værdipapirer svarer dagsværdi til børskursen på balancedagen.

Selskabsskat og udskudt skat

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte acontoskatter.

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gælds metode af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, indregnes med den værdi, hvortil de forventes at blive anvendt.

Andre hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser omfatter faktiske forpligtelser afledt af tidligere begivenheder til at udbedre arbejdet.

Forpligtelsen vedrørende udbedring af arbejder måles som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle forpligtelsen.

Langfristet gæld

Langfristet gæld udgør gæld, hvor forfaldstid er over 1 år.

Finansielle gældsforpligtelser indregnes ved lånoptagelse til det modtagne pro-

venu. Øvrige gældsforpligtelser måles til nettorealiseringsværdi.

Investeringsbidrag

Bidrag fra kunderne til dækning af omkostninger ved tilslutning til nettet samt etablering af nettilslutninger til prioriterede anlæg passiviseres under langfristet gældsforpligtelse og indtægtsføres systematisk over anlæggets levetid.

Mer- og mindrebetaling, som anvendes til ekstra udbygning af blandt andet forsyningsnettet i de fusionerede netselskabers tidligere netområder, passiviseres under langfristet gældsforpligtelse og indtægtsføres systematisk over anlæggets levetid.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under forpligtelser, omfatter modtagne betalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende år.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser selskabets pengestrømme fordelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet for året, årets forskydning i likvider samt selskabets likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres som årets resultat reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital samt betalt selskabsskat.

Pengestrøm fra investeringsaktivitet

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betaling i forbindelse med køb og salg af virksomheder og aktivitet samt køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter ændringer i størrelse eller sam-

mensætning af selskabets aktiekapital og omkostninger forbundet hermed samt optagelse af lån, afdrag på rentebærende gæld samt betaling af udbytte til selskabsdeltagere.

Likvider

Likvider omfatter likvide beholdninger samt kortfristede værdipapirer, som uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger, og hvorpå der kun er ubetydelige risici for værdiændringer. Bankgæld, der betragtes som en del af koncernens løbende driftsfinansiering, indregnes under likvider.

Nøgletal

De i hoved- og nøgletaloversigten anførte nøgletal er beregnet således:

Overskudsgrad:

$$\frac{\text{Resultat af primær drift} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$$

Afkastningsgrad:

$$\frac{\text{Resultat af primær drift} \times 100}{\text{Gennemsnitlige operationelle aktiver}}$$

Likviditetsgrad:

$$\frac{\text{Omsætningsaktiver} \times 100}{\text{Kortfristet gæld}}$$

Egenkapitalandel (soliditet):

$$\frac{\text{Egenkapital, ultimo} \times 100}{\text{Passiver i alt, ultimo}}$$

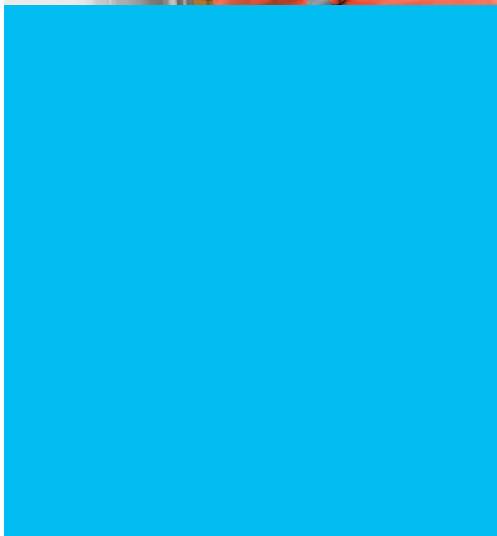
Egenkapitalforrentning:

$$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$$

Nyt lys til de fynske kommuner

I tilknytning til elnettet hører naturligt Energi Fyns forretningsområde omkring etablering og drift af gadebelysningen i de fynske kommuner samt andre former for ude- og effektbelysning. I 2012 indgik Energi Fyn aftale med blandt andet Nordfyns Kommune og Faaborg-Midtfyn Kommune omkring energirenovering, drift og vedligeholdelsen af gadebelysningen i de 2 kommuner gældende for de kommende 15 år. Aftalerne indebærer, at godt 14.000 armaturer skal udskiftes til nye energirigtige LED-armaturer.

Årsregnskab Energi Fyn a.m.b.a. og koncernen

RESULTATOPGØRELSE 1. JANUAR - 31. DECEMBER

[t. kr.]	Note	Koncern		Moderselskab	
		2012	2011	2012	2011
Nettoomsætning	1	1.401.272	1.406.704	-	-
Produktionsomkostninger		-935.353	-946.666	-	-
Andre eksterne omkostninger		-140.098	-132.766	-163	-58
Bruttofortjeneste		325.821	327.272	-163	-58
Personaleomkostninger	2	-52.896	-51.418	-1.210	-1.292
Af- og nedskrivninger	3	-196.392	-184.220	-	-
Resultat af primær drift		76.533	91.634	-1.373	-1.350
Resultat i associerede virksomheder	9	2.135	1.059	-	-
Resultat i tilknyttede virksomheder	9	-	-	111.312	51.009
Finansielle indtægter	4	141.408	59.924	35.334	8.104
Finansielle omkostninger	5	-42.617	-70.589	-265	-8.031
Resultat før skat		177.459	82.028	145.008	49.732
Skat af årets resultat	6	-31.042	-27.371	-	-
Årets resultat		146.417	54.657	145.008	49.732
Minoritetsinteressers andel af tilknyttede virksomheders resultat		-1.409	-4.925	-	-
Årets resultat		145.008	49.732	145.008	49.732
Forslag til resultatdisponering:					
Overført til nettoopskrivning efter indre værdis metode		-	-	111.312	-348.991
Overført til overført resultat		145.008	49.732	33.696	398.723
		145.008	49.732	145.008	49.732

BALANCE PR. 31. DECEMBER

[t. kr.]	Note	Koncern		Moderselskab	
		2012	2011	2012	2011
AKTIVER					
Anlægsaktiver					
Immaterielle anlægsaktiver					
Brugsret (IRU)		898	1.038	-	-
Immaterielle anlægsaktiver i alt	7	898	1.038	-	-
Materielle anlægsaktiver					
Bygninger		154.833	169.630	-	-
Net- og fiberaktiver		2.564.720	2.759.405	-	-
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		260.523	277.914	-	-
Anlæg under opførelse		54.348	53.781	-	-
Materielle anlægsaktiver i alt	8	3.034.424	3.260.730	-	-
Finansielle anlægsaktiver					
Kapitalandele i andre virksomheder		20.096	11.600	-	-
Kapitalandele i associerede virksomheder		28.568	40.181	-	-
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder		-	-	2.354.556	2.245.357
Finansielle anlægsaktiver i alt	9	48.664	51.781	2.354.556	2.245.357
Anlægsaktiver i alt		3.083.986	3.313.549	2.354.556	2.245.357
Omsætningsaktiver					
Varebeholdninger					
Varebeholdninger og hjælpematerialer		10.904	13.132	-	-
Varebeholdninger i alt		10.904	13.132	-	-
Tilgodehavender	10				
Entreprisekontrakter	11	2.206	735	-	-
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		83.762	82.619	-	-
Tilgodehavende hos tilknyttede virksomheder		-	-	-	2.592
Tilgodehavende hos associerede virksomheder		13.307	12.635	-	-
Andre tilgodehavender		131.503	117.540	3.866	4.912
Periodeafgrænsningsposter		25.450	8.902	-	-
Tilgodehavender i alt		256.228	222.431	3.866	7.504
Værdipapirer		1.467.418	1.345.396	521.770	484.129
Likvide beholdninger		475.859	717.064	2.809	3.133
Omsætningsaktiver i alt		2.210.409	2.298.023	528.445	494.766
AKTIVER I ALT		5.294.395	5.611.572	2.883.001	2.740.123

BALANCE PR. 31. DECEMBER

[t. kr.]	Note	Koncern		Morderselskab	
		2012	2011	2012	2011
PASSIVER					
Egenkapital					
Reserve for nettoopskr. efter indre værdis metode		-	-	2.097.228	1.988.029
Opskrivning anlægsaktiver		1.004.491	1.004.491	-	-
Overført resultat		1.878.390	1.735.495	785.653	751.957
Egenkapital i alt	12	2.882.881	2.739.986	2.882.881	2.739.986
Minoritetsinteresser	13	122.554	207.552	-	-
Hensatte forpligtelser					
Udskudt skat	14	100.929	98.123	-	-
Andre hensatte forpligtelser		-	152	-	-
Hensatte forpligtelser i alt		100.929	98.275	-	-
Langfristet gældsforpligtelser					
Modtaget investeringsbidrag		276.711	260.735	-	-
Kreditinstitutter		1.128.012	1.142.956	-	-
Langfristet gældsforpligtelser i alt	15	1.404.723	1.403.691	-	-
Kortfristede gældsforpligtelser					
Kortfristet del af langfristet gældsforpligtelse	15	15.768	15.040	-	-
Bankgæld		442.684	865.018	-	-
Leverandører af varer og tjenesteydelser		50.896	34.291	-	-
Anden gæld		255.068	230.699	120	137
Gæld til tilknyttede virksomheder		-	-	-	-
Gæld til associerede virksomheder		434	401	-	-
Skyldig selskabsskat		2.825	6.663	-	-
Periodeafgrænsningsposter		15.633	9.956	-	-
Kortfristede gældsforpligtelser i alt		783.308	1.162.068	120	137
Gæld i alt		2.188.031	2.565.759	120	137
PASSIVER I ALT					
Pantsætninger og eventualforpligtelser	16				
Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor	17				
Nærtstående parter	18				

PENGESTRØMSOPGØRELSE PR. 31. DECEMBER

[t. kr.]	Note	Koncern		Morderselskab	
		2012	2011	2012	2011
Nettoomsætning		1.401.272	1.406.704	-	-
Omkostninger		-1.324.739	-1.315.070	-1.373	-1.350
Regulering for ikke-likvide poster	19	188.803	177.042	-	-
Ændring i driftskapital	20	34.049	59.997	2.598	-4.009
Pengestrøm fra primær drift		299.385	328.673	1.225	-5.359
Finansielle indtægter, modtaget		116.686	67.550	36.357	8.291
Finansielle omkostninger, betalt		-42.617	-70.589	-265	-8.031
Pengestrøm fra ordinær drift før skat		373.454	325.634	37.317	-5.099
Betalt selskabsskat		-32.286	-1.909	-	-
Pengestrøm fra driftsaktivitet		341.168	323.725	37.317	-5.099
Køb af materielle anlægsaktiver, netto		-159.739	-128.966	-	-
Køb af finansielle anlægsaktiver		-29.684	-3.204	-	-
Salg af dattervirksomhed og aktiviteter	21	131.980	-	-	-
Salg af finansielle anlægsaktiver		4.942	5.543	-	-
Modtaget investeringsbidrag		27.628	22.946	-	-
Modtaget udbytte		3.933	-	-	400.000
Pengestrøm til investeringsaktivitet		-20.940	-103.681	-	400.000
Afdrag på langfristet gældsforpligtelse		-14.216	-15.443	-	-
Udbetalt udbytte		-2.861	-7.451	-	-
Pengestrøm fra finansieringsaktivitet		-17.077	-22.894	-	-
Årets pengestrøm		303.151	197.150	37.317	394.901
Afgang af likvider ved selskabers overgang fra tilknyttede til associerede virksomheder, netto		-	-2.331	-	-
Tilgang ved fusion		-	1.378	-	-
Likvider, primo		1.197.442	1.001.245	487.262	92.361
Likvider, ultimo		1.500.593	1.197.442	524.579	487.262
Likvider ultimo består af:					
Likvide beholdninger		475.859	717.064	2.809	3.133
Værdipapirer		1.467.418	1.345.396	521.770	484.129
Bankgæld		-442.684	-865.018	-	-
		1.500.593	1.197.442	524.579	487.262

Pengestrømsopgørelsen kan ikke direkte udledes af koncern- og årsregnskabets øvrige bestanddele.

NOTER

[t. kr.]	Koncern		Moderselskab	
	2012	2011	2012	2011
1 Nettoomsætning				
Bruttoomsætning	1.772.395	1.870.689	-	-
Eliminering af koncernintern samhandel	-371.123	-463.985	-	-
	1.401.272	1.406.704	-	-
2 Personaleomkostninger				
Lønninger og gager	105.930	106.158	1.210	1.292
Pensioner	9.906	9.636	-	-
Andre sociale omkostninger	4.901	4.998	-	-
	120.737	120.792	1.210	1.292
Overført til anlægsaktiver/produktionsomkostninger og andre eksterne omkostninger	-67.841	-69.374	-	-
	52.896	51.418	1.210	1.292
Der har i regnskabsåret været udbetalt vederlag til bestyrelse og direktion	4.336	4.270	1.077	1.180
Årets gennemsnitlige antal ansatte har udgjort	246	247	-	-
3 Af- og nedskrivninger				
Net- og fiberaktiver	130.441	153.702	-	-
Bygninger	14.797	1.862	-	-
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	50.203	26.568	-	-
Brugsret [IRU]	140	140	-	-
Tab/avance ved salg af anlægsaktiver	811	1.948	-	-
	196.392	184.220	-	-
4 Finansielle indtægter				
Kursregulering mv.	129.244	46.327	35.316	8.067
Renter, kreditinstitut	7.370	9.710	18	37
Øvrige finansielle indtægter	4.794	3.887	-	-
	141.408	59.924	35.334	8.104

NOTER

	Koncern		Moderselskab	
	2012	2011	2012	2011
[t. kr.]				
5 Finansielle omkostninger				
Kursregulering mv.	-	19.960	-	7.920
Renter, kreditinstitut	39.708	48.346	-	-
Øvrige finansielle udgifter	2.909	2.283	265	111
	42.617	70.589	265	8.031
6 Skat af årets resultat				
Skat af årets resultat	27.840	8.101	-	-
Regulering udskudt skat	2.618	16.977	-	-
Heraf skat af egenkapitalposter	704	2.311	-	-
Regulering skat tidligere år	-120	-18	-	-
	31.042	27.371	-	-
Der er i året betalt skat	32.286	1.909	-	-
Skat af ordinært resultat kan forklares således:				
Beregnet 25 % skat af resultat før skat	44.365	20.507	36.252	12.433
Skatteeffekt af:				
Afskrivning, goodwill	1.839	5.559	-	-
Avance salg af finansielle aktiver	-7.146	-	-	-
Regulering skat tidligere år	-120	-18	-	-
Ikke skattepligtige indtægter	-8.424	319	-8.424	319
Øvrige reguleringer	1.062	1.269	-	-
Andel i associerede/tilknyttede virksomheder	-534	-265	-27.828	-12.752
	31.042	27.371	-	-
7 Immaterielle anlægsaktiver				
Anskaffelsessum primo				1.818
Anskaffelsessum ultimo				1.818
Afskrivninger primo				780
Årets afskrivninger				140
Afskrivninger ultimo				920
Bogført værdi ultimo				898
Afskrives over				10-20 år

NOTER

[t. kr.]

8 Materielle anlægsaktiver

Koncern

	Net- og Fiberaktiver	Bygninger	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Anlæg under udførelse
Anskaffelsessum primo	3.027.163	163.435	437.531	53.781
Afgang ved salg af tilknyttet virksomhed	-247.371	-	-	-
Årets tilgang	138.598	-	33.120	51.490
Årets afgang	-11.602	-	-2.456	-50.923
Anskaffelsessum ultimo	2.906.788	163.435	468.195	54.348
Opskrivning primo	989.233	14.047	1.211	-
Opskrivning ultimo	989.233	14.047	1.211	-
Af- og nedskrivninger primo	1.256.991	7.852	160.828	-
Afgang ved salg af tilknyttet virksomhed	-49.245	-	-	-
Årets af- og nedskrivninger	130.441	14.797	50.203	-
Tilbageført af- og nedskrivninger udgåede aktiver	-6.886	-	-2.148	-
Af- og nedskrivninger ultimo	1.331.301	22.649	208.883	-
Bogført værdi ultimo	2.564.720	154.833	260.523	54.348
Afskrives over	10-45 år	20-100 år	3-20 år	

NOTER

[t. kr.]

9 Finansielle anlægsaktiver

Moderselskab

Kapitalandele

Anskaffelsessum primo

Anskaffelsessum ultimo

Op- og nedskrivninger primo

Værdiregulering, finansielle instrumenter

Andel i årets resultat af tilknyttede virksomheder

Op- og nedskrivninger ultimo

Bogført værdi ultimo

Aktiebesiddelser i tilknyttede virksomheder

Energi Fyn Holding A/S, Odense

Energi Fyn Holding A/S, Odense

Koncern

Kapitalandele

Anskaffelsessum primo

Tilgang

Afgang

Anskaffelsessum ultimo

Op- og nedskrivninger primo

Andel i årets resultat

Afgang

Op- og nedskrivninger ultimo

Bogført værdi ultimo

Aktiebesiddelse i associerede virksomheder

[t. kr.]

Fyns Optiske Net A/S, Odense

Nanofiber A/S, Aalborg

Fionia Lighting A/S, Odense

Othonia Curing Technology A/S, Odense

IRD A/S, Svendborg

Aktiebesiddelse i andre virksomheder

[t. kr.]

Clever A/S, København

WAOO! A/S, Tilst

	Tilknyttede virksomheder
	257.328
	257.328
	1.988.029
	-2.113
	111.312
	2.097.228
	2.354.556
	100%
Resultat	Egenkapital
111.312	2.354.556
111.312	2.354.556
Associerede virksomheder	Andre virksomheder
53.885	11.600
1.188	8.496
-15.563	-
39.510	20.096
-13.704	-
2.135	-
627	-
-10.942	-
28.568	20.096

	Bogført Værdi	Resultat	Egenkapital	Ejerandel
Fyns Optiske Net A/S, Odense	22.527	4.694	45.054	50,00%
Nanofiber A/S, Aalborg	196	-303	1.437	13,64%
Fionia Lighting A/S, Odense	4.753	-1.967	8.305	37,80%
Othonia Curing Technology A/S, Odense	343	-	1.136	30,21%
IRD A/S, Svendborg	749	-4.015	12.188	15,45%
	28.568			
Aktiebesiddelse i andre virksomheder				Ejerandel
Clever A/S, København	6.020			5,10%
WAOO! A/S, Tilst	14.076			3,32%
	20.096			

NOTER

[t. kr.]

10 Tilgodehavender

Heraf forfalder til betaling mere end 1 år efter regnskabsårets udløb *

* Beløbet er sikret via bankgaranti.

11 Entreprisekontrakter

Igangværende arbejder
Aconto faktureret

12 Egenkapital

Moderselskab

Saldo primo
Værdiregulering, finansielle instrumenter
Årets resultatdisponering

Saldo ultimo

Koncern

Saldo primo
Værdiregulering, finansielle instrumenter
Årets resultatdisponering

Saldo ultimo

	Koncern		Moderselskab	
	2012	2011	2012	2011
	30.000	30.000	-	-
	11.589	10.312	-	-
	-9.383	-9.577	-	-
	2.206	735	-	-
	Reserve for nettoopskr. efter indre værdis metode	Opskrivning anlægsaktiver	Overført resultat	I alt
	1.988.029	-	751.957	2.739.986
	-2.113	-	-	-2.113
	111.312	-	33.696	145.008
	2.097.228	-	785.653	2.882.881
	Reserve for nettoopskr. efter indre værdis metode	Opskrivning anlægsaktiver	Overført resultat	I alt
	-	1.004.491	1.735.495	2.739.986
	-	-	-2.113	-2.113
	-	-	145.008	145.008
	-	1.004.491	1.878.390	2.882.881

NOTER

	Koncern		Moterselskab	
	2012	2011	2012	2011
[t. kr.]				
13 Minoritetsinteresser				
Minoritetsinteresser primo	207.552	207.504	-	-
Til-/afgang ved køb/salg af aktier i tilknyttet virksomhed	-83.546	2.574	-	-
Udbetalt udbytte i året	-2.861	-7.451	-	-
Andel af årets resultat	1.409	4.925	-	-
Minoritetsinteresser ultimo	122.554	207.552	-	-
14 Udskudt skat				
Udskudt skat primo	98.123	81.655	-	-
Til-/afgang ved køb/salg af aktier i tilknyttet virksomhed	187	-1.426	-	-
Regulering skat tidligere år	-	917	-	-
Årets regulering i udskudt skat	2.618	16.977	-	-
	100.928	98.123	-	-
Udskudt skat vedrører materielle anlægsaktiver, passiverede investeringsbidrag mv.				
15 Langfristet gældsforpligtelse				
Efter mere end 5 år forfalder	963.374	1.023.258	-	-
16 Pantsætninger og eventualforpligtelser				
Eventualtilgodehavende:				
Udnyttet afskrivningsret vedr. pensionsaktiv i Energi Fyn City Net A/S	70.617	126.007	-	-
Eventualforpligtelse:				
Til sikkerhed for bank og kreditforening er stillet værdipapirer med bogført værdi pr. 31.12.2012	1.467.418	1.345.396	521.770	484.129
Der er pantsat bygninger og netaktiver over for kreditforening med bogført værdi pr. 31.12.2012	1.888.318	1.934.620	-	-
Der er afgivet garantier overfor eksterne parter, der maksimalt udgør	100.000	150.000	-	-
Operational leasingforpligtelse på køretøjer andrager maksimalt	6.523	6.286	-	-
Der er foretaget finansiel afdækning vedrørende salg i 2013-2017. Afdækningen sigter mod at modsvare kontrakter indgået med kunder	189.900	297.700	-	-
Potentiel skatterisiko som følge af ændret skattelovgivning udgør	6.000	-	6.000	-
Verserende retssager vurderes ikke at kunne påvirke koncernens økonomiske stilling.				

NOTER

	Koncern		Moterselskab	
	2012	2011	2012	2011
[t. kr.]				
17 Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor				
Revision	867	960	19	19
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	147	198	-	-
Skatterådgivning	60	148	-	-
Andre ydelser	404	252	-	-
	1.478	1.558	19	19
18 Nærtstående parter				
Andelshaverne				
Bestemmende indflydelse				
Ingen				
Ejerforhold				
Selskabet er et forbrugerejet andelsselskab. Andelshavere er enhver fysisk eller juridisk person, som aftager el indenfor forsyningsområdet.				
19 Regulering for ikke-likvide driftsposter mv.:				
Af- og nedskrivninger	195.581	182.272	-	-
Tab/gevinst ved salg af anlægsaktiver	811	1.948	-	-
Indtægtsført investeringsbidrag	-7.437	-7.178	-	-
Regulering andre hensatte forpligtelser	-152	-	-	-
	188.803	177.042	-	-
20 Ændring i driftskapital				
Ændring i varebeholdninger	2.228	2.028	-	-
Ændring i tilgodehavender	-6.314	46.799	3.638	-3.808
Heraf vedrørende finansielle poster	-3.863	-7.626	-1.023	-187
Ændring i leverandører og anden gæld	40.250	33.295	-17	-14
Heraf værdiregulering renteswap via egenkapital	-2.818	-9.242	-	-
Regulering skat tidligere år	-	917	-	-
Heraf vedrørende årets skat	4.566	-6.174	-	-
	34.049	59.997	2.598	-4.009

NOTER

	Koncern		Moderselskab	
	2012	2011	2012	2011
[t. kr.]				
21 Salg af dattervirksomhed og aktiviteter				
Materielle anlægsaktiver	198.126	-	-	-
Tilgodehavender	5.823	-	-	-
Likvide beholdninger	34.326	-	-	-
Udskudt skat	187	-	-	-
Modtaget investeringsbidrag	-4.214	-	-	-
Anden gæld	-5.737	-	-	-
	228.511	-	-	-
Heraf minoritetsinteressers andel	-83.546	-	-	-
	144.965	-	-	-
Merværdi anlægsaktiver	25.274	-	-	-
Modtaget udbytte	-3.933	-	-	-
Kostpris	166.306	-	-	-
Heraf likvide beholdninger	-34.326	-	-	-
Kontant salgssum	131.980	-	-	-

Nye spændende initiativer og gode ideer

Med fokus på at udvikle Fyn har Energi Fyns 2 fonde - Energi Fyns Almene Fond og Energi Fyns Udviklingsfond også i 2012 hjulpet spændende initiativer og gode ideer godt på vej. 16 projekter modtog fondsmidler fra fondene - fra et nyt formidlingsprojekt "Mærk tiden - Hør historien" på Museet Tidens Samling, fremstilling af en multimediefortælling om den fynske madkultur til igangsættelsen af et bakteriebekæmpelsesprojekt ved hjælp af LED lys - blot for at nævne nogle.

